

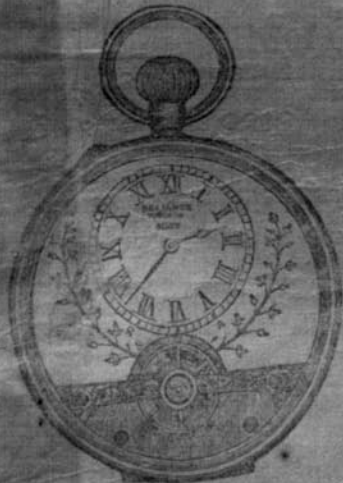
୩୫୫ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୮୯୮ ମସିହା

ଭାରତ ଓଡ଼ିଶା ନବସାଧାରଣ ଓ ସାଧା ଲାଜ-
ବାଲୀ ।

ସମ୍ବେଦନା ସ୍ୱରୂପ ରୂପାକେଶର } ମୋ ୧ ଟାକୁ
ଦେବ କାଳ ଓ ମେନସ୍ତିଂ ପୃଥକ } ଟ ୧୨ କା
ପଦନ ଲଭରବାଲ ଟ ୧୪୯ କା
ସାବନେ ବଲିକତା ଭାବରେ ଏଠାରେ
ଅଧ ପାଠକେ ଏକ ଛାତ୍ରୀ ନାନାପ୍ରକାର ଓଡ଼ିଆ
କାବ୍ୟ ଦୋକାନରେ ବଜାଉଥିଲେ । ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ।
ସାହାଯ୍ୟ ଯେ ପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକମାନ ସେ ଅମ୍ଭ
ଦୋକାନରେ ଉଚ୍ଚ ଚରଣେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ରୁଚି
ଆସିବେ ସେ ଫଳ ଗ୍ରାହକ ଲାଭକଲେ କେଟି-
ଲର ପାଇ ପାରିବେ ।

ଉତ୍କଳ ସମିତା ପ୍ରକାଶ ଓ ପ୍ରକାଶକ ଲେଖକ
ଓଡ଼ିଆ ରୂପାକେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୪୯

ଅଠାଦଶଶତାବ୍ଦୀର ଉତ୍କଳ ଲିଖିତ ନବସାଧାରଣ
ଓଡ଼ିଆ ରୂପାକେଶର ଛୋଟ ସାଲକ ଓ ପୁରୀ
କେଶର ବଜ୍ର ସାଲକ ।

ରୂପାକେଶର ସେନାପତି ଓଡ଼ିଆର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୦୯
ରାଜଶିଳାକାର " ଟ ୪୫୯
କୋଳାକୋଳ ସେନାପତି ଓଡ଼ିଆର " ଟ ୧୨୦୯
ରାଜଶିଳା ବାଲ " ଟ ୨୦୦୯
ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେନାପତି ଓଡ଼ିଆର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୦୯
ଓଡ଼ିଆ ମେକର ଓଡ଼ିଆର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୦୯

ଉତ୍କଳ ସମିତା ତାରିକ ନାଥଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନରେ ପ୍ରାପ୍ତ

ଡେଉଁରିଆ ଡେଉଁରିଆ ଡେଉଁରିଆ

ଅମ୍ଭେ ଆତ୍ମବୈକାଲ୍ୟ ଦେବୁ ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ବାଦ, ମେହ, କାଶି ଓ ଅମ୍ଭରେ ବଞ୍ଚୁପାଇ ବାବାଙ୍କ
ନିକଟରେ ଆରଣ୍ୟ ପଡ଼ି ଉପଶେଷ ଜେ-
ଉଁରିଆ ପାଇ ସମ୍ପଦା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛୁ ଓ ଅମ୍ଭର
ବନ୍ଧୁକ, କବମାନଙ୍କୁ ଦେଇଅଛୁ । ସେମାନେ
ସମସ୍ତେ ଅଶାନ୍ତ ଫଳ ପାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
ଅନୁରୋଧରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଉପକାର
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶ କଲି । ସମସ୍ତେ ଅଶାନ୍ତ ଫଳ
ଲଭ କଲେ ପରମ୍ପରା ସଫଳ ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତୁ ବାବାଙ୍କ
ପୂଜାର ଶର୍ତ୍ତ ଟ ୧/୩ ଓ ଯେଉଁମାନେ ଭାବ-
ହୀନ ନେବେ ସେମାନେ ଭାବନାମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଓ
ପାଠ ଟ ୦୯୧ ପଇସା ମୋଟ ଟ ୧୫୪ ପଠା-
ଇଲେ ଭାବରେ ପଠାଯିବ ।

ଶ୍ରୀମଦପ୍ରସାଦ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଏକେତ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଧନପତି ଶର୍ମା ପୋଷ୍ଟାଫିସର
ଚୌରଙ୍ଗି
କଲିକତା

ଏକଦା ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
ଯାଇଅଛି ଯେ ଅତି ହୋଇ ସ୍ୱପ୍ନ ଅପିମ,
କ୍ଷୋ, ସ୍ୱପ୍ନ ଅବକାଶ ଦୋକାନ ଓ ଚମଡ଼ା
ସିଦ୍ଧ ଓ ବରଜା ବାହାଜା ଓ ପନାସି ଲାଭସେ-
ନ୍ତୁମାନ ଅଗତ ବର୍ଷ ସଦାଶେ ଅସନ୍ତା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ
ତା ୧୫-୧୬ ରେକ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନା ୧୧-୧୩
ସମୟରେ ଅତି ଭାବରେ କଷ୍ଟରେ ମେନେଜର
ଅପିମରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ନିମ୍ନ ଭାବ ଦେବ ।
ଯେଉଁମାନେ ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲୁ ଦୋକାନ ଓ ଗ-
ରକୁ ନେବାର ଲାଭା ରଖନ୍ତି ସେମାନେ ଫର-
ଟିତ ଭାବରେ ବାଜର ଦୋର ନିମ୍ନ
ଭାବଦେ ।

Manager's Office } Damodur Patnaik
Talcher }
Dated the 14th }
Feb'y. 1898. }
Manager.

ଏକଦା ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି ଓ
ସ ୧୮୯୮-୯୯ ମସିହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇବକ
କଲ୍ୟ ଅପିମ ମଙ୍ଗଳ ଓ ଦେଶୀୟ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେ
କାନମାନଙ୍କର ଓ ଦୁରଜା ବାହାଜା ଲାଭା
ଚମଡ଼ାକ ବନଜାକ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ଭବ ଜମା ମାର୍ଚ୍ଚ
ମାସ ତା ୧୫ ରେକ ଦିନା ୧୧-୧୩ ସମୟେ
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ନିମ୍ନମୁଖ୍ୟ ନିମ୍ନମୁଖ୍ୟ ଦୋକାନରେ ପ୍ରକାଶ

କରାଯିବ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନିମ୍ନ ଧରଣର
ଲଜା ଥିବ ସେମାନେ ଉଲ୍ଲୁ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭାବ ଭାବରେ ବିଷମତ ପଟା
ପାଇପାରିବେ ।

Dated, Camp Magara- } Bhabagrahi Birwal
Dated, Camp Magara- } MANAGER
mahan the 18th } Pallahara State.

ନୋଟିସ ।
ଏକଦା ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅଯାଉ
ଅଛି ଯେ କଷ୍ଟ ନରସିଂହପୁର ଲାଭକାର ଅପିମ
ଓ ଗଜାଇ ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଚାକ୍ଷୀ ଦୋକାନମାନ ଓ
ପରାହର ଚମଡ଼ା ଲାଭସେନୁ ଓ ବନଜାକ ପ୍ରଦାନ
ସିଂଦ, ମହୁଳ, ମହୁ, ଝୁଣା ଓ କୋଇଲା ଓ
ସିଆରିକର ଅତି ଓ ମହାନପାର ଘାଟିମାନ ଓ
ଚାକପାୟ ବଳ ପ୍ରଦାନର ମନୁଷ୍ୟମାନ
ଅଗାମୀ ସନ ୧୮୯୮-୯୯ ମସିହା ବର୍ଷ ସଦାଶେ
ଅସନ୍ତା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୧୨ ରେକରେ ଏଠା
କରେକରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ନିମ୍ନ କରାଯିବ । ଯେଉଁ-
ମାନେ ନିମ୍ନରେ ଦେଖି ଭାବଦେ ସେମାନଙ୍କୁ
କେତାମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ । ଯୁଥମେ ନିମ୍ନମୁଖ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମା ୨ ସର ଅଗାମୀ ପ୍ରକାଶକ କରାଯାଉ
ଦେବ । କ୍ଷେତ୍ର ବିବରଣ ଅମ୍ଭଠାରୁ ଚାହୁଁଲେ
ଜାଣି ପାରିବେ ।

କରେକ ମାନେକରଣ }
। ଚ । ନରସିଂହପୁର } Akshoy Kumar
ତା ୧୨ ରେକ ମାସେ } Ghose.
ପିସ୍ତେର ସନ ୧୮୯୮ } ମାନେକର ।

ହୋରା ! ହୋରା !! ହୋରା !!!
ସ୍ୱପ୍ନ, ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ହିନ୍ଦୀ, ଗୀତ,
ନାନାକ ରାଗରାଗିଣୀ ସହର, କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ-
ମାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଟ ୦/୩
କଲଗୁଣକତ, ଗ୍ରାହକ ଥରେ ପଢ଼ି ଦେଖନ୍ତୁ,
ଶ ୧ ଶୁଳ୍କ ଟ ୦/୩ ମାସ
କଲେ-ବୈଷ୍ଣବ ପଢ଼ିଲେ ଜାଣିପାରିବ ଟ ୦/
ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ-ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୩
ନାନାପ୍ରକାର ରାଗିଣୀ ଗୁଡ଼ା ପଦ୍ଧତୀରେ ରଚିତ
ଦ୍ୱୈପଦ-ବୃତ୍ତ ସମ୍ପାଦକ ଓ
ପ୍ରକାଶକ ଯାହା ଟ ୦/୨

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ।
ଅଧ୍ୟାୟକ ।
ପ୍ରକାଶକ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍ ମାଙ୍କ
ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଶ ୧ ଶୁଳ୍କ ଟ ୦/୨
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୃଷ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୨

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ପ୍ର ୧୧ ଟଙ୍କା

ପାଠକ ଓ ପଢ଼ା ଶାଳାରେ ପଢ଼ା ଦେବା ପାଇଁ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରତିମା ୫
ସଂଖ୍ୟାଦେୟ ୫୭

ବିଜ୍ଞାପନ

ସନ ୧୮୯୮୧୯ ମସିହା ଏବଂ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସନ ୧୯୦୩୧୦୨୭ ସାଲର

ଭେଦ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପକ ସଂସ୍ଥାଙ୍କ ସଂସ୍ଥାପନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନ୍ୟାୟପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥା ହୋଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ନିକ୍ଷେପାଠି ୫୦ । ନାକମାସୁଲ ୫୦ ।

ଗ୍ରେଟ୍‌ପାଠି ୫୦ । ୧୭ ୫୦ । ୧୭

ପୋଷ୍ଟାଫିସର ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକପରିମାଣ

କରିମାନ ଦେବାକୁ ବନୋଦିତ ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରାକ୍‌କାଳୀନ ସାବଧାନ କରି ଦେଉଅଛୁ ଯେ

ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ଥାଲୟର ଅନୁମତିପୂର୍ଣ୍ଣ

ବିକ୍ରୟକରେ ନ ଭୁଲି ଚଳାପରିଚିତକାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତେ ।

୧୮୯୮୧୭ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀନାଥର ସ୍ୱପ୍ନ

ସମ୍ପାଦକ

ଗୋଟିଏ ଚାକିର ଭ୍ରମା ଆଉ କୌଣସିଠାରେ ଭୁଲ ହେବା ପାଇ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତର ସ୍ୱାଧୀନତା ରକ୍ଷା କରିବା ବିଷୟରେ ସର ଅସମ୍ଭବ ବାଟିଲିହି ବିଲଭର କମଳମ୍ ସମ୍ଭାରେ ଏକ ପ୍ରସାଦ ଭୃତ୍ୟତ କରୁବାରୁ ତାହା ସଂସ୍ଥାପନରେ ସୁସ୍ଥ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍ତର ସ୍ୱାଧୀନ ଶକ୍ତି ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଥବା ତାହା ମଥାସାଥୀ କମଳମ୍ କରିବା ଲାଲପ୍ରଭର ସୁଜନମ୍ ଅଟେ । ତାହା ଅନ୍ୟଥା ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ସୁଜନମ୍ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଅଟେ ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ।

କର୍ମୀଙ୍କୁ ନବଶ୍ରେଣୀର ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରମାନଙ୍କ ଓ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତର ଗୋଷ୍ଠୀ ପଞ୍ଚଦ୍ୱାରା ସଂସ୍ଥାପନକରଣକୁ ଜଣାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ପା ପ୍ରଦେଶର ସେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଦେଶୀୟ କର ଆଇନ ଜାଣ ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ସନ ୧୮୯୮୧୯ ସାଲରେ ହୁମିର ବାଟିକ ମୂଲ୍ୟ ଭୃତ୍ୟରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ, ପଥରଖଣି ବେଲକାଟି ଉଦ୍ୟୋଗର ଚିଟ ଲାଭ ଭୃତ୍ୟରେ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଦୁଇ ପଇସା ଦରରେ ପ୍ରଦେଶୀୟ କର ଆଦାୟ ହେବ ।

ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ମାସ ତା ୧୯୧୧ରେ ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଭାଗ୍ୟ ହୁଏ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଭାଗ୍ୟ

ଦରପ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏସ୍ତମାନ୍ ଏମନ୍ତ ଟାଣ ଶୀତ ହୋଇଥିଲା ଯେ କନସ୍ତରପଟ ଏଲକାରି ଗୋଟିଏ କଳତ ମରମଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଷୟ ଯେ ପଲଟନର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭୃତ୍ୟ ଅଛି । ଏହି ଅପାତ ଦେବୁ ବିଦ୍ୟୋଗମାନଙ୍କୁ ବିଷୟରେ ଅଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଦତ ଥିଲା । ଏସ୍ତମାନ୍ ମଧ୍ୟ ଦେବେଥର ବୃଦ୍ଧି ଓ କରପତାଟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାରଣରୁ ଆମେମାନେ ସପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୀତ ଲୋଗ ବୁଲୁଅଛୁ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଏକଟି କଲେକ୍ଟର ଯେ, ଉପଲକ୍ଷରେ ସାହେବ ଗତ ପୂର୍ବ ରବିବାର ସେଠାରେ ଭୃତ୍ୟତ ଦେଲେ ଏବଂ ତାହାକୁ ମୂରତ ଦେଇ ତହିଁ ଅରକନ ବ. ହେ. ସାହେବ ସାହାଜ ବାଟେ ବିଦାୟ ନାମଲେ । କି, ଦେ ସାହେବକ ବିଦାୟ ଭୃତ୍ୟଲକ୍ଷରେ ୩୫ ମଲଲସ ହୋଇଥିବାର ବାଲେଶ୍ୱର ସମାଜ ପତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଅନନ୍ତ ହୋଇ ଆମେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲୁ । ଗୋଟିଏ ଲୋକର ମତାନ୍ତର ସମ୍ମାନ କରିବାପାଇଁ ବାଲେଶ୍ୱରବାସିମାନେ ଜଳର ମୌରବ ବଳାଇଅଛନ୍ତି ।

ସରଦାର ମୁକୁନ୍ଦସ୍ୱାଇଁଙ୍କ ପଞ୍ଚାବ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପିୟାଲହୋଟ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭାଗୀୟ ଜଳ ଅଟନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ନେବା ଉଦ୍ୟୋଗ

ଅଭିଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରେ ସେଥିପ୍ରତି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଡିଂଡ ମହାଶୟ ସନ ୧୮୮୦ ସାଲରେ ଦେଖାଯିବ ପିଲଲ ସବ-ଇସରେ ରାଉଳ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୪ ଶ୍ରେଣୀର ଜଳ ସ୍ତରୁ ବେତନ ଟ ୧୪୦୦ ବା ପାଉଁଥିଲେ । ଅନୁସନ୍ଧାନର ଫଳ ସମା ସମସ୍ତରେ ଜଣାଯିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ସବୁ ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି ସେ ତହିଁର ମୂଳ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଅଧିକ ବରଷଣତା ଏବଂ ଅଧିକସାଧୁର ଫଳ ସ୍ତରୁପ ଏ ପ୍ରଦେଶର ଗଣନ ଲୋକମାନେ ଏବେଯାଏଁ କୁଳି-ନାହିଁକିଷ୍ଟ ଏକପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ଯାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ସୁଯୋଗ୍ୟ କର୍ମ-ଶୃଙ୍ଖଳା ଦ୍ଵାରାକା ଅବଶ୍ୟ ଦୁଃଖର ଦୃଶ୍ୟ ଅଟେ ।

ଏହି କଲେଜରେ ଦାସ କରି ଶିକ୍ଷାଲାଭ ହେ । ସୁତରାଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଏଥିରେ ଶାନ୍ତିକାର ରହିବ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକ କରକତାରେ ଅନେକ କଲେଜ ଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଗତ ବର୍ଷର କ ବିବରଣୀରେ ଲେଖାଅଛି ଟ ୧୪୦୦ ମାହାଲର ଭୂମିର ପରିମାଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜିଲ୍ଲାରେ ମା ୨୪୭ ଶ ହେଲା । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ନିଉଲୁପୁର, ସରକାରୀ କଲେଜ, ଡିଉକିଂପଲ ସରକାରୀ ନାଲରେ ମା ୨୭୦ ଶ ଯାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ମା ୪୭୭ ଶରୁ ଗଜଣା ଅଦାୟ ହୁଅଇ । ସ୍ଵା ବନୋଦପୁର ଜମା ଟ ୧୦୮୭୯ ବା ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋଦପୁରେ ଟ ୧୨୭୪୯ ବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଶତକ୍ରମ ଟ ୨୫ ବା ଲେଖାଏ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି କଲେଜର କଷ୍ଟ ବଦେନାରେ ଏଥିରୁ କିଛି ଭଣା ହେବାକୁ ସମ୍ଭବ । ଏଥିରୁ ଅନୁମୋଦନ ଅବଦତ ହୋଇ ଅହୁ ସେ କେତେକ ପୁଲେ ପ୍ରକାଶର ଅପରିଶ୍ରମି ଅନୁମୋଦନର ସୁଯୋଗ୍ୟ କଲେଜର ଯାହେବ କିଛି ଶକ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତହିଁର ପରିମାଣ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ପଞ୍ଚାଳରେ ଗତ ବନୋଦପୁରେ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା କର୍ମ ମଧ୍ୟରୁ ସରକାର ଉଦ୍ୟାଦ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ ଥିବା ଜମି ମିଶା ଦେଲେ ଜମା ତୁଳ୍ୟ ଶତକ୍ରମ ଟ ୨୫୯ ବାରୁ ଅଧିକ ହେବାର ଜଣା ଯିବ ।

ବମ୍ବେର ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ଅନୁମତ ନଗର ଶିକ୍ଷା ସମାଜର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଶିବନାଟ ବାର୍ଦ୍ଧକ ପୁରଣାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବମ୍ବେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ବାହାରଅଛି । ତହିଁରେ ଲେଖା ଅଛି ଯେ କୌଣସି ଶିକ୍ଷକ ଗୁଜରାଟର ବ୍ୟାପାରରେ ଯୋଗ ଦେବ ନାହିଁ । ଗଜନଗର ଶିକ୍ଷକ ଏ ବର୍ଷ ସୁରେ ପ୍ରଧାନ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବରଣାସ୍ତ କରାଗଲା । ସେମାନେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟର ଶିକ୍ଷକ ନିସ୍ତୁଳ ହେବେ ନାହିଁ ।

ପୁଲର ଦୃଶ୍ୟାଦାସ ଦାମୋଦର ତେପ କାରର ଅଧିକ ଗତ ତା ୨ ରୁଖରେ ବମ୍ବେ-ଇର ହୋଇକୋଟରେ ବସୁର ହୋଇଗଲା । ଅସୀମୀ ପକ୍ଷରୁ ବାରଖୁର ବୁଲ୍‌ସମ୍ପାଦକେବ ଅନେକ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇ ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ ନ ହେବାର ପ୍ରତିପତ୍ତ କଲେ । ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବାରଖୁର ଅଗ୍ରଧିକାଧିକେବ ରୁଦ୍ଧ ହେଲେକ ମୋକଦମା ପରିଷ୍ଟାରୁପେ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅସୀମୀର ନିଜ ସ୍ଵୀକାରରୁ ମଧ୍ୟ ଜଣା-ଯାଇଅଛି ଯେ ସେ ଗୁଣ୍ଡାହେବଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟ ସମସ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ସ୍ଵ-ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ହାଜିଲଟିଆହେବଙ୍କୁ ମାନିଷ୍ଟେଟି ବୋଲି ଅସୀମୀ ଚିତ୍ତି ନ ଥିଲା ଏହା ନିଜାନ୍ତ ଅସମ୍ଭବ । ଉତ୍ତମ ପକ୍ଷର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିକ୍ଷକ କରି ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳପତ୍ରମାନେ ଦାମୋଦର ତେପକାର ପ୍ରତି ଅଧିକ ଅପାଲତରୁ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ଅଦେଶ ପୁର ରଖିଲେ

ଜାପାନରେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ଲୁହାର କାରଖାନା ପିଟିକାର ପୁର ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ମାସ ସନ ୧୯୦୦ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାର ଅଶ୍ୟ ନାହିଁ । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଲୁହାର କଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟର ଲେଖାକାର ଅଦେଶମାନ ଜାପାନରୁ ଇଉରୋପରୁ ପଠା-ଯାଇଅଛି ଏବଂ ତହିଁର ଅଧିକାଂଶ ଜରମମା ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଯୋଗାଇବାକୁ ହେବ । ଲୁହା-କାରଖାନା ଇଂଲଣ୍ଡର ଏକଦାପଥ ଥିଲା । ଏହିର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଣା ଉପରୁ ବହୁ ରହିବ ଉପ ନେତାକୁ ଆରମ୍ଭ ହଲେବ ?

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପ୍ରଭୃତିର ଗଜରୁମାର କଲେ-ଜମାନଙ୍କ ପରି କଲିକତାରେ ଗୋଟିଏ କଲେଜ ସ୍ଵସ୍ଥାପନର ଉଦ୍‌ଯୋଗ ଲାଗିଅଛି । ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଲର୍ଡ ଏଲଗିନଙ୍କ ନାମକୁ ଅନୁସର ଏହି କଲେଜର ନାମ ଏଲଗିନ କଲେଜ ହେବ ଏବଂ କଲେଜର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବମ୍ବେଟି ଗଠିତ ହେବ ମହାମା-ନ୍ୟ ମହୋଦୟ ତହିଁର ସମ୍ମୁଖରେ ଏବଂ ମାନ୍ୟବର ବନୋଦର ସହକାରୀ ସମ୍ମୁଖରେ ହେବେ । କୁ-ବଦାର ଓ ଦ୍ଵାଇଜର ମହାସମାମାନେ ମହାସମା ସର ସମାଜମୋହନ ଠାକୁର ମହା-ଗୁଣା ପୂର୍ବକାଳୁ ଅଗ୍ରଧିକା କୌଣସି ଗୁଣା ପ୍ୟାସମୋଦନ ପୂର୍ବକା ପ୍ରଭୃତି ବମ୍ବେଟିର ସମ୍ୟ ଦେବେ । ଏବଂ ଏହିମାନଙ୍କ ତୁଲ୍ୟ କର୍ମକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ପରିଦାପ୍ର ପରିମାନେ

ଏକପ୍ରକାରରେ ଶ୍ରୀବ ଚିହ୍ନଟି ଟଙ୍କା ହୋଇ-ଥିବାର ଦେଖିଲୁ । ତହିଁର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସ୍ଵାଭାବରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଜାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ଅଙ୍କିତ ହୋଇ ତହିଁ ତଳେ ଲେଖା ଅଛି 'ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି କଲେ' । ତାହା ଏବଂ ଶାନ୍ତିରେ ଶାନ୍ତିର ଶାନ୍ତିକର ମୂର୍ତ୍ତି ତଳେ ଲେଖା ଅଛି ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶାନ୍ତି କଲେ ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ଅପର ଶାନ୍ତିରେ ଜଣେ ମନ୍ତ୍ରକର ନିଜ ତଳେ ଲେଖା ଅଛି "ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଗୁଣା ଲାଗାଏ" । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଜଣେ ସେନାପତିର ମୂର୍ତ୍ତି ତଳେ ଲେଖା ଅଛି 'ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଖ କଲେ' । ମୁଁ ଦେଖିଲେ ଲାଙ୍ଗଲିଆସ କୃଷକ ଓ ବରେଇ କମାର ପ୍ରଭୃତି ଶିଳ୍ପକରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧିକ ହୋଇ ତହିଁ ତଳେ

କରବାକୁ ଅନେକ ପରମାଣରେ ସମର୍ଥ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ କେତେଦୂରରେ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର
 ଏପରି ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଅଛି । ଏହା ଦେଖି ମନରେ
 ବହୁତ ଅନଳ ଜାତ ହେଉଅଛି । ଏ ପୁସ୍ତକ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟମାନଙ୍କର ଅବଶ୍ୟ ଅଦ-
 ରର ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ବଦେତନା
 ନରୁଁ କି ଏସବୁ ଅଭିନୟ ବା ସାହା ହେଲେ
 ବଡ଼ ରୁଚିକର ହେବ ।

ଶକ୍ତିଗୁଣ ନାଟକ— ଶବ୍ଦରତନ ରଥ ଶକ୍ତି
 କହାଣ୍ଡୀ ଅନୁବାଦ ଏବଂ ଉତ୍କଳ ବର୍ଣ୍ଣଣ
 ଯଥାଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ମୁଦ୍ରିତ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଜ୍ଞାନ ଶକ୍ତି-
 ଗୁଣା ନାଟକର ଏହା ଅନୁବାଦ ଅଟେ । ସ୍ୱପ୍ନ
 ସୁଧାନାଥ ସ୍ୱପ୍ନ ବାହାଦୁର ଏହି ଅନୁବାଦର
 ଗୁଣା ପୁସ୍ତକରେ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିବାର ମନୁଷ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ
 ବିଦ୍ୟ ଅଛି । ମୁଦ୍ରାବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ମନ ହୋଇ
 ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଅମ୍ବେମାନେ ଯେଉଁ
 ପୁସ୍ତକ ଶକ୍ତିର ଉପକାର ପାଇଅଛି ତହିଁରେ
 ପୃ ୭୩ ଶ୍ଳୋ ଠାରୁ ପୃ ୮୪ ଶ୍ଳୋ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ ।
 ଏହା ଅବଶ୍ୟ ଯଥାଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ମୁମ୍ ଏବଂ ଏପରି
 ଦେଲେ, ଗଠିବା ବସ୍ତୁ ନୁହେଁ । ଯାହାହେଉ
 ପ୍ରକୃତକାର ଏ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶକାରୀ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ
 କଣ୍ଠାକର ପୃଷ୍ଠିସାଧନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଅନୁଭବ କରୁଁ ସର୍ବସାଧାରଣ ଏହା
 ଯାଠୁହାଣ୍ଡୀ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିବେ

— ଗୌରବଗ୍ରାହ ।

ଗର ରହିବାର ଅପସ୍ମାରକାଳରେ ଏଠା
 ଅଦାଲତ କେତେବାର ଅମଲମାନେ ମାନ୍ୟବର
 ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ଘରଠାରେ ଏକଦିନ
 ହୋଇଥିଲେ । ବାବୁ ମହାଶୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ
 ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ହୃଦୟର ବାକ୍ୟରେ ବୁଝାଇ
 ଦେଲେ ଯେ ଏତମେତ ହୋଇ ତେଣୁ ଓ
 ଯହିଁ ଚଳେ ଅର୍ଥାନ୍ତର ସ୍ୱରର ଉତ୍ସାହ ହୋଇ
 ପାଇବ । କଲେଚରେ ସମଗ୍ରଣୀର ଅନେକ ଲୋକ
 ଏଦିନ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟକାରୀ
 ସେମନ୍ତ ଅପଣାମାନଙ୍କର ଅଭାବ ଦୂର କରୁଅ-
 ଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ଉତ୍ତରେଣୀର ଲୋକଙ୍କର ଅବର
 ଏବଂ ହୋଇ ପାଠ ହେଉଅଛନ୍ତି । ଗୌରବ-
 କରେ ବ୍ୟବସାୟ ଭରଣା ଅନେକ ପ୍ରକାରେ
 ହୃଦୟର ଏବଂ ଏ ଦେଖାଯିବେକମାନେ ତାହା
 ହୃଦୟମାନ କର ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେ-

ବାକୁ ଦେଖିଲେ ସେ ଶୁଭ୍ୟନ୍ତ ଅନଳର
 ଦେବେ । ଅର୍ଥକନା ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲି ନ ପାରେ
 ଏହା ସତ୍ୟ କଥା ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ଦଶଲକ୍ଷ
 ମିଶି ଏକମନରେ ତେଣୁ କରୁଥିବେ ସେଠାରେ
 ଅର୍ଥର ଅଭାବ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ଅନ୍ୟ
 ଜମା କଲେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଠୁଲ ହୋ-
 ଈପାରିବ । ଅମଲଙ୍କର ଦେତନ ସେମାନଙ୍କ
 ଖରଚକୁ ଚିତ୍ତ୍ୟା ଦୋଲି ସେମାନେ କିଛି ସଫା
 କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ସତ୍ୟ ଗୌରବ ବ୍ୟବ-
 ସାୟରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ
 ଏହା ତାହାଙ୍କର ଦ୍ରୁମ ଅଟେ । ଅନ୍ୟ ଉପାୟ
 ତେଣିକି ଆଉ କେବଳ ଦରମାକୁ ପାଇବା
 ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତୁ ତହିଁ ମାସକୁମାସ ସେବଂସ
 ବାଙ୍କରେ ଜମା ଦେଲେ ବର୍ଷରେ ଅବଶ୍ୟ
 କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଜମା ହେବ ଏବଂ ଯେବେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମଲ ତାହା କରୁଥିବେ ତେବେ
 ଅନ୍ୟ ଦେତନର ଅମଲ ଯେ ଯେତେ ଜମ
 କରୁବ ବାବୁ ମହାଶୟ ତାହାର ଉତ୍ସାହ ଜମନ୍ତେ
 ସ୍ୱପ୍ନସ୍ୱପ୍ନ କିଛି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେବେ । ଉପସ୍ଥିତ ଅମଲ-
 ମାନେ ଏହି ଉପଦେଶ ଶୁଣି ପ୍ରତ୍ୟେକେ ସେବଂସ
 ବାଙ୍କରେ କିଛି ଟଙ୍କା ଜମା କରିବାର ପ୍ରକଳ୍ପ
 କଲେ ଏବଂ ଯେ ଯେତେଟଙ୍କା ଜମା କରିବ
 ତହିଁର ତାଲିକା ମଧ୍ୟ ଦେଲେ । ତହିଁର ମୋଟ
 ଟ ୮୩ ଟଙ୍କା ହେଲା । ସେବଂସବାଙ୍କ ବହୁମାନ
 ଜଣେ ସରଦାର ଜମା ରହିବ ଏବଂ ଅମଲମାନେ
 ତାହାଙ୍କ ଲବଟରେ ଟଙ୍କା ବାଖଲ କଲେ ସେ
 ତାବଦରକୁ ପଠାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକର ବହୁରେ ଜମା
 ଲେଖାଇ ଅଣିବେ । ଯାହାର ବହୁ ତାହାଠାରେ
 ରହିଲେ କେତେକେଲେ ଉତ୍କଳବାସୀ ଲିଜି
 ଦେବ ଏଥିପାଇଁ ଏକଜଣ କିବଟରେ ରହିବାର
 ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ଟଙ୍କା ଜମା ହେବାର ଅଭାବ
 ଦେଖିଲେ ବାବୁ ମହାଶୟ ଅପଣା ହାତକୁ
 ଦାବନ ଦେଇ ମୋହସରୁ ଧାନ ଚାଲି ଅଣାଇ
 ପ୍ରଥମେ ସେହି ବ୍ୟବସାୟ ଅଭାବ ଦରଦେ ।
 ଅମଲମାନେ ବଜାରକୁ ଯିବେ ଏହି ଗୋଦାମକୁ
 ବଣିକେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟର ଲାଭ ଯାହା ଦେବ
 ଅଂଶ ଟଙ୍କା ଅନୁପାତରେ ପାଇବେ । ଅମଲମାନେ
 ସେମନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ସହଚ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ
 କଲେ ଯେବେ ତେମନ୍ତ ଉତ୍ସାହରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରୁଥିବେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଦେତେ ପ୍ରକାର
 ହେବ ତାହା ଅନୁବାଦରେ ପ୍ରକାଶ ହେବ ।
 କେବଳ ଦୂର ସତ୍ୟ କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ

ହେବା ଅବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭ ସଙ୍ଗେ
 ହୁଏ ମଧ୍ୟ ଅଛି ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ଅପେକ୍ଷ
 କେତା ଓ କେତେକା ସେଠାରେ ତୁଟିର ସମ୍ଭାବନା
 ନାହିଁ । ବ୍ୟବସାୟ ଅଭାବ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ମାସୁମାକଳୀ ହେବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଜବାବଦ
 ଉପସ୍ଥିତ ଲୋକ ନିସ୍ତନ୍ତ ହେବେ । ଅପଣାକ
 ଯେବେ ଏହାହାଣ୍ଡୀ ଅମଲମାନଙ୍କର ସେବଂସବା-
 କରେ ଟଙ୍କା ରଖିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି ହେବ ତେବେ
 ତେଜକ ସାମାନ୍ୟ ଲାଭ ନୁହେଁ । କାରଣ ଥରେ
 ସେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ହେଲେ ମାସକୁମାସ ସେମନ୍ତ କିଛି
 ଜମା ହେଉଥିବ ତାହା ବଢ଼ାଇବାକୁ ତତୋଧିକ
 ଉତ୍ସାହ ଦେବ ଏବଂ ଅନର୍ଥକ ବ୍ୟୟର ଲାଭସା
 ମାନ ପଡ଼ିଯିବ । ଅପଣାକାଲି ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କ
 ଘରଠାରେ କିଛିଟଙ୍କା ଅମଲମାନଙ୍କର ଏହିପରି
 ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅପା-
 କରୁଁ କି ସେମାନେ ଅଦାଲତର ଅମଲଙ୍କ ପରି
 ସେବଂସବାଙ୍କରେ ଟଙ୍କା ଜମାକରୁଥିବୁ ପ୍ରବୃତ୍ତି
 ଦେବେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ ମନ ବଦାଇବେ ।
 ଏହି ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟର ସୂଚନା ଜମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ମଧୁବାବୁଙ୍କୁ ଶୁଣି ଅନୁବାଦ ଦେଉଅଛୁ
 ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ଦିବ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ
 ଅଭିଳାଷେ ତାହା ସିଦ୍ଧ ହେଉ ।

ପାଠକମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଏକମରବାବୁ
 ଲଂଗୁଳମାନଙ୍କର ବାଉବାଟି ଲୋକରେ ଗୋଟିଏ
 ଗୌରବଗ୍ରାହ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ନିତ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ କିଲ୍ଲତ୍ୱବ୍ୟମାନ ମୋଟରେ ସୁଲଭ
 ବରରେ ବଲ୍ଲଦତା ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରାମକୁ ଖରବ
 ହୋଇ ଅଧି ରହିଥାଏ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟର ମାତ୍ରା
 ଲୋଡ଼ା ସେ ସେଠାକୁ ବିକିରିବ । ଦୁର୍ବ୍ୟ ସମ-
 ଗରେ ପୁଣି ଖରବ ହୋଇ ଅଧି ବଜର ।
 ଏଥିରେ ଏହି ଲାଭ ହୁଏ ଯେ ଉଚିତ ବରରେ
 ଉତ୍କଳ ପ୍ରତ୍ୟ ସର୍ବଦା ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ ଏବଂ ବ୍ୟବସା-
 ଦାରର ଲାଭ ଦେବାକୁ ଦିନା ଅଧିକାର ସର
 ସହକାରୀ ବାହାରିବି ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଅମଲମାନେ
 ନିଶି ଅପଣା ନିତ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଅବଶ୍ୟକ
 ସେହିପରି ବନୋବସ୍ତୁ କଲେ ସେମାନଙ୍କର
 ଅର୍ଥର ଅଭାବ ଅନେକ ପରମାଣରେ ଦୂରୀକ
 ଏବଂ ଦୋକାନିଦାରମାନଙ୍କର ଦାୟତ୍ୱ ରକ୍ଷା
 ପାଇବେ ।

ବାବୁ ପୁତ୍ର
ଅନୁସାରେ
ହେଲେ ।
କରଣୀୟ କମଳକର
ସମ୍ବେଦନା ନାମକ
ସଂକଳିତ ମୋକ୍ଷମାନ
ମାନୀ ପାଲେ ।
ପଦର ଦେବତାପୀତ୍ର ମୌରୀ
ପୁସ୍ତକ ଅଧିକ ସମାପ୍ତ କରାଇ ଗଦ-
ଦେବତା ପୋଲ କମି ନିମ୍ନ ହେବେ ।

ପଦ୍ୟର ଏ ପଦରେ ଚୋଳପାଣି ଶେଷ ହେଲା ।
ଅନ୍ୟତମ ଚର୍ଚ୍ଚାକୁ ହଲଣିର ଶେଷ ଏଥର ଅଧିକ
ଦେଖାଯାଏ । ପୂର୍ଣ୍ଣମା ପୂର୍ବରେ କଳିକା ପଲକାଣୀ ସ୍ତ୍ରୀ
ଅତି କୌଶଳ୍ୟରେ ରଚନାକର୍ମୀଙ୍କୁ ଚୋଳପାଣିର
ଅନୁସରଣ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।
ଏତ ମନକାଳର ସମ୍ବେଦନା ଏ କରଣ ମାଣିକସୋପ
କଳାରେ ପ୍ରାୟ ୧୫ ପଦ ପର ପୋଡ଼ାଗଲା । ଶୀତ
କରାୟ ସଙ୍ଗେ ଏରପୋଡ଼ି ଅଛି ।
କଳିମାଳି ଏ ନଗରର ସାମ୍ୟ ଭଲ ଅଛି ।
ଏଥର ମୁକ୍ତିର ପଦ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ୧୩୦ ଶ ଉପ-
ସ୍ଥଳେ । ମୌରୀର ପ୍ରସ୍ତରେ ୧୫୦ ଶ ଉଦ୍ଭୀଷି
ହୋଇଅଛି ।

ପ୍ରକଳିକା ପଦ୍ୟର ଦେବା ନମନ୍ତେ ଏଠା ରେକନିଆ
କଲେନରେ ୧୫ ଶ ଛାନ୍ଦ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ।
ପଦ୍ୟ ସହର ସ୍ତ୍ରୀରେ ହାଉ ଶୀତ ବ୍ୟାଧିର ପେ ଶରୀ
ରୋଗ ହୋଇଅଛି ତାହା ଅବାସ୍ୟ କରେଇ ନାହିଁ ।
ପା ୨୦ ରଖ ପାଠକ ଚେତନା ପଡ଼ି ପାଳିତ
ଅଧିକ ସୁତରେ ଅବାସ୍ୟ ଦେବା ନମନ୍ତେ
ସହଜ ।
ଅବାସ୍ୟ ତାହା ସମ୍ବେଦନା କଳାୟ ନ୍ୟୁନତା-
ମାନକର ସୁବେଳାକାଳ କାନ୍ଦୁଣୀ ମହତୀ
ରେ ଉଦ୍ଭୀଷିମେଧ୍ୟ ସହଜ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି
ପାଠ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କା ୧୫୦୦୦ ଶ ରେକ
୦୦ ଗୋ ମେଷାଦ ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛି । ବେଦେ
ଏ ପଦ୍ୟରେ ହୋଇଅଛି ଚାହାର ସଙ୍ଗେ ଅହାତ
ପାଠ୍ୟ । ବାଦ୍ୟପାଠକ ଦେବକ ଶାହାମାର୍ଥ ୧୫୫୦୦
କା ଶାନ୍ତୀୟ ବର୍ଣ୍ଣମୂର୍ତ୍ତିର ଅଥ ଯାଉଅଛି । ଏର ଚନ୍ଦ୍ରାୟ
ନମନ୍ତେ କାଠ ଏକ ଛନ୍ଦ ମାମୁର ମଧ୍ୟ ଛନ୍ଦ ବନ୍ଧ ଯାଉଅଛି ।
କରତାପାରେ ଛନ୍ଦେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାର ମହାମାୟ ଦେବ ହେବୁ
ଦୁର୍ଗାଦାନକୁ ଯାଉଅବା ସମସ୍ତରେ ତାହା ଗରୁ ୧୨୦୦୦
କା ସିଲମେସ ହୋଇଅଛି । ଏପଦ ଏକା ହୋଇ ଅଧେ
ନାହିଁ ।

ଏତ ପଦ୍ୟାଳମାସ ତା ୨୫ ରପରେ ଶୀତ ଦେଶର
ଏକା ବର୍ଣ୍ଣରେ ଛନ୍ଦେ କରୁଅବା ସମସ୍ତରେ ଦେବ ଦୁଃ ଚାନ୍ଦ
ମାନଦବାଦକା ଅନୁପ୍ରାସରେ ଘୋ ୧୫ ଘୋର ପଦର
ଏତ ମାତ ସୌଭାଗ୍ୟ ଚନ୍ଦେ ସୋପାଏ ସୁକା ତାନ ଦେବୁରେ
କାତ ନାହିଁ । ଅଧେତୁ ମିଳନସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଛନ୍ଦେ ବର୍ଣ୍ଣକ
ଅଧ ହୋଇ ଘୋର ଏପଦ କରୁଅବାକ ଶୀତାଦି ନଦ
ସମାୟ ମାତ ନ ପାଦକା ବଦୁ ହୁଏ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

କାବୁଲର ଅମୀରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ କାବୁଲର ଗଂଗର ଦୁଃ
ସର ସୁଲତରଫାଦିଙ୍କ ସାହେବ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ
ସାମାନ୍ତ ଜାତନ ସୁକ ସଙ୍ଗେ ଅମୀରଙ୍କର ଅତୀତ ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ
କିମ୍ବା ତତ୍ପୁରଣେ କାବୁଲ ନଗରରେ ଅତୀତ ଉଲ୍ଲେଖ
ନ ଥିଲା । ଶାନ୍ଦକାର କଦ ହୋଇ ଯାଉଅବା ହେବୁ ଗାଦ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ ମୁଲ୍ୟ ତତ୍ତା ହୋଇ ଦେଶର ଅନେକ ଛନ୍ଦ ହୋଇ
ଅଛି ।
ପରଶ ବହାର ରେଲବାଟରେ ସୁର କର୍ମିଣୀର୍ଥ ମାଲ-
କାଳମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ହେଉଅବା ସମସ୍ତରେ ବାଳ
ମାତ ରେଲ ବାଟର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଘୋ ୨୫ ଗାଡ଼ ଭଲଟ
ପ୍ରକାଶ ୧୫ ଶ ଘୋର ନିମ୍ନ ହୋଇଅବାକ ସମାପ୍ତ
ମିଳଇ । ରେଲ ବାଟ ଉପରେ ଘଣ୍ଟେ ପଥର ପଡ଼ୁଅବାକୁ
ଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟି ଥିବାର କଥିତ ହୁଏ ।
ମାମୁଲର ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଛନ୍ଦରେ ଗଞ୍ଜାମ
ଜିଲ୍ଲାକୁ ଶୁଭସମନ କରୁଅବାକୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡ. ଭ. ଦୁର୍ଗଳ ଘଣ୍ଟ
ପଲ୍ଲଭୁଗାରୁ କି ସେ ଛନ୍ଦେ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ଏକ ଅଧିକା ଗ୍ରାମ୍ୟ
ସମିତର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି ୧୦୦ ଶ ଚଉପଦ୍ୟ ଘେନି
ଏକ ନ ୩୫ ଶ ଚଉପଦ୍ୟ କିମ୍ପ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି । ଏ
ମହାମାନ୍ୟ ଦେବେକ ମାସ ପୂର୍ବେ ସରକାରକୁ ଘୋରାଦାର
ସାରଂଶୁକିଟ ପାଠକା ଉପଲକ୍ଷରେ ପ୍ରସ୍ତାବୀରର ସରୀ
ଦୁଇ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରୁଲ ଘୋର ଦେଉଅଛି ।

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅନେକ ସୁନ୍ଦର ପାଠ କଲୁ କି ଉପେ
ପୂର୍ଣ୍ଣାୟକ ଏକ ପିନାନ୍ତ ଗଞ୍ଜାସିତ ନାମକ ଦୁର୍ଗଳ ଓଡ଼ିଆ
ପଦ ମାତ୍ରକ କବ୍ୟକଳାଳୟର ୧, ୨, ଉପାଧି ପଦ୍ୟରେ
ପାଠ କରୁ ଅଛି ।
ଉପମାସ ଘେଷ ସମ୍ପାଦକେ ସମ୍ପୁ ହୃଦୟରେ କିମ୍ପ ବାହା
ଦୁଇଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥାଗରୁ ପ୍ରାୟ ୧୨୦୦ କା ମନୁର ସୁନାର
ଅନୁକାର ଏକ ଛନ୍ଦ ନପଦ ଛନ୍ଦା ମେଦ ଘରା । ଦୁର୍ଗଳ
ଛନ୍ଦା ସୁନ୍ଦରୀ ଦେବୀକୁ ସମ୍ପୁ ବାହାଦୁର ମହାମାନ୍ୟ
ଘୋରୀ ଦେଲେ ସୁଖା ସଦୟ ମେଦ ଥିବୁ ପ୍ରକାଶ ।
ଶ୍ରୀକୃପାଳରେ ଗଞ୍ଜାମ ଗାଦ୍ୟରୁ ସୁବଦ୍ଧତ ଅଧିକ
ତର ଉପମାସ ବୋଧି ଛନ୍ଦେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚାନ୍ଦିର କହିଅଛନ୍ତି ।
ତାହା ନ ହେଲେ କି ସୁନ୍ଦରୀ ଗାଦ୍ୟ ଅଧି ଶ୍ରୀକୃପାଳରେ
ଘଣ୍ଟି ଥାନ୍ତେ ।

ପୁଣ୍ୟ-ସମ୍ପାଦ ।
ସାହିତ୍ୟର ଏତ ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ର ଅନୁମାନକ ସମସ୍ତଙ୍କା
କୋଡ଼ିଏ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନ ଥିବ । ଅଗାଧରୁ
ଶାନ୍ତ ନ ହେବାକୁ ଶାନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର ବସେଷ
ଘର ହୋଇ ପାଠ ନାହିଁ ।
ଏ ଛନ୍ଦ ଅପଦ୍ୟ ପାମ୍ପ ୨୫୦୦୦ କା ସମସ୍ତରେ ଅଧିକା-
କର ଚାନ୍ଦିର ଶାହେବ ମହୋଦୟ ଚୋଳମହତ ଉପଲକ୍ଷ
ପାଠକା ଓ ଛନ୍ଦପୁତ୍ର ସମ୍ପାଦକ ନିମ୍ନ ଥିବାକୁ କରେଷ
ଅନୋଦନ ହେବା ପର ଶ୍ରୀକୃପାଳର ମହା ସମୟ ହୋଇ-
ଅଧି । ଏକ ଘଣ୍ଟ ୨୫୦୦୦ ଠାରେ ପ୍ରକାଶକେ ଶ୍ରୀ ମନରୁ
ଗମନ କରୁଅଛି । କର୍ମଣି କାନ୍ଦୁଣୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକୃପା ସମାପ୍ତ
ସିଦ୍ଧାଦ ବାଦନ କରିବା ସଦାକା ଶାହାଣୀ ପ୍ରଭୃତ କିମ୍ପ
କରିବା ମନର ବର୍ଣ୍ଣମୂର୍ତ୍ତି ମାନକର ଗାଦ୍ୟ ଅଧିକା ।
ଉପାଧିପତ୍ତା କିମ୍ପା ଏତ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘରେ ଏକ ପ୍ରକାର
ପଡ଼ୁ ଗାଦ୍ୟର ସୁଧକ ଛନ୍ଦେକ ନିକଟରେ ଗାଦ୍ୟର ସୁଗର
ଛନ୍ଦା ଛନ୍ଦିଏକା ପ୍ରକାଶ କରୁ ଅଧିକାକୁ ସୁଗୁରବଦ୍ଧ କରଇ
କୋର ପଠିତପୁ ଦେଇ ଦେବେକ ଦୁର୍ଘଟଣା କାମାଦାର
ପଠାର ଅନୁପଞ୍ଚକରେ ରେଲରେ କଥାଦ ଛନ୍ଦେ ମୁଦ

ଯାଉଅଛି । ପରେ ସେ ଠକ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହେବାକୁ ଅନୁ
ସମ୍ମାନ ପାଉଅଛି ।
ଏତ ତା ୫ ରଞ୍ଜେ ପୁସ୍ତକ ଛନ୍ଦୋଧୀ ଉପସ୍ଥେଷ୍ଟକ
କେଳେଇଲି ଏଠାରେ ପଠୁଅ ସୁଧାସ ଅପସ ପ୍ରଭୃତ ସରକାରି
କର ତା ୧ ରଞ୍ଜେ ଏଠାକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।
ତା ୫ ରଞ୍ଜେ ଗୋବିନ୍ଦପାଠକୀ ସନ ଘୋରରେ ୧୦୧୨
ହଜାର ସାମା ସମାଗନ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ଘୋରୀ
ପର୍ବନ୍ତ ସମୁଦ୍ରରେ ଉଡ଼ି ହୋଇଅଛି ।
ଏତ ତା ୫ ରଞ୍ଜେ ହେବ ଗୋହର ଛନ୍ଦରେ ଅନୁ
ଘଣ୍ଟି ୧୫ ରଞ୍ଜେ ପର ଛନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଉଅଛି ।
ଚୋଳ ସେରନ୍ତା ସାମାମାନଙ୍କ ସୁଖା ନିମିତ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣମା
ପଦକର ବା ୫ ରେଲ ଅଧିକାର ଘୋରୀକା ବଥ ଯାଉଅଛି ।

ପରି ପ୍ରେରକକ ପୁକ ।
ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ତାମଣି ସମ୍ପା—ଛନ୍ଦପୁସ୍ତକପୁର ଚିକିତ୍ସା-
ଲୟର ଡାକ୍ତର ବାବୁ କାମିନୀ ଲୁମ୍ପାର ଘୋଷ
ଜିକିଣ୍ଡାକୁରୁଷେ ସ୍ତୋତ୍ରୀକ ଚିକିତ୍ସା କରବା ଏକ
କେତୋଟି କଠିନସ୍ତେନ ଅଭୋଗ୍ୟ କରବାର
ଲେଖି ପଠାଇ ଅଛି ।

କୃପାଧିକୃତାସ—ସେହି ବସନ୍ତ ଗତ ଅର୍ଦ୍ଧନ
ମାସର ତା ୩୦ ଓ ୩୧ ରଞ୍ଜର ସୁଲଦେବିକ
କରେ ପ୍ରକାଶ ହେବାର ଅପଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
ତାହା ଓଡ଼ିଶାରେ କାହାର ଦୃଷ୍ଟି ଘୋରୀକ
କରବାର ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ଅପଣ ବସ୍ତାୟତ
କିବରଣ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ-
ପାରେ ।

ଶ୍ରୀ ସୁଦକାନନ୍ଦ ମାହାନ୍ତି—ଅର୍ଦ୍ଧନସ୍ତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତି-
ତ୍ୱାସ କାଳମର ପ୍ରଶଂସା ମୁଲ୍ୟକାର ବିବେଚିତ
କୃପ ନାହିଁ ।
ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର—ଏକକ

ପ୍ରେରକପକ ।
ପ୍ରକାଶକକ ମହାମତ କମଳେ ଅମ୍ବୋମାଳେ
କାୟା କୋଡ଼ି ।

ମାନସବର ଶ୍ରୀଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳସମିତା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ
ମହାଶୟ ।
ଅପଣକ ତଦନୁବନ୍ଧୀତ ସିଦ୍ଧିକାରେ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ବସନ୍ତ ନିମିତ୍ତ ସ୍ଥାନ ଦାନ କରକେ
। କ । ମଧୁପୁର । ମୌ । ମହେଶ୍ୱରରେ ଅଧି ସେଷ
ଅପିସର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ମୁଗ୍ଧ
ଜେଷ୍ଠ ପକାର ତନପତକୁ ଜମାକନ କରୁଅଛି
ଉପସ୍ଥେକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଗତମାସ ତା ୨୫ ରଞ୍ଜ
ସୁଦିରେ ସେରମାଳେ ଅଧି ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ
ଜେଷ୍ଠକୁ କାଟି ବାବୁଦୁରଘୋଷା ଓ ଗୋ ୧ ୫
କମଳାର ବ୍ୟାଗ, କାନ୍ଦା ବାସନ ଓ ଲୁଗା
ପ୍ରଭୃତ କେତେକ କେଲ ଯାଉଅଛନ୍ତି କରୁ

ଦିନେ ଭଲପାଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉପର ଯୁବ-
 ମାନଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱାମୀ ପଢ଼ା ଭଲପାଏ ତା ୨୧ ରଖ
 ଠାକୁରାଣୀ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଭାବରେ
 ନିଜ ଉପସ୍ଥିତି । ଯେଉଁମାନେ ନିଜମ ତା-
 ବାକୁ ବ୍ୟାକୁ ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଭାବରେ
 ଭେଦାନ୍ତର ଭାବେ ମାନେଇଲେ କେତେକ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଜମ ତାଙ୍କ ପାରିବେ ଓ
 ନିଜମ ବିଷୟର ସବୁସେଷ ଭବରଣ ମଧ୍ୟ
 ମାନେଇଲେ କେତେକେ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ।

ନିମନେ ଭଲପାଉଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉପର ଯୁବ-
 ମାନଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱାମୀ ପଢ଼ା ଭଲପାଏ ତା ୨୧ ରଖ
 ଠାକୁରାଣୀ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ଭାବରେ
 ନିଜ ଉପସ୍ଥିତି । ଯେଉଁମାନେ ନିଜମ ତା-
 ବାକୁ ବ୍ୟାକୁ ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଭାବରେ
 ଭେଦାନ୍ତର ଭାବେ ମାନେଇଲେ କେତେକ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଜମ ତାଙ୍କ ପାରିବେ ଓ
 ନିଜମ ବିଷୟର ସବୁସେଷ ଭବରଣ ମଧ୍ୟ
 ମାନେଇଲେ କେତେକେ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ ।

ନିଜମ	କରକ
ଝୁଣା	କୋରଳା
ମହୁ	ହରିଡ଼ା
ମଦକ	ବାବାଜୀ
ଝୋଲ	ଥଳା
ମହୁଳ	ବନ୍ୟଜାତୀୟ ଶିବ ଓ ଲମ
କୁମ୍ଭମ	ଅନୁ
ଭୋଜନାଳ	Bhagawan Mahapatra
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ	Katra T. Asst. Manager in charge.

ଏକଦା ସକାଶାଳୀୟ ନିଜମର ସଫଳତା
 ଅନୁସାରେ ଆମାମୀ ସୁ ୨୧ ମାସ ୧୯ ମସିହା ନି-
 ମନ୍ତେ ଏ ଭଲର ଅଧିକାର, ସଞ୍ଚେଇ, ଦେଖାଯି
 ସମସ୍ତ ଓ ଚାକୀ ଭୋକାମାନ ଅସନ୍ତା ମାର୍ଚ୍ଚ
 ମାସ ତା ୨୧ ରଖଠାରୁ ତା ୨୭ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଭେଦାନ୍ତର ସହର କେତେକ ଠାରେ ପ୍ରକାଶ
 ଭାବରେ ନିଜମ ବିଷୟର ଯେଉଁମାନେ ନିଜମ
 ଧରଣକୁ ନିଜା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ
 ଭାବରେ ହାଜର ହୋଇ ନିଜମ ଧର
 ପାରିବେ ।

Manager's Office	M. Yusuff
Uhenkaal	Offy. Assistant
The 23rd Foby	Manager
1898.	

ଯେହେତୁ ବନ୍ଧକ ଭଲ ଅନୁରୂପ ସହର
 ନିଜମର ସହର, ଭାର୍ତ୍ତୋଲ, ସାଲେପୁର ଓ ବାକୀ
 ଥାନା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମସ୍ତ କାଟିବାଇସ
 (ପାଠକ) ସନ ୧୮୯୮ ମସିହା ଅପ୍ରେଲମାସ
 ତା ୧ ରଖଠାରୁ ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ
 ତା ୩୧ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲପାଏ ନିମନ୍ତେ
 ସନ ୧୮୯୮ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୧ ରଖ । ମୁ
 ସନ ୧୯୦୧ ସାଲ ଦିନେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଥାନା ସୋନ
 ବାଲ ବଦା ୧୯୨୩ ମସିହାରେ ବନ୍ଧକ ସହର
 ଭେଦାନ୍ତର ଭୋକା ଅଧିକାରୀ ସମସ୍ତ ଦେଖା

ଭାବ
 ଅବଦ
 ଦଅସାଜୁଅଣ
 ମରେ ଭଲପା
 ନିଜେ କିଲେ ଭଲ
 ଖରେ ନିଜମସ୍ଥିତରେ
 ନିଜମରେ ଭଲପା
 ତାଙ୍କ ସକାଶାଳୀୟ ଭଲ
 କୋରଣ ଅଧିକ ନ ଥିଲେ
 ନିଜମ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ଏବଂ ନିଜମ
 ଭଲପାଣୀ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜମତାଙ୍କ ସେଷ
 ଯଦି ନିଜମ ନିଜସମକର ଭଲପାଣୀ
 ସୁପୁଅ ଅବଦମେ ବାଖଲ କରିବେ ବାକୀ ଭଲ
 ସମନ ନିଜପତ ଭଲ ଅନୁପାରେ ସାକା
 ଭରିବାକୁ ଦେବ ଭଲ ନିଜମାଣ ଧରା ନିଜମ
 ସେଷ ଦେଖାମାଣ ବାଖଲ କ ଦେବେ ମନ
 ନିଜମ କରାଯିବ ଓ ପ୍ରକାଶ ନିଜମର ସକା
 ସେତୁ ନିଜମର ପ୍ରଥମ ଭଲପାଣୀ
 ଦେଖାକୁ ଦେବ ନ ଦେବେ ଦେବ ଦେବ
 ଦେବ ବାକୀ ସକାଶାଳୀୟ ଦେବକୁ ଦେବ ।
 ନିଜମ ସ୍ଥିର ହେଲେ ସୁଖତା ନିଜମର ସୁଖ
 କାଗଜରେ ବୋର୍ଡର ଦେଖାମାଣ ନିଜମ
 ସର୍ତ୍ତ ଅନୁପାରେ ଦେଖାମାଣେ କିଲେ ସୁଖ
 ଦେଇ ଭେଦଭୁଷ କରାଦେବେ ।
 ନିଜମ ଅଦ ସମସାୟ କୋରଣ ସମସା
 ବାକୁ ଅଦସାୟ ଦେଲେ ସହର ଭେଦା
 ଅଧିକରେ ଦାନର ହୋଇ ବୁଝି ପାରି
 ଭଦ ।

୧ । ଭଲପାଣୀ	୨ । ଭେଦାନ୍ତର
୩ । ଭଲପାଣୀ	୪ । ଭଲପା
୫ । ପାଥପୁର	୬ । ଖଲି
	ଆକା ବାକି
୧ । ଭଲପା	୨ । ଭଲପାଣୀ
୩ । ପାଥପୁର	୪ । କଳାପଥର
୫ । ଦିନେଦର	୬ । ସକାଶାଳୀୟ
	ଆକା ସାଲେପୁର
୧ । ପାଥପୁର	୨ । ସାଲେପୁର
୩ । ଦେଖାମାଣ	୪ । ମୋକା
୫ । ଭଲପାଣୀ	୬ । ଭଲପା
୭ । ସକାଶାଳୀୟ	୮ । ଅଧିକାରୀ

୧ । ମାସ
 ୨ । ମାସ
 ୩ । ମାସ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର	
ବାବୁ ଭଲପାଣୀ	୩୦
ଗୋବିନ୍ଦନାଥ	୩୦
ପଦ୍ମନାଭ	୩୦
ଦାସ	୩୦
ପ୍ରମୋଦ	୩୦
ବାବୁ	୩୦
ମୋହନ	୩୦
ମଧୁସୂଦନ	୩୦
ଦୟାନାଥ	୩୦
ଅପ୍ପା	୩୦
କାଶୀ	୩୦
ବାବୁ	୩୦
ଦୟାନାଥ	୩୦
ପଦ୍ମନାଭ	୩୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏ ଦିନ ସକାଶାଳୀୟ ଅବଦ କରୁଅ
 ଦଅସାଜୁ ଅଧିକ ଅଧିକାରୀ ସନ ୧୮୯୮ ମାସ ୧୯

୧୦ । ନଗସପ୍ତର	୧ । ବାଲିଆ
୧୧ । ରଘୁନାଥପୁର	୨ । ଶଙ୍ଖାରସାହୁ
୧୨ । ବାଲକୁଦା	୩ । ଗୋବିନ୍ଦପୁର
୧୩ । ବନବସୁର	୪ । ଜଗନ୍ନାଥପୁର
୧୪ । ପଦ୍ମପାଳ	୫ । କସର୍ଦ୍ଦା
୧୫ । ଶୁକଳ ଜୟପୁର	୬ । ହରିଲେ
୧୬ । ଅନନ୍ତପୁର	୭ । ମାଧବ
	୮ । ସୁଦର୍ଶନ
	୯ । ବାଲକୁଦା
	୧୦ । ଚାନ୍ଦିନୀ
	୧୧ । ବନବସୁର
	୧୨ । ପଦ୍ମପାଳ

GOKULANAND CHOWDHURY,
Chairman,
Suder Local Board.

NOTICE.

Wanted a 3rd teacher on Rs 5 a month for the Mahasingpur Middle Vernacular Board's school. The candidates will apply to the Vice Chairman of the Cuttack District Board before the 18th March 1898 none need apply who has not passed the Middle Vernacular or Middle-English Examination.

Cuttack Dist. Board } J. C. Chunder
Office } Vice Chairman.
2-3-1898

୧୨ ଓ ୧୩ ଓ ୧୪ ଓ ୧୫ ଓ ୧୬ ଓ ୧୭ ଓ ୧୮ ଓ ୧୯ ଓ ୨୦ ଓ ୨୧ ଓ ୨୨ ଓ ୨୩ ଓ ୨୪ ଓ ୨୫ ଓ ୨୬ ଓ ୨୭ ଓ ୨୮ ଓ ୨୯ ଓ ୩୦ ଓ ୩୧ ଓ ୩୨ ଓ ୩୩ ଓ ୩୪ ଓ ୩୫ ଓ ୩୬ ଓ ୩୭ ଓ ୩୮ ଓ ୩୯ ଓ ୪୦ ଓ ୪୧ ଓ ୪୨ ଓ ୪୩ ଓ ୪୪ ଓ ୪୫ ଓ ୪୬ ଓ ୪୭ ଓ ୪୮ ଓ ୪୯ ଓ ୫୦ ଓ ୫୧ ଓ ୫୨ ଓ ୫୩ ଓ ୫୪ ଓ ୫୫ ଓ ୫୬ ଓ ୫୭ ଓ ୫୮ ଓ ୫୯ ଓ ୬୦ ଓ ୬୧ ଓ ୬୨ ଓ ୬୩ ଓ ୬୪ ଓ ୬୫ ଓ ୬୬ ଓ ୬୭ ଓ ୬୮ ଓ ୬୯ ଓ ୭୦ ଓ ୭୧ ଓ ୭୨ ଓ ୭୩ ଓ ୭୪ ଓ ୭୫ ଓ ୭୬ ଓ ୭୭ ଓ ୭୮ ଓ ୭୯ ଓ ୮୦ ଓ ୮୧ ଓ ୮୨ ଓ ୮୩ ଓ ୮୪ ଓ ୮୫ ଓ ୮୬ ଓ ୮୭ ଓ ୮୮ ଓ ୮୯ ଓ ୯୦ ଓ ୯୧ ଓ ୯୨ ଓ ୯୩ ଓ ୯୪ ଓ ୯୫ ଓ ୯୬ ଓ ୯୭ ଓ ୯୮ ଓ ୯୯ ଓ ୧୦୦

ଗ୍ରାହକେ କଲିକତା ଗ୍ରାହକେ ଏଠାରେ ପାଳ ପାରିବେ ଏହାଛଡ଼ା ନାନାପ୍ରକାର ଓଷା ଅମ୍ଳ ଦୋକାନରେ ବକାପାଇଁ ଗଢ଼ିତ ଅଛି । ଯାହାକର ସେ ପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଜନ ସେ ଅମ୍ଳ ଦୋକାନରେ ଭର କଲେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ବୁଝି ପାରିବେ ମୋଟସଲ ଗ୍ରାହକ ଲୋକଲେ କେଟିଲୁଣ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଉପରଲିଖିତ ପ୍ରକାର ଯେନାମେ ଲେଖି ଓଷା କେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫୯

ଅଠକମ୍ପା ଗୁଣର ଉପର ଲିଖିତ ନକ୍ସାର ଓଷା କେଶର ଲୋଟ ସାଇଲ ଓ ସୁନା କେଶର ବକ୍ତ ସାଇଲ ।
 ରୂପା କେଶର ଯେନାମେ ଓଷାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୦୯
 " ଚାକ୍ଷୁଶୀବାଲର " ଟ ୪୫୯
 ସୁନା କେଶର ଯେନାମେ ଓଷାର " ଟ ୧୨୦୯
 " ଚାକ୍ଷୁଶୀ ବାଲ " ଟ ୧୦୦୯
 ଚୌଧୁରୀବଜାର । ସେକ୍ସ ଅବଦୁଲଅଲିକ
 କଟକ । ଓଷା ମେକର ଓକ୍ଟୋବର

ଏକଦ୍ୱାରା ସବୁସାଧାରଣକୁ ଚଣାଉଅଛି ଓ ୧୮୯୮-୯୯ ମସିହା ନିମନ୍ତେ ପାଳନକ୍ରମା ଲେଖୁ ଅପିମ ଗଢ଼ାଇ ଓ ଦେଶୀୟ ସସ୍ତ୍ର ଦୋକାନମାନଙ୍କର ଓ ଦରତା ବାହାଡ଼ା ଲାଖ ବସ୍ତୁର ବନ୍ୟଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସବୁର ଜମା ମାଲ ମାସ ବା ୧୫ ରଖି ଦିବା ଓ ୧୦ ଓଷା ସମସ୍ତେ

ପ୍ରକାଶ୍ୟ ନିଲମତ୍ତାକୁ କିଛିମତ୍ତ ନିକାମରେ ପ୍ରିୟ କରୁଥିବ । ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର ନିଲମ ଧରବାର ଲଜା ଥିବ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଭାରିଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସବୋଲ ଜାକ ଛାକଲେ ବିଧିମତ ପଟା ପାଇପାରିବେ ।

Dated, Camp Magarah Bhabagrahi Biswal
mahan the 18th MANAGER
February 1898 Pallahara State.

ହୋରା ! ହୋରା !! ହୋରା !!!
 ସମୁଦ, ଓଡ଼ିଶା, ବଙ୍ଗାଳ, ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଗୀତ, ନାନାଦ ଗୁଣଗୁଣଣୀ ସହର, କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବହୁପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଟ ୦/୩
 କଲିକତା, ଗ୍ରାହକ ଥରେ ପଢ଼ି ଦେଖନ୍ତୁ, ଶ ୧ ଶୁଭ ୦/୩ ମାସ
 ବିଲେଇ-ବୈଶ୍ଣବ ପଢ଼ିଲେ ଜାଣିପାରିବ ଟ ୦/
 ବଜ୍ରନିଧୀ-ସମୁଦ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮

ନାନାପ୍ରକାର ରାଗିଣୀ ଡୁକା ପଦ୍ମଲୀରେ ରଚିତ ଦ୍ରୋପଦୀ-ଦୁରଗ ସୁଅଳ ଓ ପୁସ୍ତକାର୍ଥ ଯାହା ଟ ୦/୨

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ।

ଅଷ୍ଟମସ୍କନ୍ଧ ।
 ସମ୍ଭାଳପୁରେ ବହୁପୁ ଦେଉଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଶ ୧ ଶୁଭ ୦/୩
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକଳ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦/୮

ଦିକ୍ଷାପତ୍ର ।

ଏହି କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବଟକଟାୟ ପାଠୁଗ୍ରନ୍ଥ କମ୍ପାନୀଦ୍ୱାରା ଅସରଗାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ସୁଲପାଲିକା ସାଇକଲ ଓକ୍ସିମ୍ପାଅସର ଓ ଇଂରାଜୀ ସୁଲପାଲିକା ଗୁଣର ଏକ ନାନାପ୍ରକାର ଟାଇଟଲନକ୍ସା କୋଣସି ଗ୍ରାହକାନା ପାଇଁ ବାହାର ପ୍ରୟୋଜନ ହେଲେ ସେ ଅମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତୁ ହେଲେ ଅମ୍ଳେ ଯୋଗାଇ ପାଇବୁଁ । ଅବେଦନ କଲେ ଅସରକର ନମୁନା ଦେଖି ଦର ଜାଣି ପାରିବେ ।
 ଦରଗାବକାର । ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଗୁପ୍ତ
 କଟକ ମାନେଜର

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ଅଂଶ ୧୯୦୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଂଶ ୧୯୧୦ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ୨୯ ତାରିଖ ।

ଅଂଶ ୧ ୫
ଅଂଶ ୨ ୫

ବିଜ୍ଞାପନ

ପ୍ରଥମ ଅଂଶ ୧୯୦୯ ମସିହା

ଏବଂ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଂଶ ୧୯୧୦ ମସିହା

ପୂଜନ ପତ୍ରିକା ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପଢ଼ାଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନା-
ପତ୍ରିକା ପଢ଼ାଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନା-
ପତ୍ରିକା ପଢ଼ାଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନା-

କଳାପାଠ ୫୦ । ତାଳପାଠ ୫୦ ।

ପ୍ରୋଡ଼କ୍ସନ ୫୦ । ୧୭ ୫୦ । ୧୭

ମୋଟପାଠର ବିକେତାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକପରିଚ୍ଛା
ପ୍ରମୋଦନ ଦେବାର ବନୋଦପତ୍ର ହୋଇଅଛି ।
ପ୍ରାକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଉଅଛି ଯେ
ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଅଧିକାରପୂର୍ଣ୍ଣ
ପତ୍ରିକାପଠରେ ନ ଭୁଲି ଉପସ୍ଥିତ ଉପାଦାନମାନଙ୍କୁ
କେଉଁ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

୧୯୧୧୭ } ଶ୍ରୀ ମୋକ୍ଷମଣିଙ୍କର ସମ୍ପାଦକ
ସମ୍ପାଦକ

ବାକିକ ମସିହା ମନେ ଦେଉଅଛନ୍ତି
କେବଳ ଏବଂ କେବଳ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର
ମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାର ମାତ୍ର ୨୦ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କରି ଦେବ କହି ଉତ୍ତରୁ ବାକିକା କେବଳ
ପ୍ରାୟ ଏକମାତ୍ର କରି ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସତ୍ତ୍ଵେ ମାନବର ଶ୍ରେଣ-
ଭେଦକୁ ମାତ୍ର ଶୁଣି ନେଇ ଉତ୍କଳକୁ ଦିବେ ।
ବାକିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାନବର ସ୍ଵରାଜ୍ୟ
ସାଦେବ ବାହୁଡ଼ି ଏବଂ ଉତ୍କଳର କଥା
ଥୁଲ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଉତ୍କଳସମ୍ବାଦକ
ପତ୍ରିକା ଦେଇ ଉତ୍କଳ ଯିବେ ।

—୦୦—

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭେଦନୀୟ ହେଉଥିବା ଉତ୍କଳର
ଅନାପତ୍ରିକା ପଢ଼ାଯିବା ଅନା ଉତ୍କଳର
କାର୍ଯ୍ୟ ବାବୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସଙ୍କ ପତ୍ରିକା
ସହିତ ପାଠ ଏଥିର ଦେବା ଅପରାଧର ଅଳ-
ପତ୍ରିକା ହୋଇଥିଲା । କୌଣସି ଅପରାଧକ
କର୍ମ-
ରେ ସେ କୌଣସି ସାଧୁ ପ୍ରକାର ସାଧକର
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବଞ୍ଚି ଯାଇଅଛି ।

—

ଉତ୍କଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସତ୍ତ୍ଵେ ଅଧିକାରୀ
ବା ୨୯ ରିଖ ସୋମବାରର ଅଧିକାରରେ
ଉତ୍କଳର ଅଧିକାରୀ ବଳେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦେବ ଏବଂ କହିଉତ୍ତରୁ ବା ୨୯ ରିଖରେ ସେହି
ଅଧିକାରୀ ଦେବ କହିରେ ବଳେ ସମ୍ପାଦକ
କର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇ ଉତ୍କଳର ମନେ କଲିବ
ତାର ଅଧିକାରୀ ଶେଷ ଦେବ ଓ ମହାନାମ୍ୟ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳର ବାହାରେ ଶେଷ କଥାର
ମନେ ସମ୍ପାଦକ ଶାଶୁ କରିବେ ।

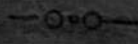
ଉତ୍କଳର ନାହିଁ ଉତ୍କଳର ସମ୍ବାଦ ଅଧିକ
ରଖିବା ବିଷୟରେ ଉତ୍କଳର ସାଧକମାନେ
ସମ୍ଭାରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ହୋଇଥିଲା । ଉତ୍କଳର
ଶ୍ରେଣିଭେଦର ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର କେବଳ
ସେତେଦିନ ଯାଏ ବଦଳେ ଓ ଉତ୍କଳ ଏକଶ୍ରେଣି-
ମୋକ୍ଷମଣି ମନ ମାନ କାହିଁ ସେ କେହି ଉତ୍କଳ-
କର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାଧାରଣ ଶାନ୍ତିରେ ବିଷୟ
କହିବା କାହିଁ ଦେବେବନ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ
ରଖାଯିବ ।

କାହିଁ ସମ୍ପାଦକ ଶେଷ ଏ ନଗରବାସୀଙ୍କୁ
ଅଧିକ କୁହନ୍ତି । ସେ କେବଳ କାଳ ଏଠା କାଳ
ପୁଲର ୨୭ ରିଖ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । କର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଶାନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଉତ୍କଳ ବିକଳର ଦେବାରୁ ସେ
ନିର୍ମାଣ ଦେଖନ୍ତୁ ଯାଇ କର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ
ଅଧିକାର କରୁଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଉତ୍କଳ
ଦେବ ତାଙ୍କର ମସ୍ତିକ କରୁଛନ୍ତି ହୋଇ
ସେ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ ।
ଅନେକମାନେ ଶୁଣି ଉତ୍କଳ ଦେବ ସେ ସମ୍ପାଦକ
ତାଙ୍କର ମୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଏ ନଗରର କବିମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତମାନଙ୍କର
କର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଅଧିକ ମନେ । ପ୍ରାଚୀନ
ପ୍ରଥାଅନୁସାରେ ମୋକ୍ଷମଣିଙ୍କରେ କରୁଥିବା
ପାହୁଡ଼ିର ଅଧିକାରୀ ପଢ଼େ ଏ ନଗରର ସମ୍ପାଦକ

ବାହୁଅ ଏହି ବଦନପୁଲକରେ ଅଧି ମିଳନ
 ବରଣି ଏବଂ ଅଗ୍ରତା ଶେଳ ହୁଏ । ସୁତରାଂ
 ଭାଷା ଜନନୀ ହୁଅଇ ଏବଂ ସାନ୍ନିହସ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
 ପୁଲକର ବସେଷ ସରଳତା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ।
 ଏଥକୁ ବଦନପୁଲକ ଦେହର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ
 ସାଧା ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ତହିଁକୁ
 କେତେକ ସ୍ଥାନ ଦୋଳାଏ ଏହି ନିର୍ମାଣଦ୍ୱାରା
 କେତେକଟି ବାହାବ ସାଧିଅଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ
 ନିଶ୍ଚୟ ମାତ୍ରବ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ
 ଗୋଡ଼ାପାଦାୟୁର ଦେଉଅଛି । ଏହା ସାଧା-
 ରଣ ସ୍ୱାତ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥର ବାଧାଜନକ ସମେତ
 ନାହିଁ । ଅଧିକାର ବସନ୍ତ ବଦନପୁଲକ
 ନିର୍ମାଣର ଅଥବା ଏ ନଗରର ମୁଖ୍ୟମାନ
 ସମ୍ପଦାୟୁ ଏହା ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳର ଏକ ମୁକ୍ତାସ ସମସ୍ତା ସମ୍ପଦରେ
 ସନ ୧୮୮୨ ଯାଇଥିଲା ଅନୁପ୍ରାୟ ତା ୨୯ ରୁଣ-
 ରେ ନିର୍ବାସି ପ୍ରାୟମେତେ ଯେଉଁ ଉତ୍କଳର
 ସୁଖର କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଯାହା ସେହିମାସ
 ତା ୨୨ ରୁଣର କରକତା ଗଣେଶରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଧା ୪ ରୁ ଅନୁସାରେ କର-
 କତା ପାଟନା, ଚାକା, କଟକ, ଗୋଦାହା ଏବଂ
 ସିଲହଟ ଏହି ମୁକ୍ତାସ ପ୍ରାୟମେତେ ବୃହତ
 ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିକଟ
 ମାସ ତା ୨ ରୁଣର କରକତାଗଣେଶରେ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ବଙ୍ଗାସୁ ମରଣିମେତେ ମତ ସେଦୁଆର
 ମାସ ତା ୨୮ ରୁଣ ରୁଣର ବହୁପନଦ୍ୱାରା
 ଉପରଭବିତ ଧା ୪ ରୁ ବହୁପର ସରକାର
 ହୋଇଥିଲା ଓ ମୁକ୍ତାସପଦ୍ୱାରା କରକତା ଗୋ-
 ଦାହା ଏବଂ ସିଲହଟ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ବୃହତ
 ହେବ । ସୁତରାଂ ଯାହା ଯାହା ଓ କଟକରେ
 ଅଳ୍ପ ମୁକ୍ତାସ ପ୍ରାୟମେତେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେସବୁ
 ଅଧିକର ପଦ୍ୱାରାମାନଙ୍କୁ ବାଧିତକାକୁ ପିକାକୁ
 ଓଡ଼ିଆ ବାସିନ୍ଦ ପୁତ୍ର ଏହା ନିଶ୍ଚୟ
 ଏବଂ ମାହି ଏବଂ ଅନୁରା ଚିତ୍ତକୁ କରକ-
 ତାକୁ କେଳ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପାଦି ଗଣେଶମେତେ ସେହି
 ନିମ୍ନ ପରକର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକୃତ ନ ରଖିବା ଅଧିକ
 ପୁଣ୍ୟର ବସନ୍ତ ଅଟେ ।

କରକତାସମ୍ପଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦେଶୀ ପ୍ରାୟମେ
 ଯେ ସମ୍ପଦରେ ଶିକ୍ଷା ହେଲା ଓ ଓଡ଼ିଆର ସେବ
 ସୁଧର ଯେତେ ଏହି ପ୍ରାୟମେ ଦେବା ନିମନ୍ତେ
 ଏଠା ରେବନସା କଲେକ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ

ସଥା—

କଟକ ରେବନସାକଲେକ୍ତଏକପୁଲ	୧୭
„ ପ୍ୟାସମୋକ୍ତନ ଅକେକେମା	୭
„ ମିସନ ହାଇସ୍କୁଲ	୭
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ହାଇସ୍କୁଲ	୧୨
ଯାଜପୁର	୨
ପୁରୀକଲ	୩
„	„
ଖୋରଦା	୭
ବାଲେଶର ଜଲ	୧୧
„ ସି, ହାଇ	୧
„	„
କଦ୍ମୁଖ	୩
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୩
କେଦାନାଲ	୪
ଦଲପତା ମରଟନ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସନ୍ନ	୧
ବାବାର ଶ୍ରୀ	୧୩
—	୧୭

ପାଖୁଅରୁପସମସ୍ତା ଅସନ୍ତା ତା ୨୯ ରୁଣ-
 ରେ ଅରମ୍ଭ ହେବ ଏବଂ ତହିଁରେ ଏଠା ରେବ-
 ନସା କଲେକ୍ତର ନ ୨୭ ଶ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାୟମେ ଦେବା
 ବାରଣ ମନୋମାନ ହୋଇଅଛି ।

କମ୍ପେଇରେ ମହାମାତ୍ର ମଣା ନ ଦେବାର
 ଚେଣିକଥାକୁ ବରଂ ବୁଝି ଦେଉଅଛି ଏବଂ ତହିଁ-
 ସଙ୍ଗେ ଅସାନ୍ତି ଓ ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ ନରୁଅଛି । ଶ୍ରେଣ
 ନିବାସଣ ସମ୍ପାଦି ବ୍ୟମାନ ଦାନାଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକେ ମତ କଷ୍ଟକର ମନେ କରୁଅଛନ୍ତି । ମୁଖ-
 ଲମାନ ପରାପ ଓ ହିନ୍ଦୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁଧାୟ ପ୍ରାୟ
 ସମାନ ଅଟେ । ମୁକ୍ତାସଦ୍ୱାରା ସ୍ୱରାୟ ପଦ୍ୱାରା
 ବ୍ୟମ୍ପାଦି ଦେବା ଏବଂ ସାମା ସୁଧା ଥିଲେ
 ମୁଖ ଉତ୍କଳ ବାହାର ଶ୍ରେ ଦେବି ନ ପାରବା
 ସେମାନଙ୍କ ବଦେନମାରେ ବର କଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଅଟେ । ଗେତମାସ ତା ୨ ରୁଣରେ ପୁଲକ ଦେ-
 ଶିକ୍ଷିତ ମର୍ଯ୍ୟଦା ଦେବେନକ ବଳ କଟକରେ
 ଅଧିକର୍ତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିମ୍ନକୁ ଆଇ ଏବଂ ସୁବ
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦେଶ ଉତ୍କଳ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶେଷ କଟକର
 ବାସୀ ଦେବେନକ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଲ
 ଏବଂ ସମାପ୍ତରେ ୩୫ ଶ୍ରୀ ଲୋକ ଜମାହୋଇ
 ମହାଶୟୋକ ଅରମ୍ଭ କଲେ । ପୁଲକ ଓ ଶ୍ରେ-
 ନିକ ବାହାର ମୁଖୁ ରୁଣିକେ ନାହିଁ । ଅସାନ୍ତିର
 ଅପାଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଲୋକ ପୁଲକ ପଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟମେ
 ଶ୍ରୀ ଲୋକ ସମାପ ଦେବାରେ ପଲଟନ ଅଧି ସୁକ
 ତଲାଭବାକୁ କେତେକଜଣ ବର ଓ ଅହତ

ଦେବରୁ ଦଙ୍ଗାକରମାନେ ପଳାଉଲେ ଏବଂ
 ପଲେ ପୁଲକ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଧରି ପୁଲକ
 ଦେଲେ । ଏହି ଦଙ୍ଗାରେ ନି ୩୫ ଶ୍ରୀ ଲୋକ
 ଏବଂ ନ ୧୭୧୮ ଶ ଅହତ ଦେବାର ତଲା
 ଯାଏ । ଶ୍ରେଣ ନିବାସଣ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରେଣ
 କମିଟି ଗଠିତ ହୋଇଅଛି । ସେହିକମିଟିର ମଧ୍ୟ
 ମାସିକ ପ୍ରାୟ ଅନେକଜଣ ଟଙ୍କା । ଏହି ଟଙ୍କା
 କମ୍ପେଇ ନଗରର ମିଶ୍ଟ୍ରମିସ୍ତ୍ରାଣିଟି ଗୋନା
 ଅଛନ୍ତି । ଏଥକୁ ମିଶ୍ଟ୍ରମିସ୍ତ୍ରାଣିଟିର ବଦଳ
 ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଅଧିକାରି । ନବଶ୍ରୀମେତେ ଟଙ୍କା
 ନ ଦେଲେ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚମ ନିମ୍ନସରେ ପାଠ କଲୁ ଓ ମହାମାନ
 ମନୁଜର ନବଶ୍ରୀର ଗରମସ ତା ୨୯ ରୁଣ
 ମଧ୍ୟକାଳରେ ରେବନାଟରେ ଉପସ୍ଥିତକାଳେ
 ପଦ୍ୱାରା କଲେକ୍ତର ସାଦେବକ ଦୋଳରେ ବସି
 ଚଲେ । ଦୁଇପ୍ରକାର ଏକଦଣ୍ଡ ଦେଲେ ମନର-
 ବାସୀଙ୍କର ଅଭିନୟ ପସ ଶ୍ରବଣ ଓ ତହିଁର
 ଉତ୍କର ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଅପସରା ଯାହା
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଲେକ୍ତର ସାଦେବକ ଅନୁଷ୍ଠିତ
 ଉଦ୍ୟାନ ସମ୍ପଦେ ସୁନା ନିମଦାର ଓ ଅଧିକାର
 ବେ ସରକାରୀ ଓ ସରକାରୀ ଲୋକଙ୍କୁ ସମ୍ପଦ
 ଅଲାପ କରୁଥିଲେ ।

ଶୁଭକାର ଅପସରାରେ ରମ୍ପାଠାରେ ଉତ୍କ-
 ଶ୍ରୀ ହୋଇ ଶ୍ରୀଲୋକେ ସୁନାକର ଅଧିକାର
 ଶ୍ରୀକାର କର ତହିଁ ଅରଦନ ଶୁଭକାର ଅପ-
 ସରା ୨ ବାଜବା ଦେଲେ ବୁଝୁଥିଲେ ମୁକ୍ତାସ
 ଦେଲେ । ତାହାକ ସମ୍ପଦ ନିମନ୍ତେ ପଲକ
 ଶ୍ରେଣ ନିବାସଣ ଓ କମଳବାସୀ ପ୍ରାୟମେତେ
 ମାନେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଟେ । ଏହା
 ମନୋମେ ସେଠା କଳ ସାଦେବକ ଦୋଳରେ
 ଅଧିକାର ବଙ୍ଗାମ ପରି କରୁଲି ଦାସ୍ୟାଧାର
 ଦର୍ଶନ କର ଶ୍ରୀଲୋକେ ସୁନାକ କଲେମ ମୁକ୍ତ
 ସମ୍ପଦରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଅଧିକର୍ତ୍ତା ମତ୍ତ
 ପରେ ବସ୍ତାନମାନ ହୋଇ ଦୁଇପ୍ରକାର ମିଶ୍ରମି-
 ଥାଇଛି, ପଦାଭିଳି ପିମିଟି ଏବଂ ବୁଝୁଥିଲେ ଅଧିକାର
 ଅଭିନୟ ପସମାନ ସାଧାକମେ ପ୍ରଦାନ କର
 ଉତ୍କର ପ୍ରଦାନ କଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀଲୋକେ ପଲକ
 ପାରବ ନିଶ୍ଚୟ ଶିକ୍ଷିତ ଦଲ ବୁଝୁର ଶ୍ରୀ ଲୋକ
 କଲେକ୍ତ ଏବଂ କେଳଶାନା ପରଦର୍ଶନାକରୁ
 ଅଧିକାରି ଯାହାକର କେବାର ସକାଳ ଯି ଏହା
 ବେଦୁଲ ସେଠାରେ ପଦ୍ୱାରାଲେ । ଅଧିକାରୀଙ୍କ
 ମହୋଦୟଙ୍କର ଅଧିକାରୀ ବସେଷ ସମାପଦ

ସମ୍ପଦ ହେଉଥିଲା । ସେଠାର ପ୍ରଧାନ ବଢ଼ିବ
 ନିଜର ସାହେବଙ୍କ ଅଧିକାର ସ୍ୱୀକାର କରି
 ତାହାଙ୍କ କୋଠରେ ନଗରକର୍ମକାର ଅଧି-
 କାରୀ ପଦ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଓ ବାହୁକର ଚଳ
 ଓ ମଦସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତର କଳ କାରଖାନାମାନ ଦେଖି
 ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କଲେ । ଅପରାଧରେ
 ଜଣକର ଦେହକାଂଶ ବଢ଼ିରେ ପ୍ରମାଣ କରି
 ପ୍ରକୃତରେ ସେଠାରେ ଲୋକନାଦ କରି ଅଧିକାର
 ପ୍ରଦାନକାରରେ ଦୁଇପକ୍ଷରୁ ଯେଉଁଠି ଶେଲ-
 କାଠରେ ବାହାରିଲେ । ଅଧିକାରୀ ଅଧି-
 କାରୀପଦରେ ସରକାରୀ ଉପକ୍ରମଣା ନାଲିଜଳ
 ଶୋଧନ କରାଇ ନାକାସ୍ତାନକୁ ଯୋଗାଇବା ଏବଂ
 ଶାଖା ରେଲବାଟମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେବାର
 ଶକ୍ତି ଥିଲା । ସେ ସବୁ ସବେତନା କରି
 ମହାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ ଯଥା ସମୟରେ ଅଦେଶ
 ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

—*—
 କରୁଲପୁର ସଙ୍ଗଠ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗଠ ବନୋ-
 ଦସୁ ଉଚ୍ଚତ ନାନା ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ମାଲିକାନାର
 ଦର ଏବଂ ବନୋଦସୁର ଚିନ୍ତା ଏହି ଦୁଇ
 ବିଷୟ ପ୍ରଧାନ ହୋଇଥିଲା । ବନୋଦସୁ ପ୍ର-
 କୃତ ପୂର୍ବକ ମାଲିକାନାର ସର୍ବ ନିମ୍ନତର ପର-
 ଦକ୍ଷ ଓ ଏକା ଏକ ମିତ୍ରାଦ ବ୍ୟତୀତ ଶ
 ଧର୍ମ କରି ଦେବାର ସେ ସବୁ ଚିନ୍ତା ଅନେକ
 ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ବନୋ-
 ଦସୁ କର୍ମଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମତେ ସାଧାରଣତଃ
 ଉଦ୍ଦାରମାନଙ୍କର ନୁହେଁ ଜମା କରୁଲପୁର
 ରେବାରୁ ଅପତ୍ତି ନଥିଲେକି କରୁଲପୁରର
 ଫାଇମ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କର ମହା ଶକ୍ତି
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । କରୁଲପୁରରେ ଯେସବୁ
 ସରକାର ଲେଖାଅଛି ଏଥିପ୍ରକାରେ ଅନୁମୋଦନ
 ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି । କରୁଲପୁର ଲେଖି ନ ଦେଲେ
 ଅନୁମୋଦନରେ ଜମିଦାରୀ ଖାସ ହେବ ଏବଂ ସେ
 ସବୁ ସରକାର ସରକାର କରୁଲପୁର ଲେଖାଇ
 ନେବାକୁ ଅନୁକ ରୁଚି ଶକ୍ତି ସେ ସବୁ ସର-
 କରେ ସମ୍ମତ ହୋଇ କରୁଲପୁର ଲେଖି ଦେଲେ
 ଜମିଦାରଙ୍କର ସବୁ ହିତ ହେବ ଏବଂ ଯେବେ
 କେବେ ଜମିଦାରୀ ଖାସ ହେଉ ପାରିବ । ଏହି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳରେ ଜମିଦାରଙ୍କର ମନ ଅନ୍ୟନ୍ତ
 ଅସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି ଏବଂ କରୁଲପୁରରେ ରକ୍ଷା
 ପାଇବେ ଠିକ କରି ଧାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 କେହି ଜମିଦାର ସରକାରଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ବନ୍ଦୀ

ଓ କରୁଲ ଉପରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରି ଏବଂ କେହି
 ଦେଖାଇ ଚାଲି ଅଦାଲତରେ ଦାବୀ ଗ୍ରାହ୍ୟ
 ନ ଦେବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜାଣି ବିନା ଅପତ୍ତିରେ
 କରୁଲପୁର କରି ଅପତ୍ତି ଅଧିକାର ଏବଂ ଅଧିକାର
 ଜମିଦାର ନାହିଁ ଏପରି ଅପରାଧ ଗଳରେ ଅପେ-
 କ୍ଷାମୂଳକ ଅନୁମୋଦନ କରି ଅପତ୍ତି
 ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ ପୂର୍ବକ କରୁଲପୁର କରୁ
 ଅଧିକାରୀ ବା କରୁଲପୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ।
 ଜମିଦାର ସଙ୍ଗଠ ମଧ୍ୟ ଅପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତ ପଠା-
 ଯିବାର ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ସରକାର ବାହା-
 ଦୁର ସେ ସବୁ ଅପତ୍ତିର ବି ବିଷୟ କରିବେ
 ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର
 ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମୋଦନ ସଙ୍ଗଠ ଅବଗତ ହେଲୁ
 ସେ ବନୋଦସୁ କର୍ମଗୁଡ଼ିକ ମହାମାନ୍ୟ ସେପରି
 ଅପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ
 ସୁବିଷୟ ଜମିଦାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ପଠାଇବାକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନେ ନିଜାନ୍ତ
 ଶାନ୍ତି ଏବଂ ଅଧିକାର ବୃଦ୍ଧି ଅପତ୍ତିରେ ସର-
 କାରକୁ ଭରସା କରିବା ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ
 ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖ ବଳପତ୍ତିରେ ତାହା ସର-
 କାରକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରି ପାରି ଅଧିକା ମନକୁ
 ପ୍ରଦୋଷ ଦେବେ ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ଲୋକ
 ଦୁଃଖ ଜଣାଇବେ । ଦୁଃଖ ଜଣାଇବାର ସେ
 ନ୍ୟାୟ ସମ୍ମତ ଦାବୀ ଅଛି ଏଥିରେ କିଛି
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବନୋଦସୁରେ ଧର୍ମ ହେବ,
 ଜମା ସ୍ୱୀକାର କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସ୍ୱରୂପ କରୁ-
 ଲପୁର ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ କରୁଲପୁର
 ଜମିଦାରଙ୍କର ଅପତ୍ତି ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର
 କୌଣସି ଗୁଣ ହରଣ କରିବା କରୁଲପୁରର ଅଧି-
 ପ୍ରାୟ ହୋଇ ନ ପାରେ । ଅଥଚ ସେ ସବୁ
 ସରକାର କରୁଲପୁରରେ ଲେଖା ଅଛି କରୁଲପୁର
 ଦାନର ଅଧିକାରୀ ବାହାରୁ ଅଛି । ଇଂରାଜ ସରକାର
 ଅବମୂଳକରୁ ଏପରିକି କୌଣସି ଜମିଦାରୀ ବା
 ଭୂମିରେ ଥିବା କାଣ୍ଡ ପାଖର କିଛି ନିଶ୍ଚିତ
 ଲାଭଦାର ଜମିଦାର ବା ଭୂମିଧାରୀଙ୍କର ସ୍ୱରୁ
 ଥିବାର ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଜଣା, ପୂର୍ବ କୌଣସି
 ବନୋଦସୁରେ ଜମିଦାରର ସେହି ସ୍ୱରୂପର ସର-
 କାର ସନ୍ଦେହ ବା ଅପତ୍ତିରୁ ହିତା ପ୍ରଦା-
 ଣେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋଦସୁରେ ଜମିଦାରୀକୁ ଗଣ-
 କ୍ଷ ଜଣାଇ ଅର୍ଥାତ୍ ଧାରୁ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଜମିଦାରର
 ସ୍ୱରୁ ନ ଥିବାରୁ ସେ ସରକାର ଲେଖାଇ
 ନେବାକୁ ବଧିଅଛି ଏହା କପରି ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ

ବୋଲିବ ? ପୁଣି ଧାରୁ ଶରୀର କାର୍ଯ୍ୟନମନ୍ତେ
 ଯେତେ ସୁବିଧା ପ୍ରୟୋଜନ ତାହା ମଧ୍ୟ ଜମିଦାର
 ଦେବେ ଅର୍ଥାତ୍ କାରଖାନା ଓ ବାଟନମନ୍ତେ
 ଜମି ପତ୍ତି ଦେବେ ମାତ୍ର କରୁଲପୁର ସରକାର
 ବା ଜମା ଶୁଳ ନ ପାଇ କରୁଲପୁରଜମା ଦେଉ
 ଥିବେ । ଏହା ଅନ୍ୟାୟ ବିନା ଅଧିକାର ବୋଲି
 ଯିବ ? ଓଡ଼ିଶା ଖୋସାଗୁଣ୍ୟ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ।
 ବନ ବିନା ଅନେକ ଜମିଦାରର ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।
 ସରକାର ଅପରାଧ ଲୋକମତେ ବନ ରଖିବେ
 ବା ଉଠାଇ ଦେବେ ମାତ୍ର କରୁଲପୁର ଯେତେ
 ଅଧିକ ଜମି ଗାଲି ତର ବା ନଦୀଗଣ୍ଡେ ଦେଉ
 ପତ୍ତିରେ ଜମିଦାର ପୁରୁ ଜମା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ
 ହେବ କରୁ ଶୁଳ ଦାବା କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଦାବା କଲେ କିମ୍ପା ଲାଭକ ହେବୁ ଜମିଦାର
 ଶାସ ହେବ । ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ ।
 ଅଧିକାରୀ କେତେକ ଥର କୌଣସି ପ୍ରକାର
 ନିରୂପିତ ଜମାର ଅଧିକାରୀ ଗୁଣ ଲାଭ କଲେ
 ଜମିଦାରୀ ଖାସ ହୋଇ ଯିବ ଓ ଏପରିପ୍ରକାର
 ପ୍ରକାସରୁ ଅଧିକାର ବିଧାନମାନ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ
 ନାହିଁ । ଏହିପରି ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ କରୁ-
 ଲପୁରର ଅନେକ ସରକାର ପ୍ରକାର ଅଧିକାର ଏବଂ
 ନ୍ୟାୟ କରୁଲପୁର ଦେଖୁ ଏବଂ ଏପ୍ରକାର
 ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଅପତ୍ତି ଦର୍ଶାଇ କରୁଲପୁର କରିବା
 ଉଚିତ ନୁହେଁ । କାରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଦୃଢ଼
 ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଅପତ୍ତିର ସୁବିଷୟ
 କରୁଲପୁର ସରକାର ବାହାରୁ ପଦ୍ମାଂଶ ଦେବେ
 ନାହିଁ । କେଉଁ ଜମିଦାରମାନେ କି ଅପତ୍ତି
 କରିଅଛି ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏବଂ
 ମେ କବନୀ ମୌଜାର ସରକାରମାନଙ୍କ ଅପତ୍ତି
 ଦରଖାସ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ଦୃଷ୍ଟରେ ପତ୍ତିଦାରୁ ଏବଂ
 ତାହା ଅନ୍ୟନ୍ତ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଜଣାଯିବାରୁ
 ପ୍ରକାଶରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ।

OFFICIAL PAPER.

(Extract of a petition of objection filed before the Settlement officer Orissa by certain Mokadams)

That your humble petitioners have no objection to the payment of the Jama assessed, and they undertake to pay the amount of Jama assessed, but they beg respectfully to submit that they have serious objections to some of the terms of the kubooleyat

କର ଯାଉ ଅପ୍ରମାଣ ଗଢ଼ାଉଥିବା ପ୍ରକାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦରଦାସ୍ୟ
ଦେଲେ ତ ପଲ ଦେବ ଦୁଇ ନି ପାରି ଅକାରରେ ଗଣନା
ଦେବାକୁ ରହି କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ଦିନୋଦିନରେ କି
ମୋଟେରେ ଶାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାରରେ ସେହି ଅପ୍ରମାଣ
କରି ଅଛନ୍ତି ।

କାଠମେଢ଼ ମୋକଦ୍ଦମା ଦମ୍ଭରୁ ଦମ୍ଭ ବୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ।
କେବଳ ମନେକରିଲେ ସମ୍ଭବରେ କଳାଳ ରକ୍ଷା ପାଇବ ।
ନାଚାବା ଓ କଳ୍ପେ କଠ ଶାସ୍ତ୍ର ନିୟମ ଦେବ ବୋଲି
ଶୁଣା ଯାଇଅଛି ।

ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ମେଢ଼ ଦେଲେ ଅପେକ୍ଷା ବୁଦ୍ଧ୍ୟ ନାଚାବା
କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାରରେ ନିୟମ ଦେଲେ ।

କ୍ଷମକାରୀର ଶତ୍ରୁ ପ୍ରତି ନିୟମ ମନେକରିଲେ ବଶେଷ
ଦୁଷ୍ଟି । ଗଣେକରୁଣ୍ୟ ଅପ୍ପ ପାତା ବ ପଦକୁ ଜମା ହୋଇ
ନି ସଦ ସେ ସଦ୍‌ଜମା ଦେବାକୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ।

ଏଥର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତମା ଅପେକ୍ଷା ସମକରେ କିରାହୁ
ହୋଇବ । ଅନେକଗୁଣ୍ୟ ନାଚ ପଞ୍ଚା । ସଂସ୍କରେ ।

ଏତଦ୍‌ଦ୍ୱାରା ଦୁଇପକ୍ଷ ଓ ଅନେକ ସମାଜର ମଣ୍ଡଳୀ
ଓ କରମ ସମ୍ଭବ ପାଏକ ଅସିଥିଲେ । ପାଦମାନଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ
ଦେଖିବାକୁ ବୈଦୁକଜନମ, ମୋକଦ୍ଦମକରେ କେତେ
ଅପ୍ରମାଣ ବସା ଅପ୍ରମାଣ ଉପକାରରେ ସେପରି ନାହିଁ ।
କିପରି ଶାନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ପ୍ରାକେର ।

ଯଜ୍ଞପୁର-ସମ୍ପାଦକ ।

କର୍ମାଣ୍ଡସମ୍ପର୍କରେ ପଦକ୍ଷେପରେ ସେପରି 'ସ୍ୱ
ଶିକ୍ଷକ ପାଠକାଳନ ଦାସ ଓ ପଦ୍ମିନୀ ପାଠକାଳନ ନାମରେ
ସେହି ପତ୍ରିକାଦ୍ୱାରା ମୋକଦ୍ଦମା ଦାୟିତ୍ୱ ହୋଇଥିବାର
ନିଶ୍ଚୟରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୁଦାପମାନେ
ଦଶଦିନ ଧରିରୁ ୦ ୪୭ ଟା ଓ ୦ ୪୭ ଟାର
୦ ୪୫ ଟା ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୁଏକ
କପଡ଼ ଓ ୫୫ ଟା ଲେଖାଏଁ ଅର୍ଥାତ୍‌ରେ ଦର୍ଶନ
ହୋଇଅଛି । ଶିକ୍ଷକଗୁଣ୍ୟ ପଦରେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ
କରିବାକୁ ଅଛି ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ଉଚ୍ଚ ଅପଦ୍ୟା ଦେଲେ ଧାରଣକାରୀ
ପାଠକାଳନରୁ ସମକରେ ଏକ ଗୁଣ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେଲେ କେବଳ ଏକ ଗୁଣ୍ୟ ପାଠକାଳନ । ଏପରି
ଏକମାତ୍ର ପୁଣି ପୁଣି ପୁଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମଦ୍ୟକାର
କରୁ ପୁଣିପୁଣିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ସମାଜର ହୋଇ ପଦ
ଏକ ଗ୍ରାମକାଳୀନରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଶାନ୍ତିର ନି ହଲେ
ପୋଡ଼ିଲେ ଆସନ୍ତା । ସେହି ପଦକ୍ଷେପ ୧୯ ଟା ସମ୍ପର୍କରେ
ସରକାରୀ ପ୍ରକାରେ ଦୁଇଟା ଗ୍ରାମରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗ୍ରାମର
ଅନେକ ଦେବକର ଗର ମଧ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ କିମ୍ପା ପୋଡ଼ି
ହୋଇବ । କେତେକେ ପାଠକାଳନ ଗ୍ରାମକାଳୀ
କିମ୍ପା ଦୁଇଟା ମୈତ୍ରର କିମ୍ପା କିମ୍ପାର କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ୟକାର
ପ୍ରକାରେ କେତେକେ ଓ ଅଧିକମାନ ପୋଡ଼ିଲେ ପ୍ରାୟ
ଏକମାତ୍ର ଧାରଣକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇ ଯାଇଅଛି ।

ପ୍ରାୟ କିମ୍ପାର ଦେବ ଅଧିକ ଧାରଣ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ
କିମ୍ପାର ଗ୍ରାମରେ ଉତ୍କଳ ଅଧିକ ହୋଇ ଏପରିକରେ
କିମ୍ପା ଏ ଦେବ ମଧ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ।

ପ୍ରେତପତ୍ନୀ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମନରେ କିମ୍ପା ଆତ୍ମମାନେ
ଦାୟିତ୍ୱ ନୋହିଁ ।

THE CLAIMS OF CHRISTIANITY
ON THE NATIONAL CONGRESS.
TO THE EDITOR OF THE "DIPKA."

Sir,
Through the kindness of an es-
teemed friend I have had an oppor-
tunity of reading the letter which
appeared in your issue of the 19th

February 1898 containing a criticism
of the pamphlet entitled "The claims
of Christianity on the National Con-
gress."

In that pamphlet it is maintained
that religion is the strongest and most
important of all the elements which
go to constitute nationality and that
religion can unite different races and
peoples into a nation. Then the
question is asked, what is the religion
that can harmonize into one nation-
ality the various races and peoples
of India—the Sikhs and the Parsees,
the Rohillas and the Pathans, the
Biluchese and the Assamese, the
Brahmins and the Chandals? And
the answer is given *Christianity can
do this.* (pp 7 and 8).

Your correspondent does not agree
with the views expressed in the pam-
phlet and says, "It is well known
that India had once Hindunism without
any rival but she was never one.
Then came Buddhism and failed as
well." And so he concludes that
religion cannot "be a common tie".
If your correspondent will kindly turn
to page 8 of the letter addressed to
the congress, he will find it there
explained how Hindunism with its
castes, and its ordinances of "touch not,
touch not, handle not," cannot possi-
bly unite and harmonize, but can
only separate and divide. Surely, it
is self evident that a religion which
teaches that some persons cannot
touch even the shadow of certain
others without being polluted by the
contact, cannot, from its very nature,
bring about union and harmony.
The failure of Hindunism therefore
does not, at all, prove that *no religion*
can accomplish the union. It only
proves that such a religion as Hindu-
ism cannot accomplish it. As to
Buddhism, it should be remembered
that Buddhism has no God and there-
fore is *not a religion.* Consequently it
does not follow that because Buddhism
failed to unite the different races of
India, *no religion* can succeed in
uniting them.

Referring to Christianity your cor-
respondent writes, "All the European
countries have had Christianity for not

less than one thousand years, but the
French, English, Irish, Russians,
Germans, Italians, and all others call
themselves different nations". In
other words, he contends that as
Christianity has not united the *differ-
ent nations* of Europe into *one whole*,
it cannot unite the *different races*
of India into *a nation.* But this is
a fallacious argument. It is what
logicians call a *non sequitur.* For,
it is one thing to unite *different races
and peoples, all living in one and the
same country, un der one and the same
supreme government* (as in India) into
a nation, and quite a different thing
to weld *different united nations, living
in different countries and under differ-
ent governments,* into one whole. The
latter unity religion cannot achieve,
not because reli gion is not the strong-
est and most important of all the
elements which go to constitute na-
tionality but because of *the opposition*
which it meets from that "loyalty to
the motherland and loyalty to the
ruling authority" of which your
correspondent talks so much. Chris-
tianity has indeed united the English-
man and the Frenchman, the German
and the Italian in the bonds of a spiri-
tual brotherhood. And if it has not
welded the several *nations* into one
whole it is *only* because that "loyalty
to the motherland which, your corres-
pondent tells us, is "a gift of the
Creator," comes between and separates
them. Christianity knows no caste
and proclaims the Fatherhood of God
and the brotherhood of man in a sense
in which they were never before pro-
claimed. Christianity can, therefore,
not only unite the different races and
peoples of India in the bonds of a
great spiritual fraternity, but can also
knit and harmonize them into one great
nationality, because the motherland of
them all is one, and loyalty to the
motherland or to the ruling authority"
will not come between and separate
them. When knit in the bonds of a
Faith which teaches the equality of
all men; before which the Brahmin and
the Chandal are one, each being crea-
ted in the image of God; acknowledg-
ing Jesus Christ the once crucified
Brother of humanity as their One Lord

and Master; having one common motherland and ruled over as now by one and the same great and gracious, just and Christian sovereign, the races and peoples of India are bound to be a great and mighty nation. May this vision of unity soon become an historical reality!

"Yes, it shall come! E'en now
 my eyes behold,
 In distant view, the wish'd for
 age unfold,
 Lo, o'er the shadowy days that
 roll between,
 A wand'ring gleam foretells
 the ascending scene!
 Oh, doom'd vict'ri'ous from thy
 wounds to rise,
 Dejected India, lift thy down-
 cast eyes,
 And mark the hour, whose faith-
 ful steps for thee
 Through time's press'd ranks
 bring on the jubilee!"

But to return. There is another objection which your correspondent has to urge against the religious union theory advocated in the letter to the Congress. "The political aspect of the theory of a common religion" he writes, is equally serious. To say that there can be no common interest without a common religion is to insinuate that the British Government is indifferent to the interest of the non-Christian portion of the population of India. But who ever said that there can be no common interest without a common religion? Where is this said in the pamphlet which your correspondent is criticizing? The truth is that no one says that there can be no common interest without a common religion, and this indignant political outburst of your correspondent is utterly uncalled for.

And now, just one word about your correspondent's own theory. His theory is that "neither common language nor common religion can be a common tie. It is something else. It is loyalty to the motherland, loyalty to the ruling authority and sympathy for those with whom it has pleased the Almighty to cast our lot,

which bind together the people of any country." Now if that is the case, if "loyalty to the motherland, loyalty to the ruling authority and sympathy for those with whom our lot is cast," is the bond of national union, it necessarily follows that the people of India have ever been, and now are, devoid of all "loyalty to the motherland, loyalty to the ruling authority and sympathy for" neighbours, for, India, as your correspondent himself tells us, has never been "one"! This is the conclusion to which the theory of your correspondent inevitably leads. It is a conclusion which involves nothing less than calumny against the people of the country. Your correspondent therefore must either accept this calumnious conclusion or admit that his theory is false.

Lastly. What your correspondent says of our Most Gracious Sovereign the Queen-Empress, "who looks upon all the children of India as one and receives them all alike," is most true. But does your correspondent know what has made the Queen our beloved Empress, so good, so gracious, so just, so true? In a letter which was once written by Her Majesty's command to an African prince it was stated that "England has become great and happy by the knowledge of the true God and Jesus Christ."

What is true of the country is true also of the queen. She is so good, so gracious, so just and true because of the knowledge of the true God and Jesus Christ. The true God, the God of Christianity, is no respecter of persons (Acts X. 34) and Jesus Christ "died for all" (2 Cor. V. 15) and so the Christian queen treats all her subjects of all races and creeds, alike. It is stated that the great queen once said that she is waiting for the return of the Lord Jesus Christ during her lifetime that she might not have to resign her crown till she laid it at the feet of her Redeemer. Would it not

be well for your correspondent and for all of us to "take lesson from the noble and most edifying example of our Sovereign" in this connection also, and lay our all at the feet of the blessed Saviour? Earnestly inviting your correspondent and all my countrymen to gather round the crucifix of the risen Christ as the True Centre of all true union.

Calcutta } Yours faithfully
 1st March 1898 } B.L. Chandra.

P.S.—Any reader of the Dipika who has not read the letter on the claims of Christianity addressed to the National Congress, can obtain a copy from the Revd. T. Bailey—Cuttack.

ବୁକ୍ସ୍‌ଲିଷ୍ଟ - ୧

କାମ୍ବୁ ପୁସ୍ତକାଳୟ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ବିଦେଶୀୟ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟକାରୀ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ବିଦେଶୀୟ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟକାରୀ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
ସ୍ୱାଧୀନତା ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟକାରୀ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
କାମ୍ବୁ ପୁସ୍ତକାଳୟ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁସ୍ତକାଳୟ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ନିକେତନ ପୁସ୍ତକାଳୟ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟକାରୀ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ନିକେତନ ପୁସ୍ତକାଳୟ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ବିକ୍ରୟକାରୀ	ପୁସ୍ତକ	୧୦
" ବିକ୍ରୟକାରୀ	ପୁସ୍ତକ	୧୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

For sale a High four seated Tum-Tum with cushions built by Cook & Co. in servicable condition Rs. 150. Also a Phaeton built by DYERS & Co. with coach box or self driving, in servicable condition, cost second hand seven hundred, now offered for Rs. 350 with cushions and lamps complete.

Also a Jinrickshaw with lamps Rs. 40. Apply to Mr. F. BOND Cuttack

NOTICE.

Wanted a teacher for the Mourbhag Amin Training school on a monthly salary of Rs. 20. None need apply

who has not passed from the Cuttack Survey School. Preference will be given to him who has at least three years' experience in practical work.

Application with testimonials will be received by the undersigned up to the 25th March, 1898.

Baripada } By order
7-3-98. } Brindaban Chandra Panda
Head Master
Mourbhanj H. E. School.

NOTICE.

Wanted immediately a temporary Overseer on a salary of Rs. 50 per month including allowances for the Dhenkanal State. Preference will be given to one having experience in construction of bridges.

District Engineer } Bankim Chandra
office. } Mozumdar,
Dhenkanal } District Engineer
9-3-98. } Angul.

NOTICE

Wanted a Draftsman on a salary of Rs. 20. per month. Preference will be given to one who can draw neatly from sketches. Applications with samples of drawings will be received by the undersigned up to 30th instant.

District Engineer's } Bankim Chandra
office } Mozumdar
Dhenkanal } District Engineer
9-3-98. } Angul.

ଏହି ଓହ୍ଲାଇ ଏହି କୋ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ପ୍ରକାରର ଓହ୍ଲାଇ ନକସାବାଲା ଓ ସାଦା ଗାକ୍-ଶିକାରୀ ।

ସେଲେଗ୍ରାଫ୍ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରୂପାକେଶର । କୋ ୧ ଟାକୁ ଚେକ ବାଉ ଓ ମେନଟ୍ରିଂ ପୁଅର୍ । ଟ ୧୨ କା ଏକନ ଇନଭାସନ ଟ ୧୨୮ କା

ଗ୍ରାହକେ କଲକତା ଭାବରେ ଏଠାରେ ପାଇ ପାଇବେ ଏହାଛଡ଼ା ନାନାପ୍ରକାର ଓହ୍ଲାଇ ଅମ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୃହୀତ ଅଛି । ସାହାଯ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତୁତକର ସେ ଅମ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରୁ କଲେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ କୁ ସାହାଯ୍ୟେ ମୋସମଲ ଗ୍ରାହକ ଇଚ୍ଛାକଲେ କେଟି-ଲୁଗ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଉପରଲିଖିତ ପ୍ରକାର ସେନସେସ ଲେଡ଼ ଓହ୍ଲାଇ କେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୫୦

ଅଠଦଶଶୁ ଗୁରୁ ଉପର ଲିଖିତ ନକସାବାଲା ଓହ୍ଲାଇ କେଶର ଲେଡ଼ ସାମାଜ ଓ ସୁକା କେଶର ବଡ଼ ସାମାଜ ।

- ରୂପା କେଶର ସେନସେସ ଓହ୍ଲାଇ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦
- ” ଇଲୁମିନାଲ୍ ” ଟ ୫୫୦
- ” ପୁଜା କେଶର ସେନସେସ ଓହ୍ଲାଇ ” ଟ ୧୨୦୦
- ” ଇଲୁମିନାଲ୍ ” ଟ ୨୦୦୦

ଚୌଧୁରୀବାଲା ସେଣ ଅବତୁଲ ଅକ୍ସଲ କେଶର ଓହ୍ଲାଇ ଓହ୍ଲାଇ ଓହ୍ଲାଇ ଓହ୍ଲାଇ

ଏତଦ୍ୱାରା ସଦାସାଧାରଣଙ୍କ ଜଗାଲି ବ୍ୟବସାୟ ଅଛି ସେ ଅଗାମୀ ସୁ ୧୯୧୮ ମସିହା ମା-ମନ୍ତ୍ର ଓ କଲେ ଅଧିକ, ଗହେଇ, ଦେଶୀୟ ସରକାର ଓ ତାହା ବୋକାମନା ଅସନ୍ତା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ତା ୨୧ ରଖିତାକୁ ତା ୨୭ ରଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

କ୍ଲେକାଲ ସଦର କଲେ ଠାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଲାବରେ ନିଲମ୍ପ ବସ୍ତୁବିକ ସେହିମାନେ ନିଲମ୍ପ ଧରାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଉପସ୍ତୁତ କାରଖାରେ ହାଜର ହୋଇ ନିଲମ୍ପ ଧର ପାରିବେ ।

Manager's Office } M. Yusuf
Dhenkanal } Offr. Assistant
The 23rd Feby } Manager
1898.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କକତାବଳୀର ସୁରାଧିକାରୀ ମାନମାୟ ସୁକା ଶ୍ରୀ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେବ ବାହାଦୁର ମହୋଦୟଙ୍କ ସମାଧିକୁ ଲିଖିତ ଅନୁମତ ସ୍ତବ୍ଧ କରି ଉକ୍ତ ସ୍ତବ୍ଧକାର

“ ସୁଗୁରୁ-ବ୍ୟାଖ୍ୟା ”

ମୁଦ୍ରିତ କରୁଅଛୁ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦାନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଅର୍ଚ୍ଚନାଶା ଶତପଥୀ
କଟକ ।

ସେହେତୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସଦର, ଜଗନ୍ନାଥପୁର, ଉର୍ବୋଲ, ସାଲେପୁର ଓ ବାଲି ଥାନା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମସ୍ତ କାଠିଦାଈ (ଗାହୁପ୍ତ) ସନ ୧୯୧୮ ମସିହା ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧ ରିଖିତାକୁ ସନ ୧୯୦୧ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୩୧ ରିଖିତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭିନ୍ନଭର୍ତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ସନ ୧୯୧୮ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୨୧ ରିଖିତା । ମୁ । ସନ ୧୯୦୫ ସାଲ ଚୈତ୍ରମାସ ୧୦ ତ ସୋନ-ବାଇ ଦିବା ଘାଟୁଆ ସମୟରେ କଟକ ସଦର ଲେକଲ ବୋର୍ଡ଼ ଅଧିକାରରେ ଶସ୍ତ୍ରୀ ନେହାର-ମେନ ବାହାଦୁରଙ୍କ ହଜୁରରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଡାକନିଲମ୍ପକାରୀ ଇନସ୍ତ ବନୋଦୟ ବସ୍ତୁବିକ ଅତଏବ ଏଥିଦ୍ୱାରା ସଦାସାଧାରଣଙ୍କ ଜଗାଲ-ବ୍ୟବସାୟ ଅଛି ସେ ଯେଉଁମାନେ ଡାକ ନିଲମ୍ପରେ ଇନସ୍ତ ନେକାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜେ ନିଜେ ଉପର ଲିଖିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର-ଖାରେ ନିଲମ୍ପସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଡାକ ନିଲମ୍ପରେ ଇନସ୍ତ ନେଇ ପାରିବେ । ସାହାଯ୍ୟ ଡାକ ସଦାସେଣା ଉକ୍ତ ଦର ହେବ ଅଥବା କୌଣସି ଅଧିକ ନ ଥିଲେ ଡାକ ଡାକରେ ନିଲମ୍ପ ସ୍ଥିର ବସ୍ତୁବିକ ଏବଂ ନିଲମ୍ପ ମୁଦ୍ରିତା ବହୁସଖାକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଲମ୍ପତାକୁ ଶ୍ରେଣୀ ହେଲ-ସିଟି ନିଲମ୍ପ ନିଲମ୍ପବଦ୍ଧ ଚତୁର୍ଥୀର ଜାଣିତ ସ୍ୱରୂପ ଅବତମ୍ନେ ବାଖଲ କରିବେ ବାବା ନି-

ସମନ ନିରୁପିତ କମ୍ପୁ ଅନୁସାରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ ଉକ୍ତ ଚତୁର୍ଥୀଂଶ ଟଙ୍କା ନିକ୍ଷେପ ଶେଷ ହେବାପାଖି ଦାଖଲ ନ ହେଲେ ସାନ ନିକ୍ଷେପ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନୂତନର ଖଜଣା ସେହି ଦ୍ୱାଦଶର ପ୍ରଥମ ଦାରିତ୍ୟରେ ଅଗାମୀ ଦେବାକୁ ହେବ ନ ଦେଲେ କହିଲେ ଯେ ସତ ହେବ ତାହା ଚୁକ୍ତିବାଦକୁ ଦେବାକୁ ହେବ । ନିକ୍ଷେପ ସ୍ଥିର ହେଲେ ପ୍ରକୃତ ନିକ୍ଷେପ ଦ୍ୱାରା ଦାନକ୍ରମେ ଗୋଟିଏ ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମେ ନିରୁପିତ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଶୁଦ୍ଧମତେ କରୁଥିବୁ ଲେଖି ଦେଇ ରେଜିଷ୍ଟର କରିଦେବେ । ଉପରେ ଲିଖିତ ନିକ୍ଷେପ ଅତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି ସମ୍ପାଦ ବୁଝିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସଦର ଲେଖକଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଧିକାର ହୋଇ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ଆନା କଟକ ।

- ୧ । କରୀବାଣୀ ୨ । ଭେଲକାପେସ
- ୩ । ଲକ୍ଷ୍ମୀବତୀ ୪ । ବାରଙ୍ଗ
- ୫ । ପାଥପୁର ୬ । ଟାଙ୍ଗି

ଆନା ବାଲି

- ୧ । ଚନ୍ଦିକା ୨ । ପୁଲକୀପୁର
- ୩ । ପ୍ରଭାତୀପୁର ୪ । ଦଳାପଥର
- ୫ । ଦେବେଶ୍ୱର ୬ । ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଆନା ସାଲେପୁର

- ୧ । ପଦ୍ମପୁର ୨ । ସାଲେପୁର
- ୩ । ବସନ୍ତୀପୁର ୪ । ମୌକା
- ୫ । କୁକୁଣ୍ଡା କମ୍ପୁର ୬ । ଶନୋଳ
- ୭ । ସକଳକଣା ୮ । ଅସୁରପୁର
- ୯ । ସାଲୁଗପୁର ୧୦ । ନଗସପୁର
- ୧୧ । ନରେନ୍ଦ୍ରପୁର

ଆନା ଜଗତସିଂହପୁର

- ୧ । ଦାଲିଆ ୨ । ଶ୍ୟାମସାହି
- ୩ । ଗୋବିନ୍ଦପୁର ୪ । ଜଗତସିଂହପୁର
- ୫ । ଚପରୀ ୬ । ହରିଲେ
- ୭ । ନିଧାଳୀ ୮ । ମଧ୍ୟକ
- ୯ । ବଳସପୁର ୧୦ । ସୁଦର୍ଭି
- ୧୧ । ରଘୁନାଥପୁର ୧୨ । ଦାଲକୁବା

ଆନା ଭୈରବିଳ

- ୧ । ବନ୍ଦର କମ୍ପୁର ୨ । ଭନକପୁର
- ୩ । ନୟାପାଟଣା ୪ । ସକପାଳ
- ୫ । ଅନନ୍ତପୁର

GOBULANAN CHOWDHURY,
Chairman,
Under Local Board.

ଏକଦା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଅବଗତ କରାଇ ଦର୍ଶନାନ୍ତରାଳି କି ଆଗାମୀ ସନ ୧୯୩୮୧୫ ମାଲ ନିକ୍ଷେପ ଚଳାକ୍ରମରେ ନିକ୍ଷେପ କମ୍ପୁର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ମାନଙ୍କର ରସ୍ତାମା ପଟ୍ଟା ଚଳାକ୍ରମ ସତ୍ୟ ଠାରୁ ତା ୨୫ ରୁଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ରାବରେ ନିକ୍ଷେପ ବସୁଥିବ । ଯେଉଁମାନେ ନିକ୍ଷେପ ଚାହା-ବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଉପରେ ଲିଖିତ ଚେଷ୍ଟାକ୍ରମ କ୍ରମେ ମାନକରଣ କରେଇବେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିକ୍ଷେପ ଛାଡ଼ି ପାରିବେ ଓ ନିକ୍ଷେପ ବସୁଥିବ ବ୍ୟତୀତ ବ୍ୟତୀତ ମଧ୍ୟ ମାନକରଣ କରେଇବେ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ଉପସ୍ଥିତ ।

ଲକ୍ଷ	କରଣ
ଶୁଣା	କୋଇଲା
ମହୁ	ବରଫା
ମହଣ	ବାହାଡ଼ା
ଟୋଲ	ଅଳା
ମହୁଳ	ବନ୍ଦନୀରୁଣ ସିଂହ ଓ ଜମ
କମ୍ପୁର	ଅକ୍ଷ
ଭୋଗାଳାଳ	Bhagawan Mahapatra
ଶୁଣାପଟ	Extra P. Asst. Manager
	in charge.

ବନାରସ ମାଲ ।

ବନାରସରେ ଅମୂଳ ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ ଗୋଟି ଅଛି । ଉଚ୍ଚତ ମୂଲ୍ୟରେ ସର୍ବସାଧାର-ଣଙ୍କୁ ବନାରସୀ ମାଲ ସୋନାଳକା ଅମୂଳ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅମ୍ବୁ ଲାଭର ନାନାପ୍ରାକାରୀ ସୂତା, ଛତା-ପାଲମାଲ, ବିଷୁଗ୍ରାହରେ ବହୁକାଳ ମାଲ ସୋନାଲ ଅସୁଖକୁ । ଅମ୍ବୁ ସହର ବାଲରାଜ ହରେ ହେଉ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରର ଦେବାଇ ବହୁମାତ୍ର ଅପକା ନାହିଁ । ଦାମଶ୍ରୀ, ବେନୁହର, ପାଟଣା, ଅଠମଣ୍ଡଳ, ଗୁରୁଜୀ, ସରୋଜକଳା ପ୍ରଭୃତି ସୁନ୍ଦର ମହାସୂତା ବାହାରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ବହୁ ବରେ ଅମ୍ବୁ କଥା ପ୍ରକୃତ ସୁଦାଲ ଜଣା ପଡ଼ିବ ସାଧାରଣ ଯେ ବହୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଅବଲମ୍ବେ ରେଗୁସେର ଶର୍ମଳରେ ପଠାଇ ଦିଆ ଯିବ । ମାଲ ମନୋମତ ନ ହେଲେ ବା ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ ଦରଲାଭ ଦଥ ଯିବ ବା ଟଙ୍କା ଗୋଟି ଦଥ ଯିବ ବହୁ ମାଲର ମାମୁଲ ଗାହକଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଅମ୍ବୁ ବାଣିଜ୍ୟ ଗୋଟିରେ ନିକ୍ଷେପିତ ସର୍ବାର୍ଥମାନ ବହୁ ସତୀରେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ଯଥା ବନାରସୀ ନିକ୍ଷେପ ଗାଡ଼ି, ଯୋଡ଼

ଦେଇ, ଛୋଟି, ଦୋଟି, ସ୍ୱେଗା, ଚଂଶ୍ରୀ ବାସ୍ତା, ସର୍ଜୀ ବୋଗଟା ମନୁଲ, ଡିଲରେ ବାବ ଦାଲି ସେଟା, ରୁମାଲ, ସାଲ ଏବଂ ନାନା ପ୍ରକାର ଉତ୍ତାମ ଶରତ ଅମ୍ବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଏହା ଛଡ଼ା ସୁନା ରୁପାର ଦାସଲ, ସୁନା, ରୁପାର ଗିଲଟି ବସୁ ଦାଗର ଦାଗୁଦା ପ୍ରଭୃତ ସର୍ବାର୍ଥ ବସୁ ଅନୁସାରେ ବସୁଦା ବସୁଲ ଦେଉଁ । ବସୁଲ ଦେବାଦେଲେ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥୀଂଶ ଅର୍ଥମ ଦେବାକୁ ହେବ । ବେହୁ ଦେଖି ମାଲ ବସୁ ବରଦାର ନିଜା ବର ସତ ଲେଖିଲେ ଅମୂଳ ବର୍ମାଣ୍ଡ ବା ଅମ୍ବୁ ସୁଦ୍ଧା ଯାଇ ପାରିବୁ ।

ଜାକରେ ପଥ ପଠାଇ ସର୍ଭାର୍ଥ ମନା-ଲେ ମାଲ ବେଉଁ ଠିକଣାରେ କି ଉପାସୁରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଜାକରେ କି ଲେଲରେ) ପଠାଇ-ବାକୁ ହେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବସେଣ ବାଲରାଜ ସୁଦାକୁ ନିଜେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରୀର ରବିଗାହୁଁ ପ୍ରକାରେ ଓଡ଼ିଆରେ ପଥ ଲେଖିଲେ ବଦନୁସାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁ ପରୁ ଲପାପା (ବହୁସକରଣ) ଉପରେ ଅମୂଳ ନାମ ଓ ଠିକଣା ହୁଇ ବା ଇଂରାଜରେ ଲେଖିଲେ ଶାନ୍ତି ଅଥଚ ଚପସକରେ ଅମୂଳ ବସୁଗତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁମାଲ ଭୋଗାଳାଥ

ରୁକ୍ଷପାଳ ପାଟକ ବନାରସ ଟିକି

ଉତ୍କଳପଠକର ବି ଶ୍ରୀପଳ ପ୍ରପାଳଦାର ଶର୍ମ ଭଲଲିଖିତ ରୁପେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଲଅଛି, ଯଥା—

ପ୍ରଥମଂଶ ସତୀରେ

ଆନାପୁର	୫୦୦
ଅସୁମପୁର	୫୦୦
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏକ ସମୁଦ୍ଧ	୫୦୦

ମାଲ ମନୋମତ ନ ହେଲେ ଅମ୍ବୁ ବେଲେ ପ୍ରକୃତ ବନା ୫୦୦ ରୁ ଉପା ବେକ ନାହିଁ । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଓ ବହୁସକରଣ ସତୀରେ ଶର୍ମାପ୍ରକା-୩୦୦ ବେକା ଓ ଦୁଇପୁର ସତୀରେ ଶର୍ମାପ୍ରକା-୫୦୦ ବେକା ସତୀରେ ସର୍ଭାକ ବଦୋବସୁ

ଭୋଗାଳାଥ
ବହୁସକର ମୂଲ୍ୟ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବାକୁ ହେବ ।

ଏହା ଛଡ଼ା ନାନା ପ୍ରକାରର ଉତ୍ତାମ ଶରତ ଅମ୍ବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।

ମୂଲ୍ୟରେ ପଠାଯିବ ଏବଂ କମିଟି ତାହା
 ଲଘୁନିମନ୍ତର ଭଲଭର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତର
 ଦୈନିକ ସ୍ୱାଧୀନସମ୍ପାଦନକୁ ଅବଲମ୍ବେ ଯୋଗା-
 ଈବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଭାରତର ପ୍ରଧାନ ଘଟଣା-
 ମାନ ଉତ୍କଳରୁ ବିଲଗ୍ନର ଲୋକମାନଙ୍କେ ଜାଣି-
 ପାରିବେ ଏବଂ ଭାରତ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର
 ମନୋଯୋଗ ଅଧିକତର ଅବଶିଷ୍ଟ ହେବ । ଏ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତଦ୍ୱାରା ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ପ୍ରସଙ୍ଗର
 ଅଶୀ କରୁ ।

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରଦେଶର ଜଳନିର ଏବଂ ହୃଦୟାର
 ପୁର ଏହି ଦୁଇଜିଲ୍ଲାରେ ମହାମାତ୍ରର ପ୍ରକୋପ
 ହୋଇଅଛି । ସେମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପା-
 ସୂତ୍ରରେ ସେହି ଦୁଇଜିଲ୍ଲାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କୁ
 କ୍ଷମକା ଦୟା ସାଜିଅଛନ୍ତି କି ସାମାଜିକ
 ଅଥବା ଅନ୍ୟ କ୍ରିୟାକଳାପ ଉପଲକ୍ଷରେ କାହାର
 ଘରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଜାତଭାଇମାନେ ନିମ୍ନ
 ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଅଦାଲତ ବଦେଇମାନ
 ବନ୍ଦ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତିତ ପ୍ରାନ୍ତର ସାଧିନୀମାନଙ୍କ
 ଉପରେ ଦୁଇପ୍ରତି ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା
 କାରଣ ସମତ ଜାଣି ହେବ ନାହିଁ । ଅତୁର
 ଉତ୍କଳ ହୋଇଅଛି କି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାନ୍ତରେ
 ସୁଧା ନିଜର ଅଥବା ବହୁବାକିର ଘରଠାରୁ
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତମନ୍ତେ ସରକାରୀ ଅମଳା ପ୍ରଭୃତିକି, କିଟି
 ଦୃଷ୍ଟାଯିବ ନାହିଁ ।

ଗତ ସେମାନଙ୍କ ବହୁଲକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ
 ସମ୍ଭାରେ ଭାରତର ଅଧିକାଂଶର ଦଳେଟି ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ହେଲା । ଉତ୍କଳର ସଂକ୍ଷେପ ପଲ ଏହି କି
 ଚଳଚର୍ଚ୍ଚର ଅଧିକାରୁ ବ୍ୟୟ ୫ କୋଟି ୮
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ହେବ ଏବଂ ଅନାମୀ ଅର୍ଥାତ୍
 ସନ ୧୮୯୮୯୯ ଯାକର ଆୟକୁ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ
 ନିଧାନ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୮୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉକର୍ତ୍ତ
 କରୁବ । ବଲଗରେ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ୨ କୋଟି
 ଟଙ୍କା ମଗ କରବେ ଏବଂ ଭାରତରେ ସରକାର
 ୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ଗଢ଼ିବାର ମନସ୍ତ କର-
 ଅଛନ୍ତି । କୌଣସି ନୁହେଁ କର ବସାଇବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ନାହିଁ ଏକତ ରକ୍ଷା । ନିଜୁବା
 ଏତେ ଶେ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବା ପ୍ରକ୍ତେ
 ବିଲଗରୁ ସଂକ୍ଷେପ ନେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ
 ବୋଲି ସାଧା ଭାରତର ଧନସତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପଦ
 କରଅଛନ୍ତି କହିଲେ ବିକଳରେ ମାଜିକାର
 ନୁହେଁ ।

ଗତବର୍ଷର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସମ୍ଭବରେ ବଙ୍ଗଦେଶର
 ଲେପ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଏକ ଗର୍ଭ ମନ୍ତ୍ରଣ୍ୟ
 ବାହାରିଅଛି । ସେହି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଉଦ୍ଧାର ଏବଂ
 ତାହା ନିବାରଣାର୍ଥେ ସରକାର ସେ ସମସ୍ତ
 ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି ସେ ପରିମାଣରେ
 ବୃତ୍ତକାର୍ଯ୍ୟକା ଲାଭ କରିଥିଲେ ସେ ସବୁ ବସ୍ତା-
 ରତରୂପେ ବସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ସନ ୧୮୭୩-
 ୭୪ ଯାକରେ ବିହାର ପ୍ରଦେଶରେ ସେମନ୍ତ
 ଭାଗଣ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା ସନ ୧୮୯୩-
 ୯୪ ଯାକର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ତାହାଠାରୁ ବଳଂ ଜାତର
 ବୋଲିପାଇପାରେ ଅନୁଭବ କୌଣସି ମତେ
 ଉକ୍ତା ନ ଥିଲା ଅଥଚ ସେ ମସୂରରେ ଲୋକଙ୍କ
 ବଞ୍ଚାଇବା ସକାଶେ ସରକାରଙ୍କର ୨ କୋଟି
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଗତବର୍ଷର
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ସରକାରୀ ବ୍ୟୟ ଏକ କୋଟିରୁ
 ସଧ୍ୟକ ହୋଇ କାହିଁ ଏବଂ ଫଳ ସମାନ
 ଘଟିଅଛି । ଏତେ ଉକ୍ତା ବ୍ୟୟର କାରଣ ଏହି କି
 ଗତ ବ ୨୦ ବର୍ଷରେ ଭେଲବାଟ ଏବଂ ସତର
 ଯତ୍ୟାଦି ଅନେକ ସମ୍ପ୍ରାଦ ହୋଇଅଛି, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ନିବାରଣର ଶସ୍ତ୍ରୀଏ ଉତ୍କଳ ସହଜା ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୈନିକ ଅବସ୍ଥା
 ଭଲ ହେବାରୁ ସେମାନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଅକମଳରୁ
 ଉଦ୍ଧାର ପାଇବାରୁ ଅଧିକତର ସମ୍ପତ୍ତ ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ମାନବର ବଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଆଶା କରନ୍ତି
 କି ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏପରି ଦୈନିକ ବସ୍ତୁ ପଡ଼ିଲେ
 ଆହୁରି ଉକ୍ତା ବ୍ୟୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶା କର-
 ବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ମତ ହେବେ

ଫଉଜିବାଗୀ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ୱୟ ସଂଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ଯେଉଁ
 ନୁହେଁ ପଶୁଲିପି ଲୁଚାଗସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସରକାର
 ବରୁଣୁଧୀନରେ ସୁଲ ତାହା ଗତ ବା ୧୨ ରରେ
 ପାସ ହୋଇଗଲା । ଏହି ପାଶୁଲିପି ବରୁ-
 କରେ ଅନେକ ଅପରି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାୟ
 ୮୦ ଗୋଟା ସଂଗୋଷ୍ଠୀର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୁରତକ ସମ୍ଭବ
 ଅସଂଭବନ ହେଲା । ଦେଶୀୟ ସଂଗୋଷ୍ଠୀମାନେ
 ପ୍ରସଂସନୀୟ ଦେଶୀୟ ବା ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ
 ଅପରିଚିତର ବ୍ୟବସାୟର ଗୋର ପ୍ରତିବାଦ
 ତଲେ । ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ସରକାର
 ରକ ପସରୁ ସେହି ଅଦାଲତେ ଶାଶ୍ୱତପି ଗଠିତ
 ହୋଇଥିଲା ପ୍ରାୟ ସେହି ଅଦାଲତରେ ପସହେଲ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଲେ ମାତ୍ର ପୁର କରୁଲ ଏବଂ ଦେଶୀୟ
 ଲୋକଙ୍କର କୌଣସି ଅପରି ସୁଧ ପାଇଲ ନାହିଁ ।

ଲୋକେ ଲୋକପୁସ୍ତକେ ବିଭିନ୍ନ ଦାର୍ଯ୍ୟତା ଶାମଳ
 ବିଭାଗୀୟ ବର୍ଣ୍ଣୋଦ୍ଧାର ହାତରୁ ଅତୁର ପ୍ରଥମ
 କରଲେବା ସକାଶେ ବନ୍ଦୁ ନୁହେଁ ଅଭବ
 ଏପରି ଗଠିତ ହୋଇଅଛି ସେ ଜଲ୍ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ-
 ଟଙ୍କ କ୍ଷମକା ପୂର୍ବଠାରୁ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
 କ୍ଷମକା ବିହୁ ଶବ୍ଦ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଅପୁରୁ
 ଅଟେ ମାତ୍ର ଏହା ଯେବେ ସରକାରଙ୍କର ମନକୁ
 ଘେନିଲା ତେବେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅତି ଅସଂକ୍ଷେପ
 ହେବାର ଉପକ୍ରମ ନୁହେଁ । ସେପରି ଅଭାବ
 ହୋଇଅଛି ଏଣେ ଲେଖା ଅବା ବାବ୍ୟଦ୍ୱାରା
 ଅସଂକ୍ଷେପ ପ୍ରକାଶ ତଲେ ବଦମାସମଧ୍ୟରେ
 ଗଣ୍ୟ ହୋଇ ପଏଲ ଜାମି ନ ଦେବାରୁ ହେବା

ସମ୍ଭବପୁର ଉତ୍କଳରେ ପାଠ କରୁ ଓ
 ବାମଣୀ ବେବନକର ପୁଲସ ଜମାଦାର ଶ୍ରୀମୁଖି
 ମହାପାତ୍ରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବିରଞ୍ଚନା ସହିତ ଏବଂ
 ତଦାବତକୁ ଧର ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରେଣୀମାନ
 ବାହାର କରଅଛନ୍ତି । ଏହି ତଦାବତ ପ୍ରକ୍ତ
 ବିଶାମସ୍ତର ଅଲଗ ଅଛନ୍ତି । ପରବାର ସେମାନ
 ନାନାଗ୍ରାମ ଦୂର ଶ୍ରେଣୀ କରବା ସେମାନଙ୍କର
 କାର୍ଯ୍ୟ । ଏ କଲରେ ଜ ୫ ଶ ପୁରୁଷ ଜ ୧୫ ଶ
 ଶ୍ରୀ ଏବଂ ଜ ୧୨ ଶ ବାଲକ ବାକିକା ଅଛନ୍ତି ।
 କେତେ ନମ୍ବର ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ପାଦ ପାଇ ପ୍ରକ୍ତ
 ଏହି ଦଳକୁ ସନେହରେ ଧରି ତଲସି କର-
 ବାରେ ବଳଦ, ମହୁଷ, ଅଲଙ୍କାର ରକ୍ଷ୍ୟା
 ଦେଲେକ ପାଷ୍ଟା ଗଲ ମାଟି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ
 ୫ ୪୯ କା ଛତ୍ରା ଅତି ଚିତ୍ତ ନଗଦ ମିଳିପା
 ନାହିଁ । ପ୍ରସଂସିତ ଜମାଦାର ଏଥି ପୁର୍ବେ କାମି
 ଜମାର ଦାର୍ଯ୍ୟ ବରୁଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀମାନେ
 ସମ୍ଭାର ପୁସ୍ତ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଟଙ୍କା ନୁହେଁ ରକ୍ଷିକାରି
 ଜାଣି ପୁରାକୁ ସେ ଅନୁମାନ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦି
 କର ତଲସି ଉପୁଲେ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ୫ ୩୩
 କା ଲେଖିଏ ଏବଂ ଏକ ଦୁବା ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ୫ ୧୨
 କା ନଗଦ ବାହାରଣ । ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇଟା ସୁନା-
 ମେହର ପିତ ଦେବାରୁ ବରେତକ ଔଷଧ
 କୁସୁଇ ବାହା ବାହାର ବସମଳ । ସକସକ,
 ତମକ ୫ ୨୦୯ କା ଏବଂ ଗୋହର ୩ ଗୋଟା
 ବାହାରଣ ଏବଂ ଲୋକେ ଏହା ଦେଖି ତମଲାର
 ହେଲେ । ସୁଲସ ମୋହରର ବାକୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର
 ସ୍ତ୍ରୀମା ଏହି ଦଳକୁ ଧରିବାକେଲେ ବିଶେଷ
 ଶାନ୍ତ ସେମାନେ ପୁରେ । ଏପରି ଦାର୍ଯ୍ୟତା
 ସୁଲସ ବର୍ଣ୍ଣୋଦ୍ଧାରରେ ପୁରୁଷର ଏବଂ ପତ୍ନୀ
 ଭବର ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ବମେଇର ଦଙ୍ଗା ।

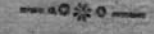
ବମେଇର ଦଙ୍ଗାର ବିବରଣ ସଂକ୍ଷେପରେ ଗଣ ସମ୍ପ୍ରାଦରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଦଙ୍ଗାର ମୂଳକାରଣ ମହାମାତ୍ର ଦମନ ବିଷୟର ପରମାର୍ଥ କେତେକ ନିୟମର କଠୋରତା ଉପରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ । ସେହି ଇଂରାଜୀ ସୈନ୍ୟ ଯଦି ଗୋଟି ଖୋଳ ବାହାର କରିବେ ମୂଳ ଦ୍ୟୁତିର ଉପ ପଞ୍ଚାଶୀ କରବେ, ଅନ୍ୟପୁର ପ୍ରଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଦର ରହିବ ନାହିଁ ଏସବୁ ବ୍ୟାପାର ହିଁ ସେମାନଙ୍କ ପାର୍ଥୀ କୌଣସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗୋଟିକରୁ ଉଲ୍ଲଖିତ ନାହିଁ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଏଥିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ । ବ୍ୟଥା କଳିଯତିବାରୁ ମୁଖ୍ୟମାନମାନେ ଠେଙ୍ଗା ବାଡ଼ି ଘେନି ମହାମାତ୍ରର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ନିୟତ୍ତ ଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଅନୁମତି କରି କ୍ରମେ ପୁଲିସ ସୈନ୍ୟ ସହର ବନ୍ଦ କରିବାରେ ମତ୍ତ ହେଲେ । ସୈନ୍ୟ ଲୋକମାନେ ହୋଇ ଦଙ୍ଗା ନିବାସ କଲେ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଓ ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଗର ବାସିନୀମାନେ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ ଏବଂ ଦଙ୍ଗାକାରମାନେ ବିପ୍ଳବରେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି କରୁଥିଲେ । ଦାମ୍ଭିକରେ ଏହି ଦଙ୍ଗାରେ ନିଃଶ ଇଂରାଜ କୃତ ଏବଂ ଅନେକ ଇଂରାଜ ଅଦର ହୋଇଥିଲେ ଅନୁମାନ କୁଅର ମତ୍ତକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିରାଶ ସୈନ୍ୟ ନିୟତ୍ତ ଥିବାରୁ ଇଂରାଜଙ୍କ ଉପରେ ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଦଙ୍ଗା ବରବାକୁ ମାତ୍ର ଉଠିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ, ପ୍ରବଳ ପ୍ରକାଶ ଇଂରାଜୀ ସହର ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ସେମାନେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, କଷ୍ଟ ଅସହ୍ୟ ହେବାରୁ ମୂର୍ଖାନ୍ତ କୃତ ସେମାନେ ଦଙ୍ଗା ଉତ୍ପାଦିଲେ ତେମାନେ ଇଂରାଜୀ ସୈନ୍ୟ ଥିବି ଗୁଳି ତଳାଇବାରେ ପ୍ରାଣ ଘେନି ପଳାଇଲେ ଏବଂ ଗୋଳମାଳ ଛାଡ଼ିଲେ । ଅନେକ ଦଙ୍ଗାକାରୀଙ୍କୁ ପୁଲିସ ଧରି ଗୁଲିନ ଦେଇ ଅପରାଧ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃକ ହେଉଅଛି । ଦୁଇକାର୍ଯ୍ୟର ଦଣ୍ଡ ଅବଶ୍ୟକ ଲାଗିବେ ଏବଂ ରବି-କ୍ରମକୁ ବିଶା ପାଇବେ । କୌଣସିପକ୍ଷରେ ଅଭିନୀତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ବାହାରି ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

ବମେଇକାର୍ଯ୍ୟର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କେବଳ ଦଙ୍ଗାରେ ଶେଷ ହେଲା ନାହିଁ । ତହିଁପରେ ଏକ ମହା ଅର୍ପଣ ଯା ମେଳା ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ପ୍ରଥମେ ବସାଇମାନେ ମେଳା କରି ଗୋମେଶ୍ଵର ବଧ କଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ବଜାରରେ ମାତ୍ର ବିକ୍ରୟ ବନ୍ଦ ହେଲା । ପୁଲିସ ସାହେବ

ସେମାନଙ୍କୁ ତଦାନୁ ଭାବିତ କଲେ ଓ ଗୁଳି ମାରବାଇ ଉପୁ ହେଖାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ବସାଇମାନେ ମାଜିବାପର ଲୁକ ହେଖାଇ ପଛକୁ ଲୁଚି ରହିଲେ । ମେଳା କ୍ରମେ ବସାଇ ହେଲା । କୁଲିମାନେ ଜାହାଜରୁ ଉପା ରେଲିଗାଡ଼ିକୁ ମାଲ ଖଲସ କଲେ ନାହିଁ ହୋକାନଦାରମାନେ ହୋକାନ ବନ୍ଦ କଲେ ଏବଂ ବଣିକମାନେ କ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ ବନ୍ଦ କଲେ । ସେହି ହୋକାନଦାରମାନେ ବିଲଗଲୁଗା ବିଲୁଥିଲେ ସେମାନେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ କି ଆଉ ବିଲଗଲୁଗା ବିକ୍ରୟ ନାହିଁ । କୁଲି ଅଭାବରେ ମାଲ ବୋହାଲ ଓ ଖଲସି ବନ୍ଦ ହେବାରୁ ବନ୍ଦରେ ଅନେକ ଜାହାଜ ପଡ଼ି ରହିଲା ଏବଂ ରେଲ ଷ୍ଟେସନରେ ମାଲଗାଡ଼ିମାନ ଅଟକି ରହିଗଲା । ଇଉସ୍ତେପାୟ ବଡ଼ ହୋଟିଲମାନଙ୍କର ଗୋଦାମରେ ବିଲଗଲୁଗା ଇତ୍ୟାଦି ବାଣିଜ୍ୟ ସୁବ୍ୟମାନ ପଡ଼ି ରହିବାରୁ ସେମାନେ ଗୁରୁ ବିପ ଅନୁକାର ହେବିଲେ । ହୋକାନ ହାଟି ସମସ୍ତ ବନ୍ଦ, ସତ୍ରକ ଓ ଦାଣ୍ଡବେ ଆଉ ଲୋକ ଛାଡ଼ି ଦେଖା ନ ଗଲା ଏବଂ କ୍ରୟ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରାୟ ପ୍ରସ୍ତବ ହୋଇଗଲା । ବିପର ମେଳା ଗୁଲିନ ଏହି ଗିରାରେ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ । ଇଂରାଜ ବଣିକମାନଙ୍କର ଦେବା ସର ଜର୍ଜକଟନ ଦେଖାୟି ବଣିକ, ସରାଫିୟା ଏବଂ ଦୁଇମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ତଦାନୁ ଏବଂ ସରା କର ମେଳାଦ୍ଵାରା ଗଣଦଲୋକମାନେ କଷ୍ଟ ପାଇବାର ଦୁଃଖ ଦେଇ ମେଳା ଛାଡ଼ିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଗୁହାଣ ସରକାରଙ୍କୁ ଅବେଦନ ପତ୍ରଦ୍ଵାରା ଜଣାଇବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ । ସେଥିରେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମତ ହେଲେ ମାତ୍ର କେତେଲୋକ କହିଲେ ସେ ସରକାର ଅନେକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯାହା ହେଲୁ ତହିଁ ଅଭିମତଠାରୁ ମେଳାର ବନ୍ଦ ଉଠିବା ପଡ଼ିଲା ।

ପରଶେଷରେ ବମେଇର ମହାମାତ୍ର ବସଣ୍ଡିର ବାହାଡ଼ର ଗତ ପୂର୍ବ ମଙ୍ଗଳଦିନ ସେ ନଗରର ଟାଉନ ହଲକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣକାରୀ ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କୁ ଘୋଳି ଏକ ସଭା କଲେ ଏବଂ ସେହି ସଭାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୁହାରିଦେଲେ ଯେ ମତ୍ତକ ଦମନ ନିମନ୍ତେ କଠୋର ବିଧିର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେହେଁ ଯହିଁରେ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷ ନ ହୁଏ ତହିଁ ପ୍ରଭୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏବିକି ଗୁଣ ବିଧିମାନ ଏପରି ଲୁଚରେ ବଦଳାଇବେ ଯେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ

ଇଂରାଜୀ ସୈନ୍ୟ ନିୟତ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ମୂଳ ଦେବ ଆଉ ପଞ୍ଚାଶୀ ହେବ ନାହିଁ, ଏଇବାଲର ଅଜ୍ଞାନରେ କୌଣସି ଲୋକଙ୍କୁ ହାସପାତାଳକୁ ନିୟାୟିତ ନାହିଁ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କର ଗୁହାଣ ଗୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ଗଠିତ ହେବ ଯେ କେତେକଜଣ ଦେଖାୟି ଲୋକ ଏବଂ ଏକଜଣ ଇଂରାଜୀ କର୍ମଚାରୀ ତହିଁର ସଭ୍ୟ ହେବେ । ଦୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ମହାମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣିର ବାହାଡ଼ର ତହିଁ ଅଭିମତ ଏକ ସଭାକୁ ନିୟତ୍ତ ଆଦେଶଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଦ୍ୟୁତୀ ପ୍ରଭୃତ କଲେ ଏବଂ ସକଳ ଗଣଗୋଳ ଶାନ୍ତ ହେଲା ।

ବଙ୍ଗେଶ୍ଵରଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭା ।

ବଙ୍ଗୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକସଭା ଶକ୍ତ ମାତ୍ର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଶରେ ପିଟିକାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ସେଦିନର ଅଧିବେଶନ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶ୍ଵର ସଭା ଏଲେକ୍ଟରାଲ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରି ବାହାଡ଼ର ସନ୍ଧ୍ୟାମାନଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପଣ ଆହ୍ଵାନ କରି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏଥର ସେ ସଭା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପସ୍ଥିତ ହେବ ତାହା ଏକ ଘର୍ଷ ବକ୍ତୃତାରେ ବୁଝାଇ ଦେଲେ । ଅନୁମୋଦନ ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଯଥା:—

ଏମ ପକାସ୍ତରୁ ଆଉନ ସଂକ୍ଷେପରେ ଶାନ୍ତମୁଖି-ପାଠକମାନଙ୍କର ସୁରଣ ଅଛି ଯେ ଏହି ପାଶୁ ଲିପିରେ କ୍ରମାବଳି ଘଟିତ ମୋକଦ୍ଦମାର ଶେଷ କିମ୍ପା ଦେବାନୀଅବାଲ ନର ଅଧିକାରକୁ ବାନ୍ଧି ନେଇ ସୁନିଷ ହାତମକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିବାରୁ ସେଥିରେ କଲିକତାର ତନିଦାର ସଭା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବିଶେଷ ଅସନ୍ତୋଷ କରୁଥିଲେ । ସେସବୁ ଅସନ୍ତୋଷରେ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗେଶ୍ଵର ଇଣ୍ଡିୟାନକର୍ମିମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇଲେ କି ଦେବାନୀଅବାଲର ହାତରେ ଖଲିଖା ଧାର୍ଯ୍ୟ ମୋକଦ୍ଦମାର ଶେଷ ଲାଗୁଥିବାରୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ତହିଁଦେ ବିଶେଷ ସମୟ ଓ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କୁଅର କୋଲି ସୁନିଷ ହାତମକଠାରେ ସେ ଲାଭ ଅର୍ପଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । ଏଥକୁ ଚିରସ୍ତାୟୀ କଲୋକସ୍ତୀ ମାହାଲରେ ସେପରି ମୋକଦ୍ଦମା ହେଲେ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରକାସରୁ ଅଭିନୀତସଭାର କମିଟିରୁ ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେଦେ ସେ ଲାଭା କଷ୍ଟକର ଜ୍ଞାନ ନ କଲେ ତେବେ ସରକାରଙ୍କର ବିଧି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସରକାରୀ ଶାସନାଦ୍ଵାରା ଏକ ମିସ୍ତାକ କଲୋକସ୍ତୀ

ମାହାଲମାନଙ୍କର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଓ ନମବନ୍ଧ
 ବୃଦ୍ଧିର ଅଭିପ୍ରାୟ ସରକାରଙ୍କର ଶକ୍ତି ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ରକା ଏବଂ ତହିଁରେ ଯେତେ ବ୍ୟୟ ଦେବ
 ତାହା ସରକାରଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅର୍ଥବଦ
 ଯୋଗୁଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୀ ମାହାଲମାନଙ୍କର ନମବନ୍ଧର
 ଗୁରୁ ଶକ୍ତିକର୍ମସୂଚକ ହସ୍ତରେ ପ୍ରଦାନ କଲେ
 ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଇଣ୍ଡିଆନ୍‌ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏବଂ ବଲ୍-
 ଚର ଗୁରୁତ୍ୱ ସେକେଟିଂ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଞ୍ଜୁର
 କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ ଅନୁସାରେ
 ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରକୃତିର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅର୍ଥ
 ଯେ ସମସ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ତାହା
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ ।

୨୭, ନାବାଲି ଅଥବା କୋର୍ଟଅପିଏଲ୍
 ଅଇନ—ଏ ବସ୍ତୁରେ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଗୁରୁତର ଗବ-
 ଶ୍ଟିମେଣ୍ଡ ଏବଂ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସହର
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖାଲେଖି ହେଉଅଛି । ପରମର୍ଶ ସ୍ଥିର
 ହେଲେ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ପ୍ରକୃତି ହୋଇ ସମ୍ଭବେ
 ଉପସ୍ଥିତ କରାଯିବ ।

୨୮, ବଲ୍‌ବଦାର ମିଉନିସିପାଲିଟି ଅଇନ—
 ବଲ୍‌ବଦାର ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନରମାନଙ୍କର
 ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ କର୍ମସୂଚିମାନଙ୍କର ସମତା ବସ-
 ସ୍ତୁରେ ଅଇନରେ ଯେସବୁ ଅନୁସୂଚି ବ୍ୟୟ ଅଛି
 ସେସବୁ ସ୍ଥିର କରାଯିବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ନିମିତ୍ତ ବସ-
 ସ୍ତୁରେ କମିଶନରମାନଙ୍କର ସମତା ଅନୁରୂପ
 କରାଯିବ । ଅଭିପ୍ରାୟରେ ମିଉନିସିପାଲ ଅଇନ ସଂଶୋ-
 ଧନ କରାଯିବ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ମାହାଲମାନଙ୍କ
 ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦୂରରେ ବାଧ୍ୟ ନକରି
 ପରିଷଦର ବିଶେଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯିବ । ଅଭି-
 ପ୍ରାୟରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟାପକ ବଦଳର ଅବଶ୍ୟକତା
 ଏସୁପାରି ମିଉନିସିପାଲିଟି ଅଇନର ଶକ୍ତି ଏ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ଯେ ତାହା
 ଶାନ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥାପନସମ୍ଭବେ ପରିଚାଳିତ ହେବ ।

୨୯, ଅବଦାସ୍ତ ଅଇନ—ଏଥିର ପାଣ୍ଡୁଲିପି
 ଇଣ୍ଡିଆନ୍‌ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡରୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ଲେବ-
 ନୁକୋରାଡ଼ର ନିକଟରୁ ପଠା ଯାଇଅଛି ।
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆସନ୍ତା କୁଲମାସରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ
 ସମ୍ଭବେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ । ମାହାଲମାନଙ୍କର ପ୍ରଥା
 ଅନୁସାରେ ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନମବନ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା
 ଶକ୍ତିକର୍ମସୂଚକ ହେବ ଯଦି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ମାଧ୍ୟମ
 ଦେଇ ପଞ୍ଜୀର ଏବଂ ଅନୁମତି ଅବଦାସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ପଠାଇବାର ସୁବିଧା କରାଯାଏ ଏବଂ
 ଅବଦାସ୍ତ କମିଶନରମାନଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅନୁ-
 ସାରେ ଗଠନ ଓ ପରିଚାଳନା ଅବଦାସ୍ତର

କଟକଣା କରାଯାଏ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ପ୍ରଥମ
 ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ ।

୩୦, ନମବନ୍ଧ ଅଇନ—ଏଥିର ପାଣ୍ଡୁଲିପି
 ଗର କୁଲମାସରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ।
 ନୁଶାମାଟି ସରକାରଙ୍କ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ଅଣ-
 ବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ବ କ୍ରମେ ଉଦ୍‌ସ୍ତ୍ରାମାରେ
 ଶ୍ରେଣୀ ସଙ୍ଗାନ୍ତର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ବିକ୍ରୟଦ୍ୱାରା ସର-
 କାରଙ୍କର ପୂର୍ବକ ମଲ୍‌ସ ଓ ହାବିଜ୍ ମତରେ
 ଶଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ସହ ହେଉଅଛି ମେଫମାସ୍‌ରେ
 ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଶ୍ରେଣୀ ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି ।
 ଏହା ନିମାରିତ କରାଯାଏ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ
 ମହଲୁମା ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ଯେଉଁଠି ଅଣିବା
 ସର୍ବାଙ୍ଗେ ଏହି ଅଇନ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ।

ଏଥି ଉପରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଭିପ୍ରାୟର ଅଇନ
 ସଂଶୋଧନ କର୍ମସୂଚି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି
 ମାନବର ମହୋଦୟ କଲେ ବ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାଧି-
 କାରୀ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ନିମୋଦନ ଏବଂ ପରିଷଦସ୍ତ୍ରା-
 ଲୟ ପ୍ରାପନର ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହୀ ସେକ୍ସନର ବିକ୍ରୟ
 ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର
 ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ଏ ବସ୍ତୁରେ ମହାନ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେଲେଉଡ଼ାରୁ ସନ ୧୮୯୭ ଖାଲ
 ଅବଦାନର ମାସରେ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 କେତେକ ବସ୍ତୁର ସମାଲୋଚନା କରୁ ଯଠା-
 ଲଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡ ପ୍ରାଦେଶିକ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଅଭିପ୍ରାୟ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ନୁହେଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 କରାଯାଉଛି ପ୍ରକୃତ ହେବାର ଜଣା ଯାଇଅଛି
 ସୁତରାଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏହି ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ବିଷୟ ନାହିଁ
 ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏଥି ଉପରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ-
 କର ଦୃଷ୍ଟି ରହିଥିବ ବାବଦ କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ
 ସ୍ୱେଚ୍ଛାଧୀନ ସ୍ଥାନୀୟ ବିକ୍ରୟ କରା ଯିବ ବୋଲି
 ତମାନଙ୍କର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ହେବାର ଏବଂ
 ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠିତ
 ହେବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ପରିଷଦରେ ମୋସାସର ପ୍ରକାର ଅଇନ
 ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୯୭ ଖାଲର ଅଇନରେ
 ସେପରି ବ୍ୟୟ ଅଛି ବ ବୌଦ୍ଧି ସ୍ଥାନରେ ବଙ୍ଗୀ
 ବଙ୍ଗାମା ବିକ୍ରୟକର ବ୍ୟାପାର ପଠିଲେ
 ଯେତେ ଶାନ୍ତି ଯଥା ନିମନ୍ତେ ପରିଷଦ ପ୍ରକାର
 ରହିବାରୁ ହେବ ଏବଂ ତହିଁର ବ୍ୟୟ ବାସନା-
 ମାନେ ଦେବାକୁ ବ୍ୟୟ ହେବେ । ମାହାଲ ଓ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେପରି ଅଇନ
 ସ୍ୱୀକାର ପ୍ରକାରେ କଲିକତା ନିକର ନିମନ୍ତେ

କେମନ୍ତ ବିଲ୍ ନାହିଁ ଅଥଚ ତହିଁର ଅବଶ୍ୟ-
 କତା ମୁସଲମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦାମା ସମସ୍ତରେ ବିଶେ-
 ସରୂପେ ଜଣା ଯାଇଥିଲା । ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଏହା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଥିର ପାଣ୍ଡୁ-
 ଲିପି ଶାନ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କଲିକତା ସେକେଟ ।

କ୍ରୋଡ଼ି ମେଡ଼େସନ ଓ କ୍ରୋଡ଼ି ନିଲେକ୍ସର ନାମ
 ପୂର୍ବାପାସ ମୁକ୍ତି ଯିବ ତେହମାସ ଛାଡ଼ି ଯାଉନେ ।

କାହା ବଦଳିବାର ତୋଥିବ ବସ୍ତୁ ଚଳେ ଚଳେ ବସ୍ତୁ
 ଶୁଦ୍ଧତା କିମ୍ପା ହେଉ ଛାଡ଼ି ଯାଉ ବାମ୍ ଅବେଦନକୁ ବସ୍ତୁ
 କରୁଣ ଶାନ୍ତରେ ଦେହାପଡ଼ାରେ ପାରିତ ହେଲେ ।

ପରିଷଦ ଓ କ୍ରୋଡ଼ି ମେଡ଼େସନମାନଙ୍କର ସମାପ୍ତି
 ମସିହାର ପ୍ରଥମ ଶାନ୍ତିର ସମାପ୍ତି ଅମଳା ମୁସାମ
 ତା ୫ ଠିକ୍ ସେନ ବୁଦ୍ଧିକାରୀରୁ ପରସ୍ତ ହେବ ।

ପ୍ରାଣୀ ବିକ୍ରୟର ନିୟମରେ ଅବଦାନ ପରିଷଦ
 ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ସାହେବ ପଦବୀର
 ସଂଗ୍ରହମାନ ତା ୧୨ ଠିକ୍ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଅବଦାନ ପାଠ
 ତର ପକେ ଛାଡ଼ି ଯାଉନେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ମୋଟର ଏବଂ ମୁକ୍ତିକାରୀ ମୋଟରରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ଲେଖି ବାଟ ବଦାଏ ଯେଉଁ ଚଳି ଚଳୁ ବଦିବାର ବସ୍ତୁ
 ଦୟା ହୋଇଥିବ ତାହା ବସ୍ତୁ ହେବ ।

କାହା ଗବେଷଣାକାରୀର ଚଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶାନ୍ତରେ ମୋଟର
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଚଳୁଥିବ ବସ୍ତୁ ଓ, ଏ, ସମାସ ସମାସ ୫ ୫୦୦
 ହେଉଥିବେ ବାଲେସର ଶିଳା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଚଳୁଥିବ
 ପଦରେ ଚଳୁଥିବେ ।

ବାଲେସର ଶିଳା ବାଟର ବନରୀ ମୋଟର ସେକ୍ସର
 ଶେନ ଚଳେ ବାଟ ବଦାଏ ଯେଉଁ ଚଳି ଚଳୁ ବସ୍ତୁ
 ମସିହାର ୧୪ ଠିକ୍ ଯା ୫୦୦ (ବି) ଗବେଷଣ ଅନୁସାରେ
 ବାଲେସର ଚଳୁଥିବ ବାଟର ଶାନ୍ତରେ ଚଳୁଥିବ ବାଟ
 ଲାଭ ବାଟ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଅଛି ।

ବାଲେସର ଶିଳା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଚଳୁଥିବ ବାଟର ମୋଟର
 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଶାନ୍ତରେ ଶିଳା ମୋଟର ଶିଳା ଚଳି
 ବାଲେସର ଶିଳା ଶାନ୍ତରେ ଚଳୁଥିବ ବସ୍ତୁ ବଦିବାର
 ଶାନ୍ତରେ ହୋଇଅଛି ।

ଗର ବାଲିକମାସର ବସ୍ତୁର ବାଟ ନାହିଁ । ଯଦି
 ବସ୍ତୁର ବାଟ ଶାନ୍ତ ହେଉଥିବ ମାଟ୍ର ପଦରେ ହେବ
 ବାମ୍ ବସ୍ତୁ ଶାନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ବେଢ଼ିଠାରେ
 ବସ୍ତୁ ହେଉଥିବ ବାଟ ଯାଉଅଛି ।

ପଦର ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବସ୍ତୁ ଚଳୁଥିବ ହେଉଥିବ
 ଏବଂ ତାହା ବସ୍ତୁ ଓ ନିମନ୍ତେ ଲେଖି ହେଉଅଛି ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବସ୍ତୁ ଅବଦାନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଶାନ୍ତରେ
 ଅଭି ସମାସ ସମାସ ଶାନ୍ତ ହେଉଅଛି । ଏବଂ ଚଳୁଥିବ
 ଏବଂ ବାଟ ଶାନ୍ତରେ ଚଳୁଥିବ ବେଲେକ ବୋଟର
 ବସ୍ତୁର ଶାନ୍ତରେ ।

ଗର ବୋକସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଚଳେ ବସ୍ତୁ ଚଳୁଥିବ
 ବାଟ ଅଭି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚଳୁଥିବେ ।

ସମୁଦ୍ର କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ସୁଯୋଗ୍ୟ ପଃ ୪୫ ଏଃ
 ଶ୍ରୀ ସୁକ୍ରବାବୁ ଗୋପାଳ ବହୁତ ଦାସ ଏମ୍, ଏ,
 ମହୋଦୟ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲେ । ବାଳକା ମାନଙ୍କ
 ବ୍ରାହ୍ମ ପ୍ରସ୍ତର ନାନାପ୍ରକାର ସିଲ୍ଲୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ
 ନୂଆ କାର୍ଯ୍ୟ ସମର୍ଥନ କରି ଅନ୍ୟ ଭୂଲକ୍ଷଣ
 ମହଲକ ସହର ଏକମତ ହୋଇ ବାଳକା ମାନ-
 କୁ ଓ ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷୟିଣୀ ମହାଶୟାଙ୍କୁ
 ଭୂମି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଳକାକୁ
 ତାହାର ପରତତ୍ତ୍ୱ ପୂର୍ବର ଗୋପାଳବାବୁ ଏକ
 ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାଠାରୁ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ
 ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସମୁଦ୍ର ହୋଇଥିଲେ ।
 ଭଲପାଇ ଦେଖିବା ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପର୍କରେ ସେଠା
 ମହଲକାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଗନ୍ଧ କରିବାର ଅଭି-
 ପ୍ରାୟ ପ୍ରକାଶ କରି କେତେକ ଛାତ୍ରଙ୍କ ମୁଖରେ
 ଭୂଲକ୍ଷଣ ସଙ୍ଗୀତ ଶ୍ରବଣ କରି ଅନେକ ପ୍ରକାଶ
 କରିଥିଲେ । ବାଳକାମାନେ ଇଂରାଜୀ ଜାଣି
 ନ ଥିବାରୁ ସେ ସେମାନଙ୍କ ତଥା ଦୁଇ ନ ପାଇ
 ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏକ ବାଳକାମାନଙ୍କୁ
 ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଅବସ୍ୟକ ବୋଲି ମନୁଷ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ଏକଦଶ ବାଳକା-
 ମାନଙ୍କ ସହର ନାନାପ୍ରକାର କଥା ବାର୍ତ୍ତା କରି
 ଶେଷରେ ମିଠାଇ ଖାଇବା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ
 ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଭୂମି ମହୋଦୟଙ୍କର ପ୍ରଶସ୍ତ ଭବାବତୀ
 ସର୍ବଜନ କରି ମୋହର ହୋଇଥିଲେ । ସେଠା
 ଉପସ୍ତୁତ ପଞ୍ଚର ଉପସ୍ତୁତ ପତ୍ନୀ ସେଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳ ଚାହାଣର ସର୍ବୋଚ୍ଚ
 ମଙ୍ଗଳ କଥାନ କରନ୍ତୁ ଏହାହିଁ ଅନୁରକ
 ପୂର୍ଣ୍ଣକା ।

କଟକର
 ଶ୍ରୀ କୁନ୍ଦବାଳକା }
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ବନ୍ଧୁ । }
 ୨୩୩୮୮ }
 କଟକର ପ୍ରସାଦ
 ଦୋଷ୍ଟି
 ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ

ମହାଶୟ ।
 କଟକର ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବତୀ ଦସରଦା
 ମୌଜା ପ୍ରତି ବଂଶୋପୁସ୍ତୁଅ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପ୍ରାୟତ
 ବାବୁ ସଙ୍ଗାଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ସେଠାରେ ଥିବା
 ସର କୁମ୍ଭ ବାହାଦୁରଙ୍କ ବନୋବସ୍ତୁ ଅର୍ପଣ
 ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୧୦ ମାସରେ ହୋଇ
 ପକୋପଲକ୍ଷେ ତଳେ ମାସ ତା ୧୧ ରୁଣ୍ଡ ଗୁଳ-
 ଦାର ଦଳ ସଙ୍ଗରେ ବନୋବସ୍ତୁ ବର୍ମାଣ୍ଡର
 ବ୍ରାହ୍ମ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏ ନୂତନ ମେଳନ ଶୁଣ ସମାବେଶ

ସହର ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲା । ଭଲ ଭୂର କୋଷ
 ଦୁଇପ୍ରତି ଠାକୁରମାନଙ୍କୁ ବରଣୀ ହୋଇଥିଲା ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଠାକୁରଙ୍କ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହର ସ୍ୱେଚ୍ଚ-
 ନାଭିଅରସବାଳା, ନାମସଙ୍ଗର୍ଭନ କରି ନିର୍ଭ-
 ପିତ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶ ବସୁଇବାକୁ ସ୍ୱଚ୍ଚ
 ଘ ୧୦ ଖା ଠାରୁ ଅଧିକ କରି ସ୍ୱଚ୍ଚଶେଷ ହୋଇ
 ଯାଇଥିଲା । ଗୋଷ୍ଠୀରେ ୨୦ ଦୋଳ ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ଏହିମେଳନର ନାମ ଶ୍ରେଷ୍ଠୀ ମେଳନ
 ନାମକରଣ ହୋଇଅଛି ।

ପୂର୍ବରୁ ଠାକୁରମାନଙ୍କ ବସିବା ନିମିତ୍ତ
 ବିଶେଷ ବନୋବସ୍ତୁରେ ବେଦମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ବିଧି ଅନୁସାରେ ତହିଁରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମି ଓ ରମ୍ୟା-
 ରୁମାନ ପ୍ରୋସ୍ତୁତ ରହିଥିଲା । ଠାକୁରମାନେ
 ମେଳନ ପଡ଼ିଥିଲେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲା ମାତ୍ରେ ବାବୁ
 ମହାଶୟମାନେ ପାଞ୍ଚୋଟି ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ନିମିତ୍ତ
 ଦେବତାପରେ ବସୁନମାନ କରାଇ ଥିଲେ ।
 ଏବଂ ନିମ୍ନମାନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବସିବାରୁ
 ହୋଇଥିଲା ।

ସର୍ବାପେକ୍ଷା ନୂଆ ମଠଠାକୁରଙ୍କ ଅଗମନ
 ସମାବେଶ ବିଶେଷ ରୂପେ ବହୁଧରୁ ଅଭି-
 ଭବ ମେଳନ ପଡ଼ିଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପୀ ରହିଥିଲା ।
 କାଳୀ, ଗଣ୍ଡା, ଦାଶ, ପ୍ରଭୃତି ମୂର୍ତ୍ତିମାନ ଓ ଗୋଟି
 ପୁଅ ଅପଣା ସହର ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରାୟ ଲୋକ
 ଯାତସତ ଶ୍ରଦ୍ଧାନ୍ତୁ ଅସିଥିଲେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଠାକୁ-
 ରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଏକତ୍ର ଲୋକକୁ ବସ ନ
 ଥିଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟାନୁସାରେ ଦେହ କାହାର ଅଭ-
 ମର ହୁଅ ନ ଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ଅସିଥିବା ଗୋଟି ପୁଅ, ଦେବତା, ଭୃଷ୍ଣଲକ୍ଷ୍ମୀ,
 ଭାଉଜଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଦେବୀଦେବୀ ପୁଅଙ୍କ ଏବଂ
 ଗୋପାଳକର କରୁଣି ଶେଷରେ ଦର୍ଶନ ମଣ୍ଡ-
 ନକର ମନ ଦୁଗ୍ଧ ଦୋଇଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ
 କୋଷ ଦୂରରୁ ବର୍ଷକ ମଣ୍ଡଳୀ ସମବେଶ ହୋଇ
 ଥିଲେ । ଏଅଞ୍ଚଳର କୌଣସି ମେଳନରେ ଏତେ
 ଯାତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳୀ ଦେବାର ବେଦେ ଦେଖା ନ
 ଥିଲା । କହି ଆଦ୍ୟନ ଭବରେ ହୋଷାମେଳର
 ଅମୋକ ସର୍ବଠାରୁ ବଡ଼ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅବାଳକଙ୍କ
 ବରଣା ବହାର ଗୁଳ୍ୟ ହୋଇ ଶେଳରେ ପ୍ରମତ୍ତ
 ହୋଇଥିଲେ । ଅମ୍ବେମାନେ ଜୀବନରେ ଏପରି
 ଅମୋକ ପ୍ରମୋଦ କୌଣସି ମେଳନରେ ଅନୁ-
 ଭବ କରି ନ ଥିଲେ । ନିମ୍ନେ ସର୍ବମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ମେଳନ ନିମି ରହିଥିଲା ଯଦି ପ୍ରବେଶ ମାତ୍ରେ
 ଠାକୁରଙ୍କ ନିଜ ବଢ଼ିଲେ ସେଠାରୁ ନିଜ ବୁଦ୍ଧି
 ଅଗମନ କଲେ ।

ସ୍ଥାପନ ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କର ଏପରି ଗୋଷ୍ଠୀଏ
 ନୂତନ ସଙ୍ଗୀତାନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖି ଅମ୍ବେମାନେ
 ତାହାଙ୍କର ଭୂମି ପ୍ରଦାନ ଶାର୍ଦ୍ଧନ କରି ଉତ୍କ-
 ରଙ୍କ ନିକଟରେ ବାବୁ ମନୋବାଦ୍ୟରେ ମହଲ
 ଦାମନା କରୁଥିଲେ । ଏକ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
 ବିମାତ ପୂର୍ଣ୍ଣକା କରୁଥିଲେ ସେ ସେମାନେ ଭଲ
 ଦନ ମେଳନର ସ୍ତାପିତ୍ୱ ପ୍ରତି ଚିତ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ପଦା-
 ଇଗଲେ ଅନୁମାନଙ୍କର ସକଳ ଅଗ୍ରା ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇଯିବ । ଭବ ।

୨୩୩୮୮	}	କଟକର
		ସେ ଅଞ୍ଚଳର
		କଟକର
ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।		
ଶ୍ରୀମତୀ ଦାମା ।	କା. ହିଲୋକ	୫ ୨ ୫
ବାବୁ ହିଲୋକର ସମ୍ପର୍କ	କଟକ	୫ ୨
କଟକର ମଣ୍ଡଳୀ		୫ ୦
କଟକର କଲେଜ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦
କଟକର ଉପସ୍ତୁତ ମହାଳ	କଟକ	୫ ୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

CHATRES
 NEW INDIAN CIRCUS.

ଉତ୍କଳ
 ନୂଆ ସରକାରୀ ଚାମାସା
 କଟକ ମିଉନିସିପାଲିଟୀ
 କଲେଜ ହଲରେ
 ବୃତ୍ତ-ଡେରା ମଧ୍ୟରେ
 କେବଳ ଦି ୫ ନ ହେବ
 ଅର୍ଥାତ୍ ତଳେ ମର୍ତ୍ତମାସ ତା ୨୩/୩/୧୮-
 ୨୩୩୦ ପ୍ରସଙ୍ଗେ ।
 ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବିଶେଷ ବୃତ୍ତ ଏ ନଗରର
 ନାନା ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରକାଶିତ ବୃତ୍ତ ବିଜ୍ଞାପନକୁ
 ଅବଗତ ହେବେ ।
 ସରକାର ପ୍ରଶାସନା ସୁଖାଟ ନିକଟ ସଙ୍ଗୀ
 ଦଳିଠାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ।

ଧୂଳିକଳା ।

ଆଜିଯଯ୍ୟନ୍ତୁ ଯେତେ ସୁଅଙ୍ଗବତ୍ସୁ ବାହାର
 ବସ୍ତୁ ବନ୍ଧୁରେ ଏମନ୍ତ ବତ୍ସୁ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ
 ଏହା ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବୋଲିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ
 ତାହା ୧୦୨ ପୃଷ୍ଠାରେ ଧୂଳି ନମୁନାରୁ ଧୂଳି-
 ଲୋକ ସମନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନାକଥ ସୁଅଙ୍ଗ ସୁଲଳିତ
 ସୁମରୁନିଶ୍ଚିତେ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ପାଠକେ ଅଭେଧାଠ କଲେ
 ଏଥିର ମର୍ମ ଜାଣିପାରିବେ କର୍ମେଷ ଲେଖିକା
 ବାହୁଲ୍ୟ ।

କଟକସ୍ଥିତ ଡାକ୍ତରୀ ମହାଲୟରେ ବିକ୍ରୟ
 ହେଉଅଛି ଏଥିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮
 ମୋସସଲ ପ୍ରାକ୍ତକର ମୁଦ୍ରାତା ୩ ୦ ୧୨
 ତାକମାହାସୁଲ ପଡକ ।

ଶ୍ରୀ ବାମନସ୍ତ୍ରିବେଦ

NOTICE

Wanted a Draftsman on a salary
 of Rs. 20. per month. Preference
 will be given to one who can draw
 neatly from sketches. Applications
 with samples of drawings will be
 received by the undersigned up to
 20th instant.

District Engineer's office
 Dhenkanal 3-3-98. } Bankim Chandra
 Mozumdar
 District Engineer
 Angul.

ଫିଲ ଓହାର ଏସ୍ତ କୋ ଉତ୍ତରଲିଖିତ
 ପ୍ରକାରର ଓହାର ନକସାବାନ ଓ ସାଦା ଡାକ୍ତର
 ଶିକାର ।

ସେଲେଗ୍ରୀର ସ୍ତରୁ ରୂପାକେଶର } ଗୋ ୧୫୦
 ତେଜ କାର ଓ ମେକଣ୍ଡି ପୁସ୍ତକ } ୫ ୧୨ କା
 ଏକନ ନିବନ୍ଧବାନ } ୫ ୧୪୯ କା
 ଗ୍ରାହକେ କଲିକତା ବାହରେ ଏଠାରେ
 ପାଠ ପାରିବେ ଏହାଛଡ଼ା ନାନାପ୍ରକାର ଓହାର

ଆମ୍ଭ ଦୋକାନରେ ବିକାଶୀୟ ଗଢ଼ିତ ଅଛି ।
 ସାହାକର ଯେ ପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଜନ ସେ ଆମ୍ଭ
 ଦୋକାନରେ ବଡ଼ କଲେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବୁଝି
 ପାରିବେ ମୋସସଲ ଗ୍ରାହକ ଭଙ୍ଗାକଲେ କେଟି-
 ଲୁଗ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଉତ୍ତରଲିଖିତ ପ୍ରକାର ଯେନପେସ ରେଡି
 ଓହାର ରୂପା କେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୪ ୯

ଅଠକଣ୍ଠା ଗୁଣର ଉତ୍ତର ଲିଖିତ ନକସାର
 ଓହାର ରୂପା କେଶର ଗୋଟି ସାଲୁ ଓ ପୁନା
 କେଶର ବଡ଼ ସାଲୁ ।
 ରୂପା କେଶର ଯେନପେସ ଓହାରର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୪୦ ୯
 ,, ଡାକ୍ତରୀବାଲୁ ,, ଟ ୪୫ ୯
 ପୁନା କେଶର ଯେନପେସ ଓହାରର ,, ଟ ୧୨୦ ୯
 ,, ଡାକ୍ତରୀ ବାଲୁ ,, ଟ ୨୦୦ ୯
 ଚୌଧୁରୀକାରୀ ସେଖ ଅବଦୁଲ ଅଜିଜ
 କଟକ } ଓହାର ମେକର ଓଜୁସ୍ତେଲର

NOTICE.

Wanted immediately a temporary
 Overseer on a salary of Rs. 50 per
 month including allowances for the
 Dhenkanal State. Preference will be
 given to one having experience in
 construction of bridges.
 District Engineer's office,
 Dhenkanal 3-3-98. } Bankim Chandra
 Mozumdar,
 District Engineer
 Angul.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କବିତାବଳୀର ସ୍ଵଭାବିକତା ମାନମୟ
 ରାଜା ଶ୍ରୀ ଦେବୀଶ୍ୟାମାଳ ଦେବ ବାହାଦୁର
 ମହୋଦୟଙ୍କ ସମୀପରୁ ଲିଖିତ ଅନୁମତ
 ଗ୍ରନ୍ଥକର କର ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତିକାର
 “କିଶଦ-ଦ୍ୟାପ୍ୟା”

ମୁଦ୍ରିତ କରୁଅଛି । ଅଜନକ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେବ କି ।

ଶ୍ରୀ ଅର୍ତ୍ତସାଗ ଶତପଥୀ
 କଟକ ।

* ଗରପ୍ତକ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତରେ ଘଟିବା ପାଠକ ମହୋଦୟ
 ରୁଲକମେ “ସୁଗୁରୁଦ୍ୟାମା” ପରିଚ୍ଛେଦେ ବାସ୍ତବକ ତାହା
 “ଦଶଦକ୍ୟାପ୍ୟା” ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେବ ।

NOTICE.

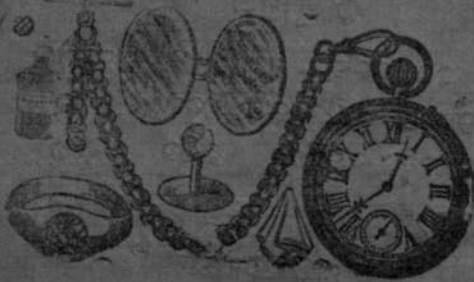
For sale a High four seated Tum
 Tum with cushions built by Cook &
 Co. in servicable condition Rs. 150.
 Also a Phaeton built by Dykes & Co.
 with coach box or self driving,
 in servicable condition, cost second
 hand seven hundred, now offered
 for Rs. 350 with cushions and lamps
 complete.

Also a Jinrickshaw with lamps
 Rs. 40. Apply to Mr. F. BOND
 Cuttack

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହି କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା
 କଟକସ୍ଥିତ ଯାଉଗ୍ରାସ କମ୍ପାନୀଦ୍ଵାରା
 ଅକ୍ଷରପାଳିକା କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଇଂଲିଶ
 ଓ ହିନ୍ଦୀଭାଷା ସାଲୁର ଓଜୁସ୍ତାଅକ୍ଷର
 ଓ ଇଂରାଜୀ ସୁଲପାଲିକା ଉତ୍ତର ଏକ
 କାନାପ୍ରକାର ଶାନ୍ତିଲିନକ୍ଷା କୋଣସି
 ରାପାମାନା ପାଇଁ କାହାଉ ପ୍ରୟୋଜନ
 ହେଲେ ସେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବସ୍ତୁତ ହେଲେ ଆମ୍ଭେ
 ଯୋଗାଇ ପାରିବୁ । ଅବେଦନ କଲେ
 ଅକ୍ଷରଦର ନମୁନା ଦେଖି ଦର ଜାଣି
 ପାରିବେ ।

ଦରଦାବତାର } ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀକର ସ୍ଵ
 କଟକ } ମାନେଲର

OUR X'MAS.

CLEARANCE SALE.

To introduce our cheapest & best watches among our native and European patrons, we have decided to clear these watches at very lowest rates. We defy competition

Ry. Regulator Watch Rs. 5. (with 5 presents)

The world renowned perfect time keepers keeps 36 hours time and guaranteed for 5 years.

GRAND PRESENTATION:—

Purchasers of this watch will get free of charge viz:—(1) one fancy chain (2) 1 set studs and links (3) 1 silk handkerchief (4) 1 ring (5) 1 bottle essence. Packing and postage 12 ans. Extra RY, REGULATOR WATCH, without present Rs. 4.

- Silver hunting, key wind watch Rs. 11-8. Ditto openface Rs. 10-4. Metal hunting, key wind watch Rs. 9. Silver Half hunting Rs. 14. Metal calender watch Rs. 20. Ditto silver Rs. 25. Popular Lever metal watch Rs. 10-14. gold openface watch Rs. 25. Ditto Hunting Rs. 60. Ditto Half hunting Rs. 40. All guaranteed for 5 years.

WHOLESALE RATE.—Purchasers of three watches (any of the above) at a time will get packing postage free. Ditto 6 watches will get one watch free.

RY. PIN SET GENTLEMAN WATCH small size, inside glass dome jewelled and highly finished Rs. 6. Ditto Silver case lever Rs. 14. All Watches supplied with extra glass pring and case box.

THE NORTH EAST WATCH CO. 5 Lower Chitpore Road Lall Bazar Calcutta.

ଦୁର୍ଗାୟ ସମ୍ବରଣ ।

ସୁରଲ-ଶରୀର ରକ୍ଷା ।

ସର୍ବଦର୍ଶିତ ଓ ନୂତନ ଉତ୍ତମପଦ୍ମ । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ କଥାଯାଉଅଛି ଯେ ଅମ୍ଭ କୃତ ଉପରେ ଶୁଣି ପୁସ୍ତକ ବେଙ୍ଗଲମରଣ୍ଡି-ମେଶ ପ୍ରମୁଖ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମାଗାରୀ ତାଲିକାରେ ଶା-ହେବନ୍ କର୍ତ୍ତୃକ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା କ୍ରମାଗାରୀ ଇନ୍ଦ୍ରପେଟରେ ମହୋଦୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ସମଗ୍ର ଉତ୍କଳର ଅଫିସ୍‌ମାନଙ୍କେ ଏବଂ ଲେଖକ ପ୍ରାୟମେଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମୂହରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ପ୍ରଚଳନ ହେଉଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଟକ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ‌ହୋମ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଡ ୧୫୦୦୦ ଟ୍ରାଣ୍ଡିଂ ଟୋଲ କରୁଥିବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ପ୍ରକାଶକର ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ।

ସରଳ ଶରୀରରକ୍ଷାର ପ୍ରଣାଳୀର ପ୍ରକାଶକର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

ଓଡ଼ିଆସଂସ୍କୃତ ମେତକେଳିକଳା ବାଲୁକାଲିଖିତକ

ଦନାରସ ମାଲ ।

ଦନାରସରେ ଅମୃତ ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି । ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଦନାରସୀ ମାଲ ଗୋଦାନଦା ଅମୃତ ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେ ଲାଭକର ନାନାପ୍ରାଣଦାୟୀ ସୁଜା, ଚୈତ୍ୟରମାଳକୁ ବିକ୍ରୟପ୍ରଦେ କହୁବାଳ ମାଲ ଗୋଦାନ ଅସୁଅଛୁ । ଅମ୍ଭ ସହର ବାଲବାର ବଳେ ବେହୁ ବୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରକ ହେବାର ଚିତ୍ତମାତ୍ର ଅସଂଭବ । ବାମଣୀ, ବେଲୁଣ୍ଡର, ପାଟିନୀ, ଅଠମଣ୍ଡକ, ରାୟଗଡ଼, ସତେଇକଳା ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥଳର ମହାସୁଜା ବାହାଦୁରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ବରୁ ବଳେ ଅମୃତ କଥା ପ୍ରକୃତ ସୁବାର ଜଣା ପଡ଼ିବ ଯାହାକର ସେ ବହୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଅବଲମ୍ବେ ବେଲୁଣ୍ଡକର ପାର୍ଶଲରେ ପଠାଇ ଦୟା ଦିବ । ମାଲ ମନୋମତ ନ ହେଲେ ବା ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ ଦକଲାଇ କଥା ଦିବ ବା ଟଙ୍କା ଫେର ଦଥାୟିକ ବରୁ ମାଲର ମାସୁଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ବେଦାକୁ ପଡ଼ିବ ଅମୃତ ବାଣିଜ୍ୟ ହୋଇଲେ ଜମ୍ଭୁରଣିତ ପ୍ରକାରମାନ ଉତ୍କଳ ସମାପ୍ତେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ

ଥାଏ । ଯଥା ଦନାରସୀ ଜରବାର ସାକ୍ଷୀ, ଧୋଡ଼ ଚକର, ଷୋଷ, ବୋଟ, ଗୋରା, ଚଂଶାମ ବାସ୍ତା, ସଙ୍ଗୀ ଦୋପଟା ମଉଲ, ଶିରରେ ବାଳ ବାର ଫେଟା, ରୁମାଲ, ସାଲ ଏବଂ ନାନା ପ୍ରକାର ରତ୍ନାଦି ଖଚିତ ଅଙ୍ଗୁଣ ପ୍ରଭୃତି ।

ଏହା ଛଡ଼ା ସୁନା ରୂପାର ବାସନ, ସୁନା, ରୂପାର ଗିଲଟି କ୍ରମ ହାତର ହାଲୁକା ପ୍ରଭୃତି ପଦାର୍ଥ ବରୁକ ଅନୁସାରେ ହସ୍ତାର କରାଇ ଦେଉଁ । ବରୁକ ଦେବାବେଳେ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟର ଉତ୍ତରୀଣ ଅତିମ ଦେବାକୁ ହେବ । ବେହୁ ବେଶୀ ମାଲ ଉପୁ କରବାର ଲଜ୍ଜା କର ପଡ଼ି ଲେଖିଲେ ଅମୃତ କର୍ମକ୍ଷ୍ମ ବା ଅମ୍ଭେ ସ୍ୱପ୍ନ ଯାଇ ପାରିବୁଁ ।

ଡାକରେ ପଞ୍ଚ ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ କ ଉପାସୁରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଡାକରେ କ ରେଲରେ) ପଠାଇବାକୁ ହେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବିଶେଷ କାରବାର ସୁବାରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରିର ରଖିରହି ସୁବରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ପଞ୍ଚ ଲେଖିଲେ ଉଦନୁସାରେ ବାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ କରି ପାରିବୁଁ । ପତ୍ରର ଲକ୍ଷଣା (ବହୁରକରଣ) ଉପରେ ଅମୃତ ନାମ ଓ ଠିକଣା ହୁଇ ବା ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ ଶୀଘ୍ର ଅଧର ଜଗତପଦରେ ଅମୃତ ହସ୍ତଗତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁମାଲ ଲୋକାନାଥ ରୁଞ୍ଜନର ପାଟିକ ଦନାରସ ପିଠି

ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ବି ଶ୍ରୀପଦ ପ୍ରସାଦକାର ଶର୍ଚ୍ଚା ଚଳଇଣିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା— ପ୍ରଥମପତ୍ର ସଦାପେ

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include ଶାକାପତ୍ର, ଅଧ୍ୟାୟକ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ.

ମାତ୍ର ଦୌଣ୍ଡ୍ୟତାରେ ଯେତେ ଅଧିକ ଦେଲେ ତେଣୁ ଶର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦୦ ରୁ ଜଣା ଦେବ ଲାଭ । ଉତ୍କଳ ଓ ଉପାସୁର ସଦାପେ ଶର୍ଚ୍ଚାପ୍ରକାଶକ ହେବା ଓ ଉତ୍କଳର ଯଥାକ୍ରମେ ହେବ ଅଧିକ ସମ୍ପଦ ସଦାପେ ସୁଖ୍ୟ କରାଯାଉ ବୋଲାଇବ । ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳର ଶଠାଳି ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳର ଧରଣ ବାହାରିବାର ଧରଣ ୦୦୦ ୦୦୦ ୦୦୦ ଧରଣର ସମ୍ପାଦକର ଧରଣ ୦୦୦ ୦୦୦ ୦୦୦

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ପାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ
ପୃ ୧୪ ଖଣ୍ଡ

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଗ୍ରେର ପୃଷ୍ଠା ୧୯୯୯ । ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟାରେ ପୃଷ୍ଠା ୧୯୯୯ ସାଧ୍ୟ ହେବ ।

ଅଗ୍ରେର
ପୃଷ୍ଠାଦେୟ ୪୭

ବିଜ୍ଞାପନ

ସନ ୧୮୯୮୧୧ ମସିହା

ଏବଂ

ଉତ୍କଳ ସନ ୧୯୦୩୧୩୦୭ ସାଲର

ମୂଳନ ପଞ୍ଜିକା ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରତି-ଂକଳ୍ପାଗାର ସଂସ୍ଥାପନରେ ଅନା-
ନ୍ୟକର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ନିର୍ମୂଳକ ମୂଲ୍ୟରେ
କରନ୍ତୁ ଦେଉଅଛୁ ।

ବହୁପାଠି ୪୦ । ଚାକମାସୁର ୪୦ ।
ପ୍ରେମପାଠି ୪୦ । ୧୭ ୪୦ । ୧୭

ମୋକ୍ଷସାଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଧିକପରିମାଣ
କଠିଣ ଦେବାକୁ ବନୋଦିତ ହୋଇଅଛୁ ।
ପ୍ରାକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଉଅଛୁ ଯେ
ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ସଂସ୍ଥାପନରେ ଅଧିକପରିମାଣ
ବିଜ୍ଞାପନରେ ନ ଭୁଲି ଚଳପରିଚଳକାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

୧୮୯୮୧୭ } ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀଗାର ସ୍ୱପ୍ନ
ସମ୍ପାଦକ

ଉତ୍କଳର ମହାନୀତି ଅବଧି ବଢ଼ିମାତ୍ର ଉଣା
ପତ ବାହି । ଗରବର ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ
ଯେତେ ଲୋକ ଏ ସେତେ ନଷ୍ଟ ହେଉ-
ଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଚର୍ଚ୍ଚିତୁ ଅଧିକ । ଲୋକ ଦମନ
କରିବାର ସଂଯୋଗ ଉପାୟ କରବାକୁ
ସରକାର ଚପୁର ମାତ୍ର ପଳ ବଳ ଦେଉ-
ନାହିଁ ବଳି ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଶ୍ରେଷ୍ଠତ ଧର ମାଲେଟି ବାହା-
ରୁ ଅଧି ଅଧିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ନାହିଁ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାପାଏ ଚାହାନ୍ତିର ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଉତ୍ତମ ନୁହେଁ
ପ୍ରାକ୍ତମାନେ ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତ ଭଲର ସିଦ୍ଧାର
ପ୍ରକାଶ ଦେଉଅଛନ୍ତି । କଥାଟି ତୁ ଅଧି
ବକଳାଟକର ଚୋପ ସେତେଟିଏ ସରକାର
ଉତ୍କଳର ନିରାଦେବ ବନେ ଧର ପଦରେ ନିଶ୍ଚଳ
ଦେବେ ।

ଉତ୍କଳର ମାଲେଟିରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବା
ଲୋକର ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ସାପ୍ତାହିକ
ରପୋଷ୍ଟରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ ଏକା ମାତ୍ରା ପ୍ରଦେଶ
ଜିଲ୍ଲା ଅଧି ସରକାର ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରାୟର ଅକଣ୍ଠା
ଅପାପ୍ତ ଏବଂ ଅକଣ୍ଠା ଅଟେ । ମାତ୍ରାଲର
ଅକଣ୍ଠା ଅପଣ୍ଡାପ୍ରକାଶ ଏବଂ ଶମାଦର ମୂଲ୍ୟ
ଅଧିକତା ରହା । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ସିନ୍ଧୁର କେ-
ତେକ ଅଂଶକୁ ଅଧିକତା କୁହନ୍ତି ବାଧ୍ୟଅଛି ।

ସୀମାକୁ ସ୍ୱଳ କରୁଥିବନଦେଲ ପ୍ରକଟ ଅଛି ।
ସୁଦେଶ ଜାଗାସୁ ଲୋକକୁ ଯେତେ ଦେଲ
ପ୍ରକଟ ଦେବାକୁ ଏବଂ ଅର୍ଥକଣ୍ଠ ଦେବାକୁ
ଅଦେଶ ହୋଇଅଛି ତହିଁର ଅଧିକାଂଶ ଦାଖଲ
ହୋଇଅଛି । ଅକଣ୍ଠା ଦାଖଲ ଦେଲେ ସର-
କାର ସମାଜକ ସହତ ଗୋଟାଏ ବନୋଦିତ
କରି ସେନା ବାହୁଡ଼ାଇ ଆଣିବେ । ସୀମାକୁ

ପ୍ରଦେଶରେ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଚଳୁନ ବରୁ ଏହାର
ଅନୁମାନକର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଓଡ଼ିଶା ଓ ନବସମାପରେ ପାଠ କରୁ ଏ
ଗତ ବାରୁଣୀ ଉପଲକ୍ଷରେ ବାଲେଶ୍ୱରଠାରୁ
ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ବଳ ସାଧାରଣରେ ମନୋମନ
କମଳେ କଲକତାରୁ ମାନ୍ୟୁଲେ । ସୁଖି କେତେ
ଲୋକ ସେହି ସମୟ ପ୍ରକାଶକ ନୁହ ରେଲ-
ଦାଟର ମାଲିଗାଡ଼ରେ ଚର୍ଚ୍ଚି କଲକତାରୁ ବମନ
ଜଲେ । ମାଲିଗାଡ଼ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ସକାଳ ଶ୍ରୀ ୧୫
ଦେଲେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ପହୁଞ୍ଚ ଶ୍ରୀ ୧୦ ଖା
ଦେଲେ ବାହାର ଯାଉଅଛି । ଏକ ଶ୍ରୀ ୧୫ ଖ
ମଧ୍ୟରେ କଲକତାରୁ ସେଠାକୁ ଆସୁଅଛି ।

ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜେନରଲ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏଲ-
ଗିନ ବାହାଦୁର ଜମିଦାର ସମ୍ପ୍ରଦ ବାରିକ ସର-
ରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସେ ଆଗାମୀ ବସ-
ମ୍ବର ମାସରେ କାର୍ଯ୍ୟ ତ୍ୟାଗ କରି ଏ ଦେଶକୁ
ବଦାୟ ଦେବେ ଏବଂ ତହିଁର ବନୋଦିତ ନିର-
ବା କାରଣ କଲକତର ସେତେଟିଏକ ନିକଟକୁ
ପଢ଼ି ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ କୁତଳ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ
ଜେନରଲ ହୋଇ ଯେଉଁ ମହାଶୟ ଆଟକେ
ସେ ବସନ୍ତ ମସ ଅଧିମ୍ବରେ କଲକତାରେ ଅଛି
ପହୁଞ୍ଚିଥିବେ ସେ ସମୟକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଫେର
ଅଧିକା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ୱର ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

ମହାମାୟା ନିଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇ
 ଦାନକର୍ତ୍ତାବଦବାସୀମାନେ ମହା ବ୍ୟସ୍ତରେ
 ପ୍ରତିପତ୍ତି କେହି ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ନେଇବ
 ଛୁଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ବାହ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବଳପୂର୍ବକ
 ହିକା ଦଥାୟିବ, ଅନ୍ତଃସ୍ତର ପ୍ରଥା ରକ୍ଷା ବିଷୟରେ
 ବ୍ୟାଧାତ ବଞ୍ଚିବ, ପାମାୟ କଳରେ ଔଷଧ ଟିଣ୍ଡାଇ
 ଦୟାପୂର୍ବକ ଭବ୍ୟାବ ଏପ୍ରକାର କଥା ରଚାଇବା
 ଅଭିଯୋଗରେ କେତେକ ଲୋକ ଏହି ମଧ୍ୟରେ
 ଧନ୍ୟ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି । ମହାମାୟା ଲୋକଙ୍କର ଅନେକ
 ପ୍ରକାର ଲାଭପ୍ରସ୍ତର କାରଣ ହୋଇଅଛି ।

ହଜିବମ୍ଭରେ ପାଠ କଲେ ଏଥର ଏହି
 ଏ, ପଞ୍ଚମା ସାକା କି ଗତ ସପ୍ତାହରେ ହୋଇ
 ଗଲ ବହିରେ ଇଂରାଜୀ ସାହିତ୍ୟର ଗୋଟିଏ
 ପ୍ରଶ୍ନ, କଳକର୍ତ୍ତା ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ବୋଧା-
 ନିତ ସମ୍ଭାଳ ଓଲଟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ଅପସ୍ତ-
 ଶିଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୋଟିଏ
 ନକର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ବହିକୁ ବି ପ୍ରଶ୍ନ । ଶେଷ
 ଦୁଇ ବିଷୟରେ ପୁନଶ୍ଚାର ପଞ୍ଚମା କ ଦେଲେ
 ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବାସ୍ତବ ହେବ ନାହିଁ । ପଞ୍ଚମା-
 ମାନେ ବିଷୟ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିବାର ଛାଡ଼ିବ ।

ବଡ଼ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଦସ୍ୟ ମାନ୍ୟବର
 ବିପ୍ଳାବୀ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରାଅଛନ୍ତି ଯେ ସନ ୧୮୯୬-
 ୯୭ ସାଲର ବାଟିକ ବିକରଣୀ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଲାଗୁ
 ଲାଗୁଥିଲା ଲେଉଟିଏ କମ୍ପାନୀର ଅଧୀନରେ
 କି ୧୯୧୫ ଓ ଉତ୍ତରୋପାୟ କମ୍ପାନୀର ପିରିଓଡ଼ୀ
 ଏକ କି ୧୯୦୮-୨୨ ଓ ଦେଶୀୟ ଲୋକ ସେବା
 ମାନ୍ୟବର ବିଶ୍ୱନାଥ ପ୍ରସାଦ ଲେଖାପତ୍ରିକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ନିୟୋଗ କମ୍ପାନୀ-
 ଦ୍ୱାରା ହୁଏତ ଉଚିତ୍ତେ ଓ ଉଚିତ୍ତେ କରାଯିବ ନାହିଁ
 ଏବଂ ସେ ସବୁ ବାସ୍ତବ ପାଠ୍ୟ କି ପ୍ରକାର ବିଷୟର
 ଅବସ୍ଥାକ ଚାହା ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

ମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅପେକ୍ଷା ଦେଇଅଛନ୍ତି
 ଯେ ଲେଉଟିଏ ମାନେ ଅପଣା କମ୍ପାନୀର ବିଷୟ-
 ଠରେ ପ୍ରତି ଉଚିତ୍ତରେ ମୁଖ୍ୟକର୍ତ୍ତାରେ ଶକ୍ତି
 ପ୍ରଦାନ ଦୁଇଅମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ
 ଦୟା ଲେଖିବେ । ବଲରେ ବାସ୍ତବ କରବା
 ଦୁଇଅମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ପ୍ରଥା
 ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରକାଶ ଦୁଇଦ୍ୱାରା ଉଚିତ୍ତାୟୁଅଛି ।

ନା ଏକ ଦେଶୀୟ ଦୁଇଅମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦେଉ-
 ଅଛି କି ନା ଏହି ବିଷୟ ଉକ୍ତ ଉପାଧିରେ
 ବିଶେଷତ୍ୱରେ ଲେଖିବାକୁ ହେବ । ସକଳ ପ୍ର-
 ଦେଶରେ ଏହିପରି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଦେବା
 ବାଧ୍ୟମ୍ୟ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଜଣେ ବଡ଼ କଲକତା ବା-
 କୋଟରୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ ନଗରର ଶ୍ରୀ
 ରାମନାଥର ଠାକୁରଙ୍କର ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ସ୍ୱଳ୍ପ ନିରମରେ କଷ୍ଟାସକତ ବିକାଶୀ କରୁଣ-
 ମଳ ଖରବ କରୁଥିଲେ ସେହି ସମ୍ପର୍କୀୟ ନମ୍ବର
 ମୋକଦ୍ଦମାର ଅଧିକ ବିକଳମାସ ଚା ୧୮ ରଖରେ
 ଦାଇକୋଟରେ ନିରମ ଶରଦବାର ସପ୍ତମରେ
 ଉକ୍ତୀ ଦେଲ । ବକସି କଳାଇର ବଳପୁନ
 ରଗର କୋଠା ସମ୍ପର୍କୀୟ ମୋକଦ୍ଦମାର ପରିଲ
 ଗତ ଚା ୨୦ ରଖରେ ପୁନଃ ବିଷୟ ନିମନ୍ତେ
 ଏଠା ସବୁ ଜଳର ନିକଟରୁ ପଠା ବିକାର ହୁଲୁମ
 ହେଲ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁକଦ୍ଦମି ଅଧାଇକରେ
 ସଦାନଳ ମହାନ୍ତି ସେହି ମୋକଦ୍ଦମା କଲକତା
 ଯାମପ୍ରସ୍ତାପନା ନିକାଶୀ ବାବୁ ମହାଧନାଥ ମିତ୍ରବା
 କାମରେ ଦାଏର କରୁଥିଲେ ତହିଁର ଅଧିକ
 ଗତ ଚା ୨୪ ରଖରେ ମିଶ୍ର ମହାଶୟର ସପ-
 ସରେ ଏକପ୍ରକାର ଉକ୍ତୀ ହେଲ ।

କଳ ପ୍ରଦେଶର କେନାଲମାନଙ୍କରୁ ଖରପ
 ପସଲ ନିମନ୍ତେ ସନ ୧୮୯୬-୯୭ ସାଲରେ
 ମା ୨,୧୨,୨୪୯ ଶ ହୁମିରେ ଜଳ
 ମହାଭବାର କରୁଥିବାର ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର
 ସନ ୧୮୯୬-୯୭ ସାଲରେ ସେହି ପସଲର
 କରୁଥିବାରୁ ମିଶ୍ର ପରମାଣ ମା ୨,୧୨,୦୯୪ ଶକୁ
 ବୁକି ହେଲା କେବଳ ପାଟିବା କେନାଲ ଛଡ଼ା
 ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ କେନାଲ ଉଲ୍ଲଭାନ ସେତର
 କରୁଥିବାର ବୁକି ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।
 ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାୟ ୨୮ କଳର ମାତ୍ର ବୁକି
 ହୋଇଅଛି । ସନ ୧୮୯୬-୯୭ ସାଲରେ ମୁକ୍ତ
 ହେଉ କେନାଲକର ସେତରୁ କେବାର ଅଧିକ
 ପ୍ରସ୍ତୋତନ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସନ ୧୮୯୬-୯୭
 ଅଧିକ ତରତ ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ବୁକି ହୋଇ-
 ଥିବା ପ୍ରକାରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସେତରେ
 ଜଳ ମହାଭବାର କରୁଥିବାର ଦେବାରୁ ଏହାର
 ପ୍ରତିପଦ ହେଉଅଛି ସେ ନାଲକର ଉପ-
 ବାସତାରେ ଲୋକଙ୍କର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ବଡ଼

ଅଛି ଏକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗତ ନିମନ୍ତେ କରୁଥିବାର
 ଦେବାର ନିମ୍ନ ସଫଳ ହୋଇଅଛି ।

କଳପ୍ରଦେଶର ଗତ ବୁକିରେ ଦାନଦା
 ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ପାରିବୁ ସେହି ସାହାଯ୍ୟ ବିଷୟ
 ଯାଇଥିଲା ତହିଁର ବିବରଣୀ ବିକାଶଅଛି ।
 କଳପ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରାୟ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
 ପ୍ରାୟ ୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେବାହାର ଅଧିକ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଏବଂ ଉଚିତ୍ତର ସାଧାରଣ ଦାନ ପାରିବୁ
 କଳପ୍ରଦେଶରୁ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିକାଶାୟିଥିଲା ।
 ସଦାପୁତ୍ରା ୨୨ ଲକ୍ଷ ଅଧିକ ମଧ୍ୟରୁ ୧୧ ଲକ୍ଷ
 ୨୨ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଯାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରାୟ
 ୨୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସାହା ଉକ୍ତରୁ ରହିଲା ଯାହା
 ଉପସ୍ଥାପନ ଅବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟୟ ହେବା କାରଣ
 ପ୍ରଥମରୂପେ ସରକାରୀ ଚକ୍ରକଳରେ ଗୋଟିଏ
 ମୁକ୍ତ କମିଟି ମାଲପତରେ ଗଠିତ ରହିବାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି । ସେ ସମସ୍ତ ନିମନ୍ତେ
 ମହାଜନ ଉଚିତ୍ତ ଏବଂ ଅନାୟା ହିତୁତ୍ୱେ
 ପ୍ରଦେଶର ଜଳର ଦାନ ବା ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନିକାହରେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ଖଣ୍ଡିତ ବାଲିକା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
 ଅଛି । ତହିଁରେ ଓଡ଼ିଶାର ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷିତ ହିତୁ-
 ଲୋକଙ୍କର ନାମ ପାଠ କର ଅନିତ ସମ୍ପର୍କ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଯଥା;—

- କଟକରେ
- ବାବୁ ଗୋପାଳବନ୍ଧୁ ଦାସ
- ” ପ୍ରକାଶକ ଦାଳପୁ
- ” ଚାନ୍ଦିପୁର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
- ପ୍ରସାରେ
- ବାବୁ ଦରହମ୍ପୁ ଘୋଷ
- ” ଶ୍ରୀରାଧିକ ଘୋଷ

କଳପ୍ରଦେଶର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଧିକ ସାମ ରକ୍ଷା
 କରୁନାମାନଙ୍କର ଶକ୍ତି ଜଣେ ବିଶ୍ୱାସୀ ମାତ୍ର
 ଦ୍ରବ୍ୟ ବୁକିରବାରୁ ସେ ବାପୁଶା ହୋଇବାର
 ଦଳୁ ବିଶ୍ୱାସୀ ବିଶେଷ ଧର ପ୍ରକାରେ ସେତ
 ଲୋକର ସମ୍ଭାଳ ପାଇ ଚାହାରି ଶକ୍ତି ବୁଧ
 କଲ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଗଣ୍ଡାମରେ ଜିଏ
 ବିଶ୍ୱାସୀ ଓ ବିଶ୍ୱାସପତନରେ କିଏ ଶ ବିଶ୍ୱାସୀ
 ଦତ୍ତା କର ସେତ ଲକ୍ଷିତ ପ୍ରାକରେ ଅଧିକ
 ଧନ୍ୟ ପଡ଼ିଲା । ବିଶ୍ୱାସପତନର ପ୍ରକାଶ ମୋକଦ୍ଦ-
 ମାର ଅବସ୍ଥାନାକୁ ଏକ ବିଶ୍ୱାସୀମାନଙ୍କର

ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ବୈଶ୍ୱାମୀନକୁ ଏକତ୍ର କରି
 ଥିବା କାଳରେ ଗତ ବସନ୍ତର ମାସ ତା' ଉ-
 ଖରେ ଉନ୍ନତୀସ ବୈଶ୍ୱାମୀନୁ ବଡ଼ ଦୁଇ
 କୁଣ୍ଡଳ ସହଜ ଦକ୍ଷରରେ ଦେଖିଲେ । ତାହାକୁ
 ଥାନାକୁ ଧରି ନେବା ବେଳେ ସେ କାଟକୁ
 ପଲାଇବାକୁ ତାକୁ ପୁଣି ଶୋକ କାହାର କର
 ତାହାର ଗଣ୍ୟ ପିତାର ଦେଖିବାରେ ରକ୍ତଚିତ୍ର
 ସହଜ ନୁହା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସନ୍ଦେହସୂଚି
 ଜଳସ ବାହାରିଲା । ତେବେକ ଜଳସ ବୃକ୍ଷମାନେ
 ଚାରିଲେ ଏକ ପ୍ରଭାସେଷରେ ଘନୁ ସମସ୍ତ ହୃଦୟ
 ସ୍ୱୀକାର କଲ । ନିଜର ପରତପ୍ତ ଭଲ ନ
 ଦେବାରୁ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କାହାକୁ ବଜାଳି
 ଠକ୍‌ର ବଜାଳାର ସୁଲୀସକୁ ତାହାର ମାପ
 ପଠାଇବାରେ ସେ ଗୁଅଇ ନିବାରୀ ଥିବା ଏକ
 ପୁଣ୍ୟ ମୁରସିଦାବାଦ ଜଳରେ ଦୁଇନମ୍ବର
 ଚୋଷା କରି ସଜା ପାଇଥିବାର ଜଣାଗଲା ।
 ସତ୍ୟ ନିୟତେ ସେ କୌଣସି ସ୍ୱପ୍ନଦ ଦେଲି
 ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦେବାରୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ଅଦେଶ
 ପାଇଥିଲ । ଏପରି ରାଜ୍ୟନକ ଜୀବ ହଠାତ୍ ଧର
 ପଡ଼ି ନ ଥିଲେ ଅତ୍ତ ବେଳେ ଅନିଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତା ।

ଭାରତରେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା
 ଜଣେ ଇଂରାଜିକର ସହକର୍ମିଣୀ ଭାରତର ସାମା-
 ଜିକ ବସ୍ତୁରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ଏକ ଇଂରାଜୀ
 ମସିହା ପଢ଼ିବାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରବ-
 କଟି ପଢ଼ିବା ମାନକେ ମେମ ସାହେବଙ୍କର
 ଭୂଦାର ହୃଦୟ ଏକ ବଚସକ ବର୍ଷକର ସ୍ୱଳର
 ପ୍ରଭତପ୍ତ ମିଳୁଅଛି ମନେ ଦେଉଅଛି ସେ ଏପରି
 ଗୁଣବତା ଇଂରାଜି ମହାଲମାନେ ଭାରତର ବସ୍ତୁ
 ବିଲ୍ଲବଦାୟିକୁ ଜଣାଇବା ନିମନ୍ତେ ଲେଖନୀ
 ଧାରଣ କଲେ ଅନେକ ଦୁମ ଦୁଃସାନ୍ତା ଏବଂ
 ବିଲ୍ଲବ ଓ ଭାରତବାସିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୀତି ବଢ଼ନ୍ତା ।
 ଯାଠକମାନଙ୍କର ମନରଞ୍ଜନ ନିମନ୍ତେ ସେହି
 ପ୍ରବଳର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ନିମ୍ନେ ଉଦ୍ଧାର କଲୁ
 ସତ୍ୟ--

ଜଣେ ସଙ୍ଗଠିତର ଜଣାର ସ୍ତ୍ରୀ ମୋତେ
 ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁବାରୁ କିନେ ଅପରାଧ
 କାଳରେ ମୁଁ ବଡ଼ ଅନଳ ହୋଇ ତାହା ଘର
 ଠାକୁ ଧରି । ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ଘରେ ନ ଥିଲ ।
 ନିଜର ଚଷମା ବରଣୀ ପର ପଶୁପାତା, ପକ୍ଷୀ-
 ସାଜା, ଶାବସବର ବାର ଇତ୍ୟାଦି ବସ୍ତୁ ହୋଇ
 ବୁଲି ଦେଖିବାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ତାହାଠାରେ
 ନାହିଁ । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଅପରାଧ ସ୍ୱାମୀ ଓ ନିଜକୁ

ଭାଗିକ କୁଟୁମ୍ବ ବିନା ତାହାକୁ ଦେଖି ନାହିଁ
 କମ୍ପା ସରକାରୀ କେଶେ ଯାଏ ନାହିଁ ଅଥଚ
 ଯେମନ୍ତ ବଲ୍ଲଭ ସେହିପରି ଦେଖାୟୁ ତାହା
 ମଧ୍ୟ ସୁଖୀ । ଜଣକର ଯେବେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କଷ୍ଟ
 କୁଏତେବେ ଅନ୍ୟଜଣର ଅଭିରୁଲ ପରାମର୍ଶରେ
 ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ଜଣେ ଯେବେ ସଫାର ସଙ୍ଗେ
 ମିଶ୍ରେ ନା ମାତ୍ର ତାହାର କୁଟୁମ୍ବ ଦେଇ ଦିଅଥାଏ ।
 ତାହାର ପିଲାମାନେ ବେତେଠାକୁ ପିନିନ ହୋଇ
 ଅଥବା ଅଷ୍ଟେ ନିୟାକୁ ଭୁଲି ହୋଇ ଯାନ୍ତି ନାହିଁ
 କମ୍ପା ତାହାର ହିଅମାନେ କାରଖାନା ଘରେ
 ମୁଲ ଲାଗନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁଅମାନେ ବିବାଦ କରି
 ତାହାର କୁଟୁମ୍ବ କରାନ୍ତି ଏବଂ ହିଅମାନେ ଭଲ
 ଘରେ ବିଲ ଦେବାଦ୍ୱାରା ଅଲପ କସ୍ତୁଧରେ
 ସେମାନଙ୍କର ଖଜା ହୋଇଯାଏ । ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଯେମନ୍ତ ଉଣା ତାହାର ଦାସିନ୍ଦ୍ର ଚେମନ୍ତ ଅନ୍ଧା
 ତାହାର ସୁଖ ଯେମନ୍ତ ଅଳ୍ପ କଷ୍ଟ ଚେମନ୍ତ ଅଳ୍ପ
 ଅଟେ । ଭାରତବାସିଙ୍କର ସ୍ୱୀମାନଙ୍କର ବଳ
 ନଷ୍ଟରେ ସିକାର ଓ ଏକପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶିଳ-
 କୁ ଦେବାର ମୁଁ ଅନେକ ଶୁଣିଲୁ ମାତ୍ର ସେପରି
 ବହୁ ଦେଖିଲି ନାହିଁ । ଉଦ୍‌ନେକଙ୍କର ଏଭଳୁ
 ଯାଇ ଦେଖିଅଛି ସେମାନେ ପ୍ରୟତ୍ନରେ ସକଳ
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଇ କାଟନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର କିଛି-
 ନାଦଗ୍ରା ଦେଖି ବେଳେ ବେଳେ ମୋଦୁର ହଂସ
 ବୋଲୁଅଛି । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ମନେ କରେ
 ସେ ଅନୁମାନଙ୍କର କେତେ ପଢ଼ିବାର ଓ ସିରି-
 ବାର, ଦେଶ ହ୍ରମଣ କରୁବାର ଓ ସମାଜର
 ମନ ଯୋଗାଇବା ଓ ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ତେବେବେଲେ ଅଗତ୍ୟା ସ୍ୱୀକାର କରି-
 ବାକୁ ହୁଅଇ ସେ ଦେଖାୟୁ ରମଣୀର ଶାନ୍ତି ଓ
 ବୋଲାଇଲ ଚନ୍ଦ୍ୟ ଜୀବନ ବେଜେ ମଧୁର ।
 ଦେଖାୟୁ ରମଣୀର ଜୀବନର ଏପମାଟ ଇଷ
 ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ଏକ ତାହାଙ୍କ ସେବା ନିମନ୍ତେ
 କୌଣସି ଚିନ୍ତା କା କଷ୍ଟ ଅଧିକ ବୋଧ ହୁଅଇ
 ନାହିଁ ।

କରୁଲିପୁତର ଅପତ୍ତି !

ବନୋବସ୍ତୁର କରୁଲିପୁତ ପାରମ୍ପ ବିରୁଦ୍ଧ-
 ରେ ନିମିତ୍ତର ସକ୍ଷ ସେଉଁ ଅବେଦନ ପତ୍ର
 ବନୋବସ୍ତୁ ବର୍ମାଣ୍ଡଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିବାର
 ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଜଣାଇଥିଲୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱାକାନ୍ତରେ
 ତାହା ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଯାଠକମାନେ ଦେଖିବେ
 ସେ ସକ୍ଷ କରୁଲିପୁତ ପାରମ୍ପର ବିନୋଟି ଅର୍ଥାତ୍
 * ମ, ୨ ମ, ଏବଂ ଏକାଦଶମ ନିୟମମାନଙ୍କର

ପ୍ରତି ପ୍ରତିବାଦ କର ସେ ସକ୍ଷ କରୁଲିପୁତରୁ
 ଉଠିବାର ଉତ୍ତମ ସୂକ୍ଷ୍ମ ସହଜ ଦେବୁ ଦର୍ଶା-
 ଇଅଛନ୍ତି । * ମ, ନିୟମଟି ସରକାର କର
 ରଖିବା ନ ରଖିବା ବିଷୟରେ ୭ ମ, ୫ ନ୍ୟ-
 ନିଶାଚରେ ନିମିତ୍ତରର ବିକ୍ଷ ସକ୍ଷ ନ ଥିବା ବ-
 ସ୍ତ୍ରରେ ଏବଂ ୧୧ ମଟି କରୁଲିପୁତର କୌଣସି
 ନିୟମ ଲିଖନ ଦେଖାଇ ନିମିତ୍ତାସ୍ତ୍ର ଶାସ ଦେବା
 ବିଷୟରେ ଅଟେ । ଏସବୁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନାୟୁ
 ଏକା ଅନୁମୋଦନେ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି
 ଏବଂ ସକ୍ଷ ସେହିପରି ସୂକ୍ଷ୍ମ ସଙ୍ଗତ ଦେବୁମାନ
 ଦର୍ଶାଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସୁବିଶ୍ୱର ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିମିତ୍ତର ମତଦମ
 ପ୍ରକୃତି କରୁଲିପୁତ କଲବେଳେ ଏହି ମର୍ମରେ
 ଖଣ୍ଡି ଏଂ ଅପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତ୍ର ବାଣ୍ଟଇ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରକୃତରେ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅନିଷ୍ଟକର ନିୟମ-
 ମାନ କରୁଲିପୁତରେ ଲେଖା ଦେବାର କିଏ
 ଅକ୍ଷ ପରି ତାହା ସ୍ୱାଗତ କରବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେବ ?
 ତଥାପି କାଲେ କରୁଲିପୁତ ନ କଲେ ସରକା-
 ରଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ମାଲଗୁଜାରୀ ଆଦାୟରେ ବାଧା
 ଦିଅନ୍ଦ ଏବଂ ସେମାନେ ଅସନ୍ତୋଷର ଭାବନ
 ଦେବେ ଏଥୁପାଇଁ ସେମାନେ କରୁଲିପୁତରେ
 ଦସ୍ତଖତ କରବାକୁ ନାହିଁ ନ କର ଅପତ୍ତି
 ସହଜ ଦସ୍ତଖତ କରି ଦେଉଅଛନ୍ତି । ସେହି-
 ଠାରେ ନିମିତ୍ତରମାନେ ସରକାରଙ୍କର ଏପରି
 ଅନୁଗତ ସେଠାରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ସର-
 କାରଙ୍କର ସୂଚୁଣ୍ଡ ନ ରହିଲେ ବଡ଼ ଭୁଣ୍ଡର
 ବିଷୟ ଦେବ । ପୁଣ୍ୟକାଳର ହାବମନାନେ
 ଲେକଙ୍କର ଅଜ୍ଞ ଓ ଅସହାୟ ଅବସ୍ଥା ଜାଣି
 ସେମାନଙ୍କ ସହଜ ଏକାନ୍ତ ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବହାର
 କରୁଥିଲେ ସେ ତହିଁରେ କାହାର ପାଟି ପିଟୁ
 ନ ଥିଲ । ଓଡ଼ିଶାର ଲେକଙ୍କର ସେହି ଅବସ୍ଥା
 ଅନେକ ପ୍ରମମାଣରେ ରହିଅଛି ଓ ସେମାନଙ୍କ
 ସରକାରଙ୍କର କୌଣସି ନିୟମର ପ୍ରତିବାଦ
 କରବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସଶକ୍ତ । ଏପରି
 ଲେକଙ୍କ ପ୍ରତି ହାବମନାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ ସହାନୁ-
 ଭୂତି ଦେଖାଇ ସହିରେ ଅନିଷ୍ଟା ନ ଦିଅନ୍ଦ ତାହା
 କରବା ଉଚିତ । କରୁଲିପୁତର ପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରବାରେ ଚେମନ୍ତ ଗୁର ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ।
 ଅନୁମୋଦନେ ଏକାନ୍ତ ଅଣା କରୁଁ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ନିମିତ୍ତରମାନଙ୍କର ଅପତ୍ତିର ସୁବିଶ୍ୱର
 କରି ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଅନିଷ୍ଟକର ସରକାର
 କରୁଲିପୁତରୁ ଉଠାଇ ଦେବେ ।

ଏ ପ୍ରକାର ଲେଖା ହେଲ ଉତ୍ତର ସଭାର ଅବେଦନ ଧରି ସେହି ଉତ୍ତର ସେଟିଲମେଣ୍ଟ ଅଧିକାର ମହାସଭା ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଅବଗତ ହୋଇ ପାଠକମାନଙ୍କ ଜାତିବା କାରଣ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ତହିଁରେ ସେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଓ ଅବେଦନ ଧରି ମହାସଭାଙ୍କ ସମାପନ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇଲେ । ମାତ୍ର ଲେଖକଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ଲେଖାକୁ ଦୃଷ୍ଟିକ୍ରମେ କେତା କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ରଖା ଯାଇ ନ ଯାଉ କିନ୍ତୁ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣନ୍ତି ସେ କିମ୍ପା ସମ୍ବନ୍ଧେ କୌଣସି ନିଶ୍ଚୟ ବଦଳ ଘଲେ ନିତାଇମାନଙ୍କଠାରୁ ମୁଖ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକ୍ରମେ ନିଅଯିବ । ସେଟିଲମେଣ୍ଟ ଅଧିକାର ଅପଣା ମତ ହେଉ ପ୍ରକାଶ କର ନ ଥିଲେହେଁ ସେ ଏଥିର ପ୍ରକୃତ ନ ଥିବାର ଅନୁମାନ ହେଉଥିଲା । ଏମନ୍ତପୁରେ ଜମିଦାରମାନେ ଅପତ୍ତି ରଖି ଯେପରି କରୁଥିବାର କରୁଥିଲେ ତାହା କରବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିଛି ସତ ହେବାର ଅଶକ୍ୟ ହୋଇ ନ ଯାଉ ।

କଲେଟ ।

ଭାରତର ଅଧିକ ବ୍ୟୟର କଲେଟ ହେବାକ ସମ୍ପର୍କରେ ମାନବର ଧନସମ୍ପଦ ଯେଉଁ ବର୍ଣ୍ଣନା ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ କଲ ସୁଦ୍ଧା ତହିଁର ମର୍ମ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଯଥା ସନ ୧୮୯୩୧୭ ସାଲର ହେସାବ ନିମ୍ନରୁ ହେବାରେ ହେଉଥିଲା ଯେ ଟ ୧,୨୦,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ ପଡ଼ିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ମାନବର କଲେଟ ସମସ୍ତରେ ଯାହା ନିଅନ୍ତୁ ପଡ଼ିଲା ତାହା ସାଧନୁଥିଲା ତହିଁରୁ ୨୮ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭୁଲ ହୋଇଥିଲା । ସନ ୧୮୯୩୧୮ ସାଲର ହେସାବର ହେସାବରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ବ୍ୟୟ ୪୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ୪୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗାଏ ୪୯,୨୫,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ ଧରି ପ୍ରକାଶ କେବଳ ଟ ୫,୨୮,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ ପଡ଼ିବାର ଜଣା ଯାଉଥିଲା । ଏହା ସମ୍ପର୍କେ ମାସିକରେ ୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନିଅନ୍ତୁ ପଡ଼ିବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦର ଉଚ୍ଚତା ସୁଦ୍ଧା ହେବା ହେତୁ ବ୍ୟୟ ବହୁ ଦ୍ରାସ ହେବା ଏବଂ ଭେଲବାଟ ନିର୍ମାଣ ବହୁ ସୁଦ୍ଧା ହେବାରୁ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ବାଧ୍ୟ ହେଲା । ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ସେତେ ଅନୁମାନ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ ବହୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ହେବ ଯଥା ବୃତ୍ତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ୨୮ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭେଲବାଟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ୫୮ଲକ୍ଷ ଏବଂ ଭଲଭର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର

୪୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକାଶରେ ଭଲଭର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ନରମ ହେବାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ୫୮ଲକ୍ଷ ଉପ ପଡ଼ିଥିଲା । ବ୍ୟୟର ହେସାବରେ ସାଧାରଣ ସେଲକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ବାବଦରେ ସେମନ୍ତ ବହୁ ଉଣା ପଡ଼ିଥିଲା ତେମନ୍ତ ନେଇ, ସୁଲଭ ଓ ଚିତ୍ରଣା ବିକ୍ରମ ମାନଙ୍କରେ ବହୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ସେ ହେସାବରେ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ବ୍ୟୟ ସେତେ ଧରାଯାଇଥିଲା ତହିଁରୁ ୨୮ଲକ୍ଷ ଉଣା ପଡ଼ିଲା ।

ସନ ୧୮୯୮୧୯ ସାଲର ବଲେଟ ହେସାବରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ନିବାରଣ କାର୍ଯ୍ୟନିମନ୍ତେ ନିୟମିତ ଦେଉଡ଼ୋଟି ଟଙ୍କା, ଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିମନ୍ତେ ୧୧୦୫୮୯୧୧ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଭୋଗ ହେତୁର ନୂତନ ନିୟମାନୁସାରେ କେବଳ ନିମନ୍ତେ ୨୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉଣା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ହେଲ ଉତ୍ତର ୮୯ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭବିଷ୍ୟ ହେବାର ଅନୁମାନ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିର ବାରଣ ବହୁ କ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ହେବୁ ବୁଦ୍ଧି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯାହା ଉତ୍ତର ହେବାର ସୁଦ୍ଧା ଥିଲା ତାହା ଅଦାୟ ୮୯ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକା ଅଧିକ ହେବ ଏବଂ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ହେତୁ ସିତାରୁ ଭେଲବାଟର ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । କେବଳ ଅଧିକ ଅଧିକ ୫୯ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉଣା ନିମ୍ନୁଟି ହୋଇଥିଲା ।

ସନ ୧୮୯୩୧୮ ସାଲରେ ଭେଲବାଟ ନିର୍ମାଣର ବ୍ୟୟ ଉଣା ହୋଇ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସମସ୍ତ ଭେଲବାଟ ନିର୍ମାଣରେ ଟ ୧,୦୫,୫୨,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତର ଦେବାର ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । ସନ ୧୮୯୮୧୯ ରେ ଟ ୧୩,୨୦,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉତ୍ତର ହେବାର ଉଣା ହୋଇଥିଲା ଅବଶ୍ୟକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ୨୮ଲକ୍ଷ ୨୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ଅଟେ ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗତ ଏବଂ ଚଳିତ ଏହି ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ମୋଟରେ ୨୨୦୫୮୯୪୯ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଜମାକୁ ଏକଦଳ ହେବାକରେ ୮୯୨୫୫୫୫୫ ସାହାଯ୍ୟ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ଗତ ମସିହା ଏବଂ ଚଳିତ ମାସରେ ସାହାଯ୍ୟ ଯାଇବା ବ୍ୟତିକ ହେତୁ ଟଙ୍କା ସ୍ୱାଧୀନ ୫୮ଲକ୍ଷ ଥିଲା । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଜ ବ୍ୟୟ ହେବା ଉପରାଜିତ ଟ ୨,୫୨,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ସଙ୍ଗେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ହେବୁ ସୁଦ୍ଧା ଯଦି ବିଧାନରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୧୨,୨୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ହେବ । ଏଥି ଉପରେ ୧୧୦୫୮୯୪୯ ଟଙ୍କା

ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାପକ ଦାବନ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ସଭା ଦେଶ ବଦେଶର ବଦାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ନିମନ୍ତେ ଟ ୧,୨୫,୦୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଭେଲ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ଟଙ୍କାରେ ୧୦ଲକ୍ଷ ରୁପ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଦାୟ, ୧୨୫ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ବହୁତ ବଳବ ଏବଂ ଲୋକଲ ଚେଷ୍ଟା ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ହଜାର ଧନୀୟ ବାଲକ ବାଲକୀଙ୍କର ପ୍ରାଧିକାରକର ବନୋନସ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଯାଇଥିଲା । ମହାମାଗର ବ୍ୟୟ ୪୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବୃତ୍ତିକର୍ମର ବ୍ୟୟ ୫୯ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗାଏ ୧୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଧରା ଯାଇଥିଲା । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ୩୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସନ ୧୮୯୮୧୯ ସାଲର ହେସାବରେ ଉଣା ହୋଇଥିଲା ।

ପରିସେଷରେ ଧନ ସମ୍ପଦ ମହୋଦୟ ଗୁଣ୍ଡା ଚଳ ଗତ ୨୦ ବର୍ଷର ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା ସମାଲୋଚନା କରି ଦେଖାଇଥିଲେ ସେ ଅଧିକ ନିୟମିତ ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ହୋଇ ଭେଲବାଟ ଗଲା, ଉତ୍ତର ଭଲବାଟ ଅନେକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବସ୍ତ୍ର ଟଙ୍କା ଉତ୍ତର ହୋଇଥିଲା ତତୀତ ଭାରତର ଅଧିକ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକାଶରୁ ଭଲ ଥିଲା । ଏମନ୍ତ ସୁଭଗଳ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ମତ୍ତକ ଓ ଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରାୟ ନିବାରଣ ହେବା ସୁଦ୍ଧା ବଲଭରୁ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ନେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଯାହା ଅନୁଷ୍ଠାନ ପଡ଼ିଲା ତେଣୁ ଟଙ୍କା ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାହାଯ୍ୟର ଅଭାବକୁ ବ୍ୟୟ ଅଟେ । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ପଡ଼ି ନ ଥିଲେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମହାମାଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବ୍ୟୟ ଯାଇ ପ୍ରକାଶ କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

OFFICIAL PAPERS.
The Humble Memorials of the
Landholder's Association of Orissa.
Most respectfully sheweth.
That in connection with the present settlement of Orissa Government has been pleased to prescribe the conditions of Kabulyat to be executed by Zemindars, Makadams &c.
2. That in accordance with the Government letter No. 475 dated 2-2-98 to the address of the Secretary of the Association, the settlement officer of Orissa has kindly supplied them with the forms of Kabulyat so prescribed by Government.

3. That while thanking Government and its officers for the kindness shown in supplying the forms, the association cannot but regret that they were not published before, inviting public opinion or at least the opinion of the association who are vitally affected by the same.

4. That the association beg leave most respectfully to point out that the sole object of taking Kabulyat from the landholders is to secure Government revenue for which each and every estate is and should be liable and this fact will be corroborated by a reference to numerous Kabulyats executed at the time of the last settlement operations in 1844.

5. That in the opinion of the association, some of the terms of the Kabulyat are highly objectionable as they either interfere with the rights of landholders or subject them to penalties beyond that provided in the law or otherwise put them into serious difficulties.

6. That looking at the provisions of the sections 52 of Act XI of 1859 and the provisions of Act 18 of 1885 (being the Land Acquisition Mines Act) it is clear beyond doubt that the Zemindars are the owners of the mines and minerals situated within their respective Zemindars. The latter act while dealing with the compensation to be given to the owners of the minerals makes no distinction between a temporarily and a permanently settled estate. Comparing Section 52 of Act XI of 1859 with Section 37 thereof it will be seen that the supreme legislature while by explicit implication admits the right of the proprietor of the Revenue paying mehals to the mines within them, have placed the proprietors of a temporarily and of a permanently settled Estate on equal footing in that respect.

7. That from the tenor of the opinion of Bengal Government regarding the question of rights to the minerals (as embodied in No. 412

dated 18—2—98 from the settlement officer of Orissa to the Secretary to this association) it appears that the landlords of temporarily Settled Estates are to be deprived of their right to the minerals and not those of the permanently Settled Estates; and the association therefore beg most respectfully to submit that taking into consideration the disadvantages of temporarily Settled Estate as compared with the advantages of permanently Settled Estates, the former is more entitled to the enjoyments of mineral especially in a poor country like Orissa.

8. That in every deed of sale of landed property it has been the custom of this country from time immemorial to mention that along with the sale, the right to whatever is below and within it will pass to the vendee, the usual words used being "Pala," "Nota," "Nidhi," "Nikhat," which last word clearly refers to minerals.

Thus Your Honor will see there is a clear precedent of local usage sanctioning the rights of the owners of the land to the minerals therein.

9. That no such clause admitting the rights of the Government to the minerals as is now embodied in clause 7 of Kabulyat is to be found in the Kabulyat executed during last settlement. On the contrary the right to the minerals was understood to belong to the Zemindar as will be evidenced from the sale deeds executed by them during the last sixty years, mention of which has been made in the preceding para of the memorial.

10. That besides the above mentioned objections, clause 7 seems to have been worded in a manner so as to imply that no compensation is to be allowed to the Zemindars concerned, in case pecuniary loss is caused to them by the "right of way and all other reasonable facilities for working and carrying away such minerals;" for it may so happen that

in order to work a mine, a large surface of area may be broken up and a further area may be necessary for locating the workers and the right of way may occupy a great distance and at places, may cause inconvenience and obstruction to the cultivation of the surrounding lands.

11. That as to clause 5 regarding embankments, Your Honor's petitioner begs most respectfully to submit that the abandonment of any of the existing embankments is most likely to render the neighbouring villages wholly or partly sandy tracts and thus make the realisation of Government revenue simply impossible. The clause does not provide for partial or total remission of Revenue as the occasion will require.

12. That clause 11 introduces some unnecessary provisions as to penalty for breach of any of the conditions embodied in the Kabulyat and as the existing law provides ample and safe penalty against such breach, the matter is not only not improved but such an undertaking on the part of Zemindars won't be valid unless sanctioned by law. There was no such provision in the Kabulyat taken at the last Settlement.

13. That under the existing law any Estate may be held Khas by reason of the Zemindars not engaging for the Government revenue at the time of the settlement and the law provides how arrears of revenue are to be realized and how the Zemindars and other land holders will deal with tenants and rayats, &c.

14. That the existing law being in the opinion of the association quite sufficient to deal with the landholders and secure realization of the Government Revenue from them, the last clause of the Kabulyat appears to be quite superfluous.

15. Your Honor's memorialist therefore most humbly pray that your honor will be graciously pleased to order that clauses 5 & 7 be expunged from the Kabulyat and clause 11 be

ପ୍ରମାଣମାନଙ୍କୁ ସିଧାକାଳରେ ବାହୁଲ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ । ଲଭ ।

ସରଳୀ ଦୁର୍ଗି } ଅପରାଧ ବନ୍ଧନକ
ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରପାଣି ସାମନ୍ତ ମାତୁ }
ଅମାତ୍ୟ } ଶ୍ରୀ ସରଳୀ ସ୍ୱାମୀ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିଉସପତ୍ରିକା ଉପରେ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱ ନା-
ଦାନ ଓ କବଚ ପାତ୍ର, ପିଆଜ, ସିନ୍ଧୁ, କୁରୁମ,
ସନ ଇତ୍ୟାଦି କାଠ ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲ ମାସ
। ୧୫ ରୁଜ ଓ ୧୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତମାନଙ୍କରେ
ନିଉସପତ୍ରିକା କଲେକ୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚିଲମ
ଦେବ ଗ୍ରହଣେ କମାନେ ଉଚ୍ଚ ସମୟରେ
ଦୟାରେ ସହଜରେ ମାନେକରକ ନିକଟରୁ
କାଠର ସହଜେ ଦାଲ ଜାଣି ପାଇବେ ପ୍ରକାଶ
ଆଉ ବିଷୟକାଠ କାଠ ମୁକ୍ତି ଅଠହାଜା ଲମ୍ବା
ଓ ୪ ଫୁଟ, ବାବୁରୁ ମୋଟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଓ
କେତେକ ବୌଦ୍ଧିକାଣ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଛୁ ।

For sale

There are many unclaimed and
attached Sal, Piasal, Siau, Kurum,
Asan, &c logs in the Killa of Narsing-
pur which will be sold by publi-
c auction on the 15th proximo and
following days. The purchasers will
know the particulars from the mana-
ger personally.
Narsingpur } Akshoy Kumar
Manager's office } Ghose.
26-3-98. } Manager.

ଧୂବଳୀନା ।

ଅକ୍ଷୟମାନୁ ଯେତେ ପୁଅଙ୍କବନ୍ଧୁ ବାହାରି
ଅଛୁ ତଦ୍ୱୟରେ ଏମନ୍ତ ବନ୍ଧୁ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ
ଏହା ସବୋକ୍ତେ ବୋଲିଲେ ଅଧୁକ୍ତି ଦେବ
ନାହିଁ ୧୦୪ ପୁଣ୍ୟରେ ଧୂବ ଜନ୍ମଠାରୁ ଧୂବ-
ଲେବ ବନଜସର୍ପକୁ କାନାବିଧ ପୁଅଙ୍କ ପୁଲିକ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୁଣି, ପାଠକେ ଅରେ ପାଠ କଲେ
ଏଥିର ମର୍ମ ଜାଣିପାରିବେ କସେବ ଲେଖିକା
ବାହୁଲ୍ୟ ।
କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ବନ୍ଧୁ
କରୁଅଛୁ ଏଥିର ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ।
ପ୍ରମାଣସଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରତ୍ନା ୫୦ ୧୨
କାଳମାତ୍ରାସଲ ପଡ଼ିବ ।
ଶ୍ରୀ ବାମନବିଦେବ

ମୈଳ ଓଧାର ଏଣୁ ବୋ ଉପରଲିଖିତ
ପ୍ରକାରର ଓଧାର ନକମାକାର ଓ ସାଦା ଗାଳୁ
ବୋଲ ।
ସେଲେଗ୍ରୁର ଯୁକ୍ତ ରୁପାକେଶର } ଗୋ ୧ ଟାକୁ
ଚେନ କାଚ ଓ ମେନଟ୍ରୀ ପୁଅକ୍ } ୫ ୧୨ କା ।
ଏକନ ଲଭରବାଲ ୫ ୧୪ କା
ଗ୍ରାହକେ କଲିକତା ଉତ୍ତରେ ଏଠାରେ
ପାଇ ପାରିବେ ଏହାଉଡ଼ା ନାନାପ୍ରକାର ଓଧାର
ଅମ୍ ଦୋକାନରେ ବର୍ଜିପାଇଁ ଗୁରୁ ଅଛୁ ।
ସାହାକାର ସେ ପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଜନ ସେ ଅମ୍
ଦୋକାନରେ ଭଡ଼ କଲେ ସମସ୍ତ ବସ୍ତୁ ବୁଝି
ପାରିବେ ମୋପସଲ ଗ୍ରାହକ ଲୋକଲେ କେଟ-
ଲ୍ଲ ପାଇ ପାରିବେ ।

ଉପରଲିଖିତ ପ୍ରକାର ପେନସେସ ଲେଖ
ଓଧାର ରୁପା କେଶର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୪ ୧

ଅଠଦଳରୁ ମୂଲ୍ୟ ଉପର ଲିଖିତ ନକସାର

ଓଧାର ରୁପା କେଶର ଛୋଟ ସାଇଜ ଓ ପୁନା
କେଶର ବଡ଼ ସାଇଜ ।
ରୁପା କେଶର ପେନସେସ ଓଧାରର
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୪୦ ୧
" ଗାଳୁଗାବାଲର " ୫ ୪୫ ୧
ପୁନା କେଶର ପେନସେସ ଓଧାରର " ୫ ୧୭ ୧
" ଗାଳୁଗାବାଲ " ୫ ୨୦ ୧
ଚୋପୁସକଲାର } ସେଖ ଅବଦୁଲଅଜିଜ
କଟକ } ଓଧାର ମେନକ ଓଚ୍ଚୁସ୍ତେଲର

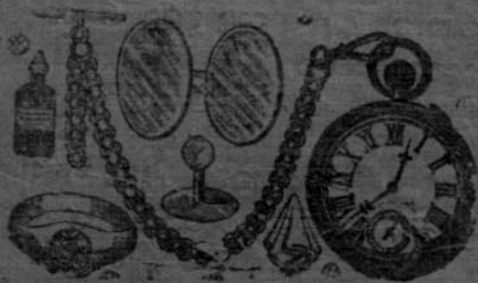
କଟକବାଲର ସୁଦ୍ଧାଧକାରୀ ମାନଦାୟ
ଗୁଣା ଶ୍ରୀ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେବ ବାହାଦୁର
ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସମାପତ୍ତୁ ଲିଖିତ ଅନୁପ୍ରକ
ଗ୍ରହଣ କରି ଉଚ୍ଚ ପୁସ୍ତିକାର
" କିଶକ-ଦ୍ୟାସ୍ୟା "
ମୁଦ୍ରିତ କରୁଅଛୁ । ଅନ୍ୟକ ଦନ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ ।
ଶ୍ରୀ ଅର୍ତ୍ତସାଗ ଶରପଥୀ
କଟକ ।

NOTICE.

For sale a High four seated Tum
Tum with cushions built by Cook &
Co. in servicable condition Rs. 150.
Also a Phacton built by Dyers & Co.
with coach box or self driving,
in servicable condition, cost second
hand seven hundred, now offered
for Rs. 350 with cushions and lamps
complete.
Also a Jinrickshaw with lamps
Rs. 40. Apply to Mr. F. BOND
Cuttack

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହି କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା
କଟକଟାରସ ପାଉଣ୍ୟ କମ୍ପାନୀଦ୍ୱାରା
ଅକ୍ଷରଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ଲଂଲିଖ
ଓ ପୁଲପାଇକା ସାଇଜର ଓକ୍ତିପୁଅକ୍ଷର
ଓ ଲଂଲିଖ ପୁଲପାଇକା ଲଂଲିଖ ଏବଂ
ନାନାପ୍ରକାର ଟାଇଟଲନକ୍ସା ବୋରି
ଜାପାଆନା ପାଇଁ ବାହାର ପ୍ରୟୋଜନ
ଦେଲେ ସେ ଅମ୍ କୁ ବସତ ଦେଲେ ଅମ୍
ଯୋଗାଇ ପାରିବୁଁ । ଅକେଦନ କଲେ
ଅକ୍ଷରକର ନମୁନା ଦେଖି ଦର ଜାଣି
ପାରିବେ ।
ଦରଦାବଲାର } ଶ୍ରୀ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ସମ୍ପ
କଟକ } ମାନେକର

OUR X'MAS,

CLEARANCE SALE.

To introduce our cheapest & best watches among our native and European patrons, we have decided to clear these watches at very lowest rates. We defy competition

Ry. Regulator Watch Rs. 5. (with 5 presents)

The world renowned perfect time keepers keeps 36 hours time and guaranteed for 5 years.

GRAND PRESENTATION :—

Purchasers of this watch will get free of charge viz:—(1) one fancy chain (2) 1 set studs and links (3) 1 silk handkerchief (4) 1 ring (5) 1 bottle essence. Packing and postage 12 ans. Extra NY. REGULATOR WATCH, without present Rs. 4.

Silver hunting, key wind watch Rs. 11-8. Ditto openface Rs. 10-4. Metal hunting, key wind watch Rs. 9. Silver Half hunting Rs. 14. Metal calendar watch Rs. 20. Ditto silver Rs. 25. Popular Lever metal watch Rs. 10-14. gold openface watch Rs. 25. Ditto Hunting Rs. 60. Ditto Half hunting Rs. 40. All guaranteed for 5 years.

WHOLESALE RATE.—Purchasers of three watches (any of the above) at a time will get packing postage free. Ditto 6 watches will get one watch free.

RY. PIN SET GENTLEMAN WATCH small size, inside glass dome jewelled and highly finished Rs. 6. Ditto Silver case lever Rs. 14. All Watches supplied with extra glass pring and case box.

THE NORTHEAST WATCH CO.

6 Lower, Chitwan's Road, Lall Bazar, Calcutta.

ଦୁର୍ଗାୟ ସମ୍ବରଣ ।

ସରଳ-ଶରୀର ରକ୍ଷା ।

ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଓ ନୂତନ ଉନ୍ନତତର । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅଯାଉଅଛି ଯେ ଅମ୍ଭ କୃତ ଉପସ୍ଥଳ ପୁସ୍ତକ ବେଙ୍ଗଲବଲ୍‌ସ୍ଟି-ମେଞ୍ଚ ପୁସ୍ତକ ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ୟାଳୟ ଡାଇରେକ୍ଟର ସା-ହେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗୀୟ ଇନ୍‌ସ୍ପେକ୍ଟର ମହୋଦୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ଅପରପ୍ରାଇମେସ ଏବ ଲେଅର ପ୍ରାଇମେସ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମୂହରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୂପେ ଜରିଆ ହୋଇ ପ୍ରଚଳିତ ହେଉଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦତ୍ତ-ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଶ ୧୦୦୦ ଟ୍ରା ପ୍ରମାଣ ଦୋର ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପୁସ୍ତକ ଅତ୍ୟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ସରଳ ଶରୀରର ପ୍ରକାରର ପୁସ୍ତକରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଯାହାପ୍ରକାର

- ଓଡ଼ିଆସେଥିଲ୍ } ଜାନ୍ତର
ମେଡ଼ିକେଲ୍ ସ୍କୁଲ } ଶ୍ରେଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ବାଲବିଜ୍ଞାନକ୍ରମ }

ବନାରସ ମାଲ ।

ବନାରସରେ ଅମ୍ଭର ଗୋଟିଏ ବାର୍ଗିଜ୍ୟ ବୋଟି ଅଛି । ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ ସର୍ବସାଧାର-ଣଙ୍କୁ ବନାରସୀ ମାଲ ଯୋଗାଇବା ଅମ୍ଭର ଚାର୍ଯ୍ୟ ଅମ୍ଭେ ଉତ୍କଳର ନାନାପ୍ରାକାରୀ ଗୁଣ, ଇତି-ଧାରମାଲକୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତୁତୀକରେ ବହୁକାଳ ମାଲ ଯୋଗାଇ ଆସୁଅଛୁ । ଅମ୍ଭ ସହଜ କାରକାର କଲେ କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାରର ଦେବାବ ବିକ୍ରମାନ୍ତ ଅପତ୍ୟା କାହିଁ । ବାମସ୍ତା, ବେଲ୍‌ହେବ, ପାଟନା, ଅଠମହେବ, ସ୍ୱାମ୍ଭବତ୍, ସରୋଜବନା ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣର ମହାଗୁଣା ବାହାଦୁରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କରୁ କଲେ ଅମ୍ଭର ଦତ୍ତା ପ୍ରକୃତ ସୁଧାର ଜଣା ପଡ଼ିବ ଯାହାକର ଯେ ବହୁ ପ୍ରକାର ଅବଶ୍ୟତ ହେବ ତେଣି ପଠାଇଲେ ଅବଲମ୍ବେ ବେଲ୍‌ସେବର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପଠାଇ ଦିଆଯିବ । ମାଲ ମନୋମତ ନ ହେବେ ବା ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ ବଦଳାଇ ଦତ୍ତା ଯିବ ବା ଛୁଟା ଯେଉଁ ଦତ୍ତାସିବ ତତ୍ତୁ ମାଲର ମାମୁଲ ପ୍ରାପ୍ତକରୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ

ଅମ୍ଭର ବାର୍ଗିଜ୍ୟ ବୋଟିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାର୍ଥଗୁଣ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ

ଆବ । ସର୍ବାବନାରସୀ ଜରବାର ସାକ୍ତା, ଥୋଇ ଚଦର, ଟେପି, କୋଟ, ଗ୍ଲୋଷ, ଶଂଖାପ ବାପ୍ପା, ପତ୍ତୀ ଦୋଷଧା ମଲ୍ଲ, ଶିରରେ ବାଳ ବାର ପେଟା, ରୁମାଲ, ସାଲ ଏବ ନାନା ପ୍ରକାର ରୁମାବ ଶରୀର ଅଙ୍ଗୁଳ ପ୍ରଭୃତି ।

ଏହା ଛଡ଼ା ପୁନା ରୂପାର ବାସିନ, ସୁନା, ରୂପାର ଗିଲ୍‌ଟି ବସ୍ତ୍ର ହାତର ବାଉଁଶ ପ୍ରଭୃତି ପଦାର୍ଥ ବହୁ ଅନୁସାରେ ଉପାର କରାଯିବ ଦେଉଁ । ବସ୍ତ୍ର ଦେବାବେଳେ ଗୁଣମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ହେବ । ବେହୁ ବେଶୀ ମାଲ କିମ୍ବ କରବାର ଶୋ କର ସତ୍ତ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭର ଦର୍ମଶ୍ରେଣୀ ବା ଅବମ୍ଭ ସ୍ୱୟଂ ଯାଉ ପାରିବୁଁ ।

ଡାକରେ ପକ୍ଷ ପଠାଇ ପ୍ରକାର୍ଥ ମନାଲି-ଲେ ମାଲ କେଉଁ ଠିକଣାରେ ତ ଉପାୟରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଜାତରେ କି ରେଲରେ) ପଠାଇ-ବାକୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବିଶେଷ କାରକାର ସୁଧାରୁ ଜିଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରରେ ରଖିଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆରେ ପକ୍ଷ ଲେଖିଲେ ଉଦନସାରେ ବାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁଁ । ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷଣା (ବହୁସଂଖ୍ୟା) ଉପରେ ଅମ୍ଭର ନାମ ଓ ଠିକଣା ହୁଇ ବା ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ ଶୀଘ୍ର ଅଥଚ ନିସ୍ତପଦରେ ଅମ୍ଭର ହସ୍ତଗତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲିମାଲ ଗୁଣାଳୟ ଲୁଣ୍ଠନର ପାଟକ ବନାରସ ଟିକି

ଉତ୍କଳସମିତାର ବି ଶ୍ରୀମତ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ରାଜକିଶୋର କୁମ୍ଭେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ମଧ୍ୟ-ପ୍ରଥମପଥ ସଦାପେ

ଆଧାର ୧୦୦ ୧୦୦
ଅଧ୍ୟୟନ ୧୦୦
ଠୁଣ୍ଡ ଏବ ସମ୍ଭବ ୧୦୦
ମାତ୍ର ଦୌରାଧିକାରୀଙ୍କ ଯେତେ ସମ୍ପଦ ଶ୍ରୀମତ
ଓଡ଼ିଶ ବିକାଶ ୧୦୦ ରୁ ଉପା ଦେବି ଶ୍ରୀମତୀ
କୃତ୍ୱମ୍ଭୁ ଓ ବୃତ୍ତମ୍ଭୁର ସଦାପେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
ଅଭିଳାଷ ଦେବା ଓ ବୃତ୍ତମ୍ଭୁର ସଦାପେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ
ଅଧିକ ବିକାର ସଦାପେ ସମସ୍ତ ବିକାରୀଙ୍କୁ
ଖୋଲିପାରିବ
ବୃତ୍ତମ୍ଭୁର ମୂଲ୍ୟ ବୃତ୍ତମ୍ଭୁର ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦
କାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ଚାକର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୩୩ ଗ }
 ସ ୧୪ ଖ୍ୟା }
 ଶ୍ରୀ ୧୧୩ ମାତ୍ର ଅପ୍ରେଲ ୧୯୧୮ ମସିହା । ମୁଦ୍ରା ୨୮ ଟଙ୍କା ପତ୍ର ୧୯୦୪ ମାତ୍ର ଗଣନା । } ଅକ୍ଷର ୩ }
 ସମ୍ବାଦେୟ ୪୨

ବିଜ୍ଞାପନ

ସନ ୧୮୮୮୧୧ ମସିହା

ଏବଂ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସନ ୧୯୦୪ ମସିହା ୨୭ ଖଲର

ଦୈନିକ ପଞ୍ଜିକା ।

ବଟକ ପ୍ରତି ଦିନ ଚଳାଣୀର ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅନୁସାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ଶ୍ରମୀକରଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ ।

- ବଟକ ପ୍ରତି ୪୦ । ଡାକମାଗଣ ୪୦ ।
- ଫୋଟୋପ୍ରତି ୪୦ । ୧୨ ୪୦ । ୧୨

ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୦୦ ମାନକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇ ଦେବାକୁ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଖିବାକୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ ।

୧୯୧୮ } ଶ୍ରୀ ଚୈତ୍ୟରାଜର ସ୍ୱପ୍ନ ସମ୍ପାଦକ

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭବତଃ ଭୁଲିଯାଇ ନେ, ପୁ, ଏସ, ଏମ ଗ୍ରାମର ଲାଭରେ ଶ୍ରମୀକରଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଖିବାକୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ ।

ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପଣ୍ଡାଙ୍କ ପୁତ୍ର ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କୁ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଗଣନାକାରୀ ଏ ନଗରରେ ଗୁଣ୍ଡା ଶେଷକାରୀ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତତ୍ପୂର୍ବ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଲୋକାଳୋଚନା । ନଗରବାସୀ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଶୁଣୁଲେକ ଅମରଣ ମତେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଲେପ୍ଟିନେଣ୍ଟଗଣର ସର ଏଲେକଜାଣ୍ଡର ମାଡ଼େରି ବାବାଦୁର ଗଣନାକାରୀ ସର ଲିଭିକରନ ସାହେବଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅର୍ପଣ କରି ତହିଁ ଅଭିଭାବ ଦାନର ଯାଚା କଲେ । ସର ମାଡ଼େରି ବାବାଦୁର ଅନୁମାନକୁ ଗୁଣରେ ପାଇଥିଲେ । ଦେବତା ଶେଷକାରୀରେ ସମ୍ପର୍କରେ ପୀଡ଼ିତ ଥିବା ଦେଖି ତୁରନ୍ତ ଗୁଣା କରୁଥିବା ଯାଚା ଶୁଣାଇଥିଲେ ଏହିକ ଦୁଃଖ ରହିଗଲା ।

ଗଣନାକାରୀ କର୍ମୀଙ୍କୁ ବ୍ୟବସାୟକ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଭିଭାବ ସମ୍ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଖିବାକୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଖିବାକୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ ।

ଅଧିକାର ପାଇଥିଲେ ତାହା ରହିବ ଦେଖା । ଏହିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦାବିମାନେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତପୁରୀର ପୁରୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଶୁଣିଲେ ।

ମହାମାତ୍ର ସଂଗ୍ରହରେ ବମ୍ବେରେ ଯେଉଁ ଦଳା ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ୧୧୭୩୩ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ୩୪୩୩ ହିନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ୩୨୭୩ ଶୁଣିକ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବମ୍ବେରେ ୩୧୩୩ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ୩୧୩୩ ହିନ୍ଦୁ ଶୁଣିକ ପାଇଲେ ୧୧ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ୩ ହିନ୍ଦୁ ଦତ୍ତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ଏବଂ ୧୯୪ ମୁସଲମାନ ଓ ୨୧ ହିନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ । ବତ୍ତର ଅଦାଲତର ବମ୍ବେ ହୋଇଗଲେ ଏହି ଅଭିଭାବ ଶେଷ ଦେବ ।

ଗଣନାକାରୀ ମାନବର ଶୁଣିକପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଖିବାକୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଖିବାକୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯିବ ।

ସ୍ତ୍ରୀ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାସାଦ ସଂଲଗ୍ନରେ ଉପସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ନିବନ୍ଧ କମଳେ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷକୁ ନାଟଶାଳା
 ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ତହିଁର ଭରଣା
 କୌଶଳ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣଗୁଣେ ସ୍ୱସକ୍ତିର
 ଦେବୀର ଦେଖି ଗଜଜାତ ନାବାଲଗୀ ମାହାଲର
 ସୁଯୋଗ୍ୟ ଭିଜ୍ଜିନୀୟର କାର୍ଯ୍ୟ ବଳିମତରୁ ମଜ୍ଜମ-
 ଦାରର ପ୍ରଶଂସା ନ କରି ରହି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।
 ନଗରର ଅଧିକାରୀଗଣଦର୍ଶ୍ୟ ସାଧନର ମୂଳାଧାର
 ଏହି ମହାପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି । କରକଟି ଏମନ୍ତ ପରି-
 ସାର ସେ ଦନକୁ ମାତ୍ର ଓ ସତ୍ତ୍ୱକୁ ମତ୍ତା ସଙ୍ଗେ
 ଆଣି ବେଟ ନାହିଁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନଗରବିଧିମାନେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିପୁଣ ବ୍ୟାପାର ବିନା ସୁଖରେ ସୁସ୍ଥ୍ୟ-
 ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳର ଉପଲକ୍ଷରେ ଅମରକମଳେ ଗଜଜାତ
 ମଧ୍ୟରୁ ବୌଦ୍ଧ ଓ ବଜେଇ ଗୁଜରାଟୀୟ
 ପ୍ରଭାବମାନେ ଓ ମୋଗଲବଳରୁ ଦରପଣର
 ସ୍ୱଳା ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଦୈବ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ
 ବାହାଦୁର ସଥୋତର ସମାପ୍ତହରେ ଏବଂ ଏ
 ନଗରର କେତେକ ଜଣ ବହୁଲେକ୍ୟ ଏବଂ ତାଳ-
 ଚେଇ ନୃଜମ୍ବା ନରସିଂହପୁର ମାନେଜରମାନେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ନିଜ କଥା ଓ
 ଅନିୟମ ବସ୍ତ୍ରର ଏତେ ଦର୍ଦ୍ଦକ ଅଧିଥିଲେ ସେ
 ଅନବରତ ସତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କରେ ଜନସମ୍ପାଦ ବହୁ-
 ଥିଲା । ମତ୍ର ପୁତ୍ର ଶୁକନାର କରକଟରେ ପ୍ରତ୍ୟ ଓ
 ପ୍ରାକ୍ତିଣ ଗୋଦତ ଏବଂ ସକ୍ଷ୍ୟବେଳେ ସମା-
 ସେକରେ ଦେବତା ଦର୍ଶନରେ ସ୍ୱଳାକର
 ବିଜେ ଭରଣର ପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଦେବୀର
 କାର୍ଯ୍ୟ ସତ୍ର ଚା ୮ ଥା ବେଳେ ଶେଷ ଦେବୀରୁ
 ଏବଂ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଳା ଉପବାସ ଥିବାରୁ
 ଦେବତା ଦର୍ଶନ ସ୍ତବିତ ରହିଲା । ପ୍ରାକ୍ତିଣ
 ଲୋକନ ସକ୍ଷ୍ୟବେଳେ ଯେଷ ହେଲା । ମତ୍ର
 ଏକା ଅଗାଧରୁପ ସୁଖାଳାରେ ନିବାସ ନ
 ଦେବୀର କେତେକ ଲୋକ ଗୃହାଣ୍ଡ କଲେ ଏବଂ
 ପଣ୍ଡିତ କ୍ରାନ୍ତିମାନଙ୍କର ସମ୍ମାନ ସଥୋତରରୁପେ
 ନ ଦେବୀର ମଧ୍ୟ ଅବଗତ ହେଲୁ । ପ୍ରାକ୍ତିଣ
 ଏବଂ ଦରୁରୁଲୋକନ କରକଟର ବଜ୍ର କଠିନ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଦୁବ୍ୟର ଅସ୍ୱୋନନରେ ଶୁଣି
 ହୋଇ ନ ସୁବାସୁଲେ ସମ୍ଭବତଃ ଦେବଳ ପ୍ରଶଂସ
 ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନାଦିର ଅଭାବରୁ ସେପରି
 ପାଟକର ଜଣାଯାଏ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାସାଦରେ
 ସ୍ୱେଷନାଲ ଏବଂ ନବ କମିଳ ନାଟଶାଳା ଏବଂ
 ନଗର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର ନାଟଶାଳାରେ ଅନେକ ପକ୍ଷ
 ବାଣ, ନାଟୁଅପିଲ, ଦେଶୀୟ ଯାଣ ଏବଂ

ପାଳନାଲ ସମସ୍ତକା ପ୍ରାୟ ୨୦ ପକ୍ଷର ବୃଦ୍ଧ୍ୟ-
 ଗୀତ ହୋଇଥିଲା । ଅଭବନ ଅପସ୍ତବରେ କଳ-
 କର୍ମଗୁଣ ଏବଂ ବେଦେସ୍ୱପାଧାନ, ପଧାନ ପ୍ରଭାବ
 ପ୍ରକାଶର ପ୍ରଭାବମାନେ ବେଟ ପ୍ରଦାନ କରି
 ଥିଲେ ଏବଂ ସନ୍ଧ୍ୟାର କିମ୍ପା ପୂର୍ବେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରମାର
 ହସ୍ତୀପୁଷ୍ପରେ ଅଗ୍ନେଶପୁଷ୍ପକ ମହାସମାସେକରେ
 ଦେବତାଦର୍ଶନାର୍ଥେ ବଜେଇ ଚଲେ । ସଙ୍ଗରେ
 ପ୍ରାୟ ଗୋ ୧୦ ଛା ହାଲ ଥିଲା ସେ ସେମାନଙ୍କ
 ଉପରେ ବହୁକାଳ ଏବଂ ସ୍ୱଳକର୍ମଗୁଣମାନେ
 ଦର୍ଶିଥିଲେ । ପ୍ରକାର ପଦକ ହେତୁ ସ୍ୱେଷନାଲର
 ବଜ୍ର ବାଧା ଦର୍ଶିଥିଲା ମତ୍ର ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରାୟ ୩୫
 ହଜାର ଲୋକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଦର
 କୋଳ ଓ ମତ୍ରକର ବୁଲିପାରେ ପ୍ରକା ଗରଲ
 ହିମାନକର ହିଲାହୁଳି ଧୁଳରେ ଅକାଶ କଳ୍ପ-
 ମାନ ହେଉଥିଲା । ବେଳେ/ କୋଷ ଧୁଳି କହୁ-
 ତୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସମାସେକ ଘୋଷଣା ବହୁ-
 ଥିଲା ଏବଂ ମଧ୍ୟେ ଅନିୟମ ଅଭାବକାଳ
 ପ୍ରକୃତକ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରାୟ ମା ୨ ଲକ ନଗର
 ଗ୍ରମଣ କରି ଗୁରୁ ଚା ୮ ଥା ସମୟରେ ସ୍ୱଳା
 ନଅଲକୁ ଯେଇ ଅଧିଲେ ଏହି ସମୟରେ ସିଦ୍ଧ
 ହାର ସମ୍ପ୍ରଣରେ ପ୍ରାୟ ଅଧରାଶ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଦ୍ୟ-
 ହାର ରହିଲୁ ବାଣଗଜମାନ ଯୋଡ଼ା ହୋଇ-
 ଥିଲା ଏବଂ ସେସବୁ ଏହି ନଗରର ବ୍ୟକ୍ତୀର ବାଣ-
 ଅମାନେ ସାମମହତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ମୋକାରଦତ୍ତୋସେନ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନେଇ ଥିଲେ । ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରରୁ ପୁତ୍ର
 ସ୍ୱେଷପ ପ୍ରାୟ ସତ୍ର ସେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ
 ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପାଦ ବିଷୟରେ ଭଙ୍ଗାରପୁରର
 ନାଟିକସାହୁର ନାଟପିଲ ବଳ ସବୁଠାରୁ ଶେଷ
 ହୋଇଥିଲା । ଅବୁ କଳ ବହୁ ପରିମାଣରେ
 ଜନତା ଭାଙ୍ଗିଯିବାରୁ ଅନେକ ନାଟ ବଳମାନ
 ନିବାସ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ଦେବଳ
 ନଅଲରେ ନାଟ ମଜଲସ ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ଥ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିବାକୁ ଅଧିଥିବା ଦେଖାଇ ଥିବତର
 ନାମକ ନାଟକବଳର ଅଭାବକୁ ଦେଖାଇବାର
 ଆରମ୍ଭ କରିଲେ ଅପର ନାଟସବୁର ଅଦର
 ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଏବଂ ନାଟକବଳ ସ୍ୱ ୮ ଚା କାର୍ଯ୍ୟ
 କରି ଉତ୍କଳ ସମାପ୍ତ କଲେ । ଏହି ଦଳର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଏଥୁପୂର୍ବେ ଏ ନଗରବିଧିମାନେ ଦେଖି ଅଛନ୍ତି
 ଅଧିକ ପରିଚୟର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଦେ-
 ବଳ ଏପରି କୋଲବା ସତେଷ୍ଟ ଗଜଜାତର
 ବଜ୍ରକା ନ ରହିବା ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଏକା ଦେଖି
 ବଜ୍ର ଅନୁଭବ ହୋଇଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳୀଦେବକ ପୁରୁଗାର୍ଥ ସଖା ।
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର କମିଶନର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
 ଭୁବ ସାହେବ ବଦଳ ଦେଇ ତାହାକୁ ସମ୍ମାନ
 ସହତ ବଦାୟ ଦେବା ଦାରଣ ରକ୍ତପୁଷ୍ପ
 ଉଦ୍ୟାନ ମେଳା ହୋଇଥିଲା ମତ୍ର ତାଙ୍କର
 ଏଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କାଳ ସୁଲକ୍ଷ ରଖିକାଳମନ୍ତେ
 ଦୌଣ୍ଡିଣୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଗାନ୍ଧି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିଲା
 ସେହି ଅଭାବ ପୁରୁଗାର୍ଥେ ଗତ ରହିବାର ଦଳ
 ସକ୍ଷ୍ୟା ସମୟରେ ଏଠା ପୁସ୍ତକମାନମାନେ ଅପ୍ର-
 ସର ହୋଇ ହାତ ତାପର ପଲକାନ ଅବାସରେ
 ଏକ ସର କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସରରେ ଏ ନଗ-
 ରର ଅନେକ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ ପୁସ୍ତକମାନ କେତେକ
 ଅନ୍ୟ ପ୍ରାକାସ୍ତ୍ର ରଦ୍ଧଲୋକ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଶ୍ୟୁ ବରବଜ୍ରର ବସ୍ତ୍ର ବାହାଦୁର ସଭାପତି
 ଦେବୀର ବିଜ୍ଞାପନକଥା ଯାଇଥିଲା ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ
 ପତ୍ନୀଙ୍କର ଗୀତା ସମ୍ପାଦ ପାଇ ସେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
 ବାହାର ଯିବାରୁ ମାନ୍ୟବର ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ
 ଦାସ ଅନୁରୋଧ ମତେ ସେହି ଅସକ ଗ୍ରହଣ
 କଲେ । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରି ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ
 ଭୁବ ସାହେବଙ୍କ ପୁରୁଗାର୍ଥ ସ୍ତ୍ରୀ ଗାନ୍ଧି ଭରଣ୍ୟ
 କାଳଣ ଏ ସର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେ
 ରୁହିଅଛନ୍ତି ସେ କାଳ ନାମରେ ଗୋଟିଏ
 ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀପତ୍ର କରି ମୁସ୍ତକମାନ ବାଳକମାନ-
 କର ପତ୍ନୀକାର ସୁକ୍ଷ୍ମା କରଦେବା ସରର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଭୁବ ସାହେବ ପୁସ୍ତକମାନ-
 ମାନଙ୍କର ଦୌଣ୍ଡିଣୀ ଉପକାର କରି ଆଉକ୍ତ
 ଅବା ନ ଆଉକ୍ତ ସରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ
 ଉପକାଶ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ରରେ ସନେକ ନାହିଁ । ଚର୍ଚ୍ଚମ-
 ଉପଲବ୍ଧି ବିରଣୀ ଦେଖାଇ ଅପେ ଶାଲକ ପ୍ରାୟ
 ଏକଦାସ ଉତ୍କଳ ଅର୍ଥ ସାଧକ ଦେବ ଏବଂ
 ଏଠା ପୁସ୍ତକମାନମାନେ ଶ୍ରଦ୍ଧାପତ୍ର ଦୁଃଖୀ ଥିବା ଥିଲେ
 ସେମାନଙ୍କର ଉପକାଶର୍ଥେ ଦୌଣ୍ଡିଣୀ ହୁତକର
 ବ୍ୟାଧି ଦେବା ସକଳା ବାଣୀମୟ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ର
 ସମସ୍ତେ ଯୋଗଦାନ କରିବା ଉଚିତ । ସାହେବ
 ମଦୋଦୟକ ଗୁଣାବଳୀ ତାଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବକ୍ତା-
 ମାନେ ସରରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ରୁଣ୍ଡିଣୀ
 ଦେଇ ସେ ବକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଅହାନ କଲେ । ତତ୍ପରେ
 ମୌଲିକା ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମୌଲିକା ଅବତୁସ୍ତ
 ସମ୍ପଦ, କାଳ ନାଲର ମହତ୍ତ୍ୱ ଓ ମୁନ୍ଦରୀ ମହ-
 ତ୍ତ୍ୱ ଅତଦ୍ୱର ସ୍ତ୍ରୀ କଳ୍ପାଦାସୀ ସରରେ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ଭୁବ ସାହେବ ଏଠାରେ
 ଅବସ୍ଥାନ କରିବା ସମୟରେ ଦେଖଇ ନାନା-
 ପ୍ରକାର ହୁତକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତ-

ମାନ ବନୋବସ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉତ୍ସୁକ
 ଉତ୍ସୁକ ଓ ଜନିତାବଳର ଉତ୍ସାହର ଦୋଳିଅଛି
 ଏବଂ ମାନ୍ୟତା ଦେବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ଲବଣ ବଜାର
 ବଜାରକୁ ଅଣିବା ପରେ ସେ ବସେଷ
 ଦେଖା କରି ପସଲ କାମ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
 ତଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଦୁଃଖୀ ଓଡ଼ିଆ ପୁରୁଷାଳକ
 ହେବେ । ମତ ଫଳ ଫୁଲବର ପ୍ରକର୍ଷଣା ସମ
 ସୂତରେ ସେ ଦେଖାବୁ ଏବଂ ସୁବୋଧୀସୁ ସମ୍ପାନ୍ତ
 ଲୋକଙ୍କୁ ଅପଣା ଦରଠାକୁ ଅପହଞ୍ଚିତ କରି
 ଉତ୍ସୁକ ଜାଗସୁ ଲୋକଙ୍କୁ ମିଳାଇଥିଲେ ।
 କାହାର ସୁଦାସ୍ୟ ଶୁଣିବାକୁ ସେ ଏକାନ୍ତ ଲଢ଼ୁକ
 ଏବଂ ଅରେ ଜଣେ ଲୋକ ସୁଦାସ୍ୟ କରବାକୁ
 ସାଇ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଗୋଳକଲେ ଲମ୍ବ
 ଦେଇ ପଡ଼ି ଉଠିଲେ ବେଳକୁ ସାହେବ ପ୍ରଂଶ
 ସତ ତାହାର ମୁଣ୍ଡକୁ ୧୦ ଶାଞ୍ଜିଦେଇ ଅପା
 ଧାରଣ ସହୃଦୟତା ଦେଖାଇଥିଲେ । ମୁସଲ
 ମାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଛି ଏବଂ
 ମୁନଶୀ ମହମ୍ମଦ ଅବଦୁଲକୁ ଭୁବ କର୍ମରେ
 ପ୍ରାପନ କରିବା ଏବଂ ଦେଖାସୁ ମନମୁକ ଶୋଦା
 ଲକ ତ ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବେ ଉପେକ୍ଷିତ ହେଉ
 ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବରଦାର ଓ ସମ୍ମାନଧାରୀ
 ଗୈରହଣ କରି ତାଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବଜାଇବା
 ବଜାର ପରିସ୍ପୃହ ଥିବେ । ଏହିପରି କଳ୍ପିତା
 ମାନ ଦେଲେପରେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ ପ୍ରାପ୍ତି
 ଥିଲେ ପୂର୍ବକ ବ୍ୟକ୍ତି ହଲେ ସେ ଥରେ ଲବ
 ସାହେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ କୋଠିରେ ରୁଲିକା
 ସମୟରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ କହୁଥିଲେ ସେ
 ସେ ଶୋସାମଦ ଗୁଡ଼ାନ୍ତି ନାହିଁ ସୁତରାଂ ତାଙ୍କର
 ଶୋସାମଦ କରବାରେ ସେ ସେ ହସନ୍ତ
 ଦେବେ ବହୁରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଭୁବ
 ସାହେବ ପତ୍ରିକା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବଦ୍ୟାଲ୍ୟାସର ଉତ୍କଳ
 ସାଧନାର୍ଥ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପନ କରିବାଠାରୁ ଅଛି
 ଉପସ୍ଥିତି ସ୍ୱାଭିକ କର୍ତ୍ତା ହୋଇ ନ ଥାରେ ।
 ତତ୍ପରେ ସଭାରେ ଗୁନା ପର୍ବ ରୁଲିକାବାରେ
 ଟ ୫୦୦ ଟା ସ୍ୱାସରିତ ହେବ । ଏବଂ ମୁସଲ
 ମାନ ଗୁଡ଼ା ଅଳ୍ପ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ଗୁନା ପ୍ରଦାନ
 କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କୃତ୍ୟୁତାର ପରିଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ଗୁନା ସେ ସାମାନ୍ୟ ଏବଂ ଏତଦ୍ୱାରା ସେ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିବ ହୋଇ ନ ଥାଉନି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ସନ୍ଦେହ ନୁହେଁ । ଉଦାନ୍ତ ପକ୍ଷରେ ମାସିକ ଟ ୮
 ୧୦ ବାର ଗୋଟିଏ ରୁଲି ଦୁଇବର୍ଷ ବାଳ
 କର୍ତ୍ତା ପ୍ରାପନ କଲେ ପ୍ରମୁଦ ଟ ୮୦୦ ବାର
 ବୃକ୍ଷାମ ଦାମର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ଏଠାରେ

ସେତେ ମୁସଲମାନ ସଭାବାର ଅଦ ଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ କେଣା କରେ ସେ ଏତେକ ଦମା ଏଥୁ
 ଅନେକ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଉଠାଇ ପାରିବା ବଡ଼ି
 ନୁହେଁ ଏବଂ ଅନେମାନେ ଉତ୍ସାହ କରୁ ସେମାନେ
 ସେମନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ସହଚରେ ସଭାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇଥିଲେ ସେମନ୍ତ ଉତ୍ସାହୀ ହୋଇ ଏହି
 ମହତ୍ତ୍ୱଦେଶ୍ୟ ସାଧନାର୍ଥ ଉପସ୍ଥିତ ଅର୍ଥ ସମ୍ପଦ
 କରିବେ । ଏହି ସଭା ସେତେ ବେଳେ ପ୍ରାମ
 ରେ ଏମନ୍ତ ଗୌ ପଡ଼ିଥିଲେ ସେ କୁବ ସାହେବ
 ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ବହୁପଦାର କରି
 ଅଛନ୍ତି ସେ ସେମାନେ ତହିଁ ପାଇଁ ଏତେ
 କୃତଜ୍ଞତା ଦେଖାଇବାକୁ ବସିଅଛନ୍ତି ସଭାରେ
 ଦେଖି ବହୁ କର୍ତ୍ତା ବସେଷ କରୁ ପରିଚୟ
 ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ କେତେକ ଲୋକ ସେପରି
 ଭାବରେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ସେ ସାହାହେବ ତଦ୍ୱାର
 ତୁଣୀ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଚର ଉପକାର
 ସାଧିବ ହେବାରୁ ଅନେମାନେ ବାସ୍ତବରେ ଅନଳ
 ହୋଇ ଉଦ୍ୟମଦାସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଦର୍ଶକ ପ୍ରଦାନ
 କରୁଅଛୁ ।

*Proceedings of a meeting of the
 Muhammedan Community of Cuttack
 held on the 3rd April, 1898.*

Rai Hari Ballabh Bose Bahadar who
 was to preside being absent on some
 urgent business Mr. M. S. Das was
 elected to the chair on being pro-
 posed by Moulvi Mahimudul Nabi and
 seconded by Moulvi Mahamed Abdus
 Samad and carried unanimously.

On the chairman opening the
 meeting, Moulvi Mahamad Abdus
 Samad in an address dwelt on the
 administration of Mr. H. G. Cooke
 in Orissa and the good services
 rendered by him to the country
 and to the Mahamedan community
 in Orissa. In order to commemorate
 his name, he proposed that a fund
 be raised from the incomes of which
 a few scholars may be found
 tenable in the Cuttack Ravenshaw
 College for those Mahamedan lads
 who fail to get Government scholar-
 ships at the Entrance Examination
 and that Mr. Cooke be requested
 to permit the meeting to associate
 his name with it as "Cooke Maha-

medan Education Fund Cuttack."

The mover very prominently
 brought to the notice of the meeting,
 the deep sympathy and friendly
 feeling with which the Hindu
 gentlemen present in the meeting
 have cordially supported the project
 by their kind attendance and advice.

The resolution was seconded by
 Kazi Nazir Mahamad and Mounshi
 Mahamed Attahar who by their able
 speeches dwelt upon the able
 administration of Mr. Cooke, the
 propriety of commemorating his name
 by founding scholarahip and the
 utility of English Education for Mo-
 hamedan boys. The project was
 unanimously carried.

Moulvi Mahimudul Nabi gave very
 valuable advice to the Mahamedan
 community to exert and promote
 the fund by co-operation to the
 best of their power and proposed that
 the students entitled to the scholar-
 ship should either take up Persian
 or Arabic as their second language
 in the F. A. and B. A. classes.
 Seconded by Moulvi Khairat Ali B. A.,
 and unanimously carried.

Proposed by Subadar Fakhra Uddin
 seconded by Chaudhuri Mahamed
 Ismail Khan Zemindar and unani-
 mously carried that a Committee
 of the following gentleman with
 power to add to their number, be
 formed to raise subscription; viz:—

- Subadar Fakhraudin, Haji Jafar
- Parta, Mahamad Haji Hashim, Moulvi
- Mahimudul Nabi, Moulvi Mahamed
- Abdus Samad, Rai Hari Ballabh
- Dasa Bahadar, Mr. M. S. Das, and
- Mahamad Ali merchant.

The worthy Chairman prominently
 brought to the notice of the meeting
 the poor circumstances of the Ma-
 hamedan community of Cuttack the
 encouragement they deserve at the
 hands of the well-to-do Mahamedan
 gentlemen and the well wishers and
 friends of the community. After
 a sum of about Rs. 500 was sub-
 scribed on the spot the meeting
 dissolved with a vote of thanks to the